ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Δ/ΝΣΗ: ΜΗΤΡΩΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.
Πληροφορίες: ΛΙΟΔΑΚΗ ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ
Τηλέφωνο: 2103382151
Fax: 2103616464
E-mail: emmal@acci.gr

Αθήνα,22/06/2018
Αριθ.Πρωτ.:1192096

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ - ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».**

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
Ανακοινώνει ότι :

Την **22/06/2018** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ - ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ,** το διακριτικό τίτλο EUROCLINIC ΑΘΗΝΩΝ και αριθμό ΓΕΜΗ **278101000**:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1408731 οι εγκεκριμένες από την 12/06/2018 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2017 έως 31/12/2017.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1408732 η από 12/06/2018 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2018 έως 31/12/2018:

Η ελεγκτική εταιρεία **«GRANT THORNTON Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Φορολογικών και Συμβουλευτικών υπηρεσιών.»**, Δ/νση : ΖΕΦΥΡΟΥ 56 , ΠΑΛΑΙΟ ΦΑΛΗΡΟ, με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 127 .

Σχετικό έγγραφο άσκησης ελέγχου της Περιφέρεια Αττικής, ΠΕ Αθηνών Κεντρικός Τομέας (Αρ. Πρωτ.: 9774 / 19/06/2018).

Με Εντολή Προέδρου ΕΒΕΑ
Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr/publicity.aspx

ΟΜΙΛΟΣ ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

(Δ.Π.Χ.Α.)

ΑΡ.ΜΗΤΡΩΟΥ ΑΕ: 1477/01/Β/86/1476
Έδρα: Αθανασιάδου 7- 9, Τ.Κ. 11521, Αθήνα

Περιεχόμενα

Α. Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ – ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2017. 3

Β. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή 14

Γ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις 17

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2017 (Ενοποιημένη και Εταιρική) 17

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων χρήσης 2017 (Ενοποιημένη και Εταιρική) 18

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων χρήσης 2017 (Ενοποιημένη και Εταιρική) 19

Κατάσταση Ταμειακών Ροών χρήσης 2017 (Ενοποιημένη και Εταιρική) 20

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών οικονομικών καταστάσεων 21

1. Γενικές πληροφορίες 21

2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών 21

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων 21

2.2 Δήλωση συμμόρφωσης 22

2.3 Αλλαγή στις Λογιστικές Πολιτικές 23

2.4 Συναλλαγματικές μετατροπές 28

2.5 Ενσώματα πάγια 28

2.6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία 29

2.7 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού 30

2.8 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού 30

2.9 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων 31

2.10 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού 31

2.11 Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα 32

2.12 Αποθέματα 32

2.13 Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις 32

2.14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα μετρητών 32

2.15 Μετοχικό κεφάλαιο 33

2.16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις 33

2.17 Διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων (Factoring) 33

2.18 Δανεισμός 33

2.19 Φορολογία 33

2.20 Επιχορηγήσεις 34

2.21 Παροχές στο προσωπικό 34

2.22 Προβλέψεις 35

2.23 Αναγνώριση εσόδων 35

2.24 Έσοδα από τόκους / Έξοδα τόκων 36

2.25 Μισθώσεις 36
2.26 Διανομή μερισμάτων 37
2.27 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις 37
2.28 Επενδύσεις σε θυγατρικές 37
3. Προσδιορισμός των εύλογων αξιών 37
4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως 38
5. Ενσώματα Πάγια 42
6. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία 44
7. Χρηματοοικονομικά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ανά κατηγορία 45
8. Αποθέματα 46
9. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις 47
10. Επενδύσεις σε Θυγατρικές και Συγγενείς Εταιρείες 48
11. Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα 49
12. Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικό υπέρ το άρτιο 49
13. Λοιπά αποθεματικά 50
14. Δανεισμός 51
15. Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία 51
16. Υποχρεώσεις για παροχές σε εργαζομένους 52
17. Αναβαλλόμενη φορολογία 54
18. Λοιπές προβλέψεις 56
19. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις 57
20. Πωλήσεις παροχής υπηρεσιών 57
21. Λοιπά κέρδη/ (ζημιές) καθαρά 57
22. Λοιπά έσοδα 58
23. Παροχές σε εργαζομένους 58
24. Έξοδα ανά κατηγορία 58
25. Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) καθαρά 59
26. Φορολογία 59
27. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες 61
28. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις 62
29. Ανειλημμένες υποχρεώσεις 62
30. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη 63
31. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες 64
32. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού 66

Α. Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ – ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2017.

Κύριοι μέτοχοι,

Θέτουμε υπόψη σας την Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» για τις ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως 2017, βάσει των διατάξεων του Κ.Ν. 2190/1920 και σας γνωρίζουμε συνοπτικά τα παρακάτω:

Οι παρούσες ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που απαιτούνται από τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920, την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου αλλά και της Εταιρείας μαζί με τις Καταστάσεις Συνολικών Εσόδων, Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων, την Κατάσταση Ταμειακών Ροών, τις Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων, καθώς και την έκθεση ελέγχου του ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή. Καταρτίσθηκε με βάση την ισχύουσα Νομοθεσία και τις αρχές των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, καλύπτει τη διαχειριστική χρήση 01/01/2017 – 31/12/2017 και απεικονίζει την πραγματική χρηματοοικονομική διάρθρωση του Ομίλου.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Το 2017 ήταν έτος επιστροφής της ελληνικής οικονομίας στην ανάπτυξη μετά από πολυετή περίοδο ύφεσης και ολοκληρώθηκε θετικά, όσον αφορά τη δημοσιονομική ισορροπία αλλά με χαμηλότερο από τον επιθυμητό ρυθμό μεγέθυνσης. Η ελληνική οικονομία κινήθηκε σε ανάκαμψη, μετά τη στασιμότητα και μικρή οπισθοχώρηση των δυο προηγούμενων ετών και μάλιστα σε συνθήκες δημοσιονομικής σταθεροποίησης, εξέλιξη σημαντική και ευπρόσδεκτη. Στο σύνολο του περασμένου έτους το εγχώριο προϊόν αυξήθηκε κατά 1.4%, έναντι μικρής πτώσης 0.3% το 2016 και προβλέπεται να ενισχυθεί σε 2.4% και 2.5% το 2018 και το 2019 αντίστοιχα.

Τα αποτελέσματα αυτών των συνθηκών είναι ορατά σε όλους τους τομείς της Ελληνικής οικονομίας. Ειδικότερα, ο κλάδος της Ιδιωτικής Υγείας αν και συνεχίζει να πλήττεται από τις μονομερείς κυβερνητικές αποφάσεις που αφορούν στον περιορισμό των δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και τις σημαντικές καθυστερήσεις στην πληρωμή των οφειλών του, έχει καταφέρει να σημειώσει δείγματα ανάκαμψης. Σε αυτό έχουν συμβάλει αφενός η επιδείνωση του επιπέδου ποιότητας των δημόσιων υπηρεσιών και αφετέρου η διεύρυνση της αγοράς ιδιωτικής ασφάλειας.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος Ευρωκλινικής Αθηνών εκμεταλλευόμενος το ευέλικτο σχήμα του, τις συνέργειες από τη μετεγκατάσταση της Ευρωκλινικής Παίδων, καθώς και ευκαιρίες που προέκυψαν στο εξωτερικό του περιβάλλον, πραγματοποίησε μια επιτυχημένη χρονιά.

Κύκλος Εργασιών: Σε ενοποιημένο επίπεδο, ο κύκλος εργασιών (χωρίς rebate και claw back) του 2017 ανήλθε σε 42.69 εκ. Ευρώ μειωμένος κατά 2.23% έναντι του προηγούμενου έτους. Ο κύκλος εργασιών για την Εταιρεία, ανήλθε σε 42.37 εκ. Ευρώ έναντι 43.66 εκ. Ευρώ την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι.

Οι ημέρες νοσηλείας για το έτος 2017 κατέγραψαν μείωση της τάξης του 4.9% σε σχέση με το προηγούμενο έτος φτάνοντας τις 29,977 έναντι 31,510 το 2016.

Το συνολικό ποσό για rebate και clawback που βαραίνει τις Οικονομικές Καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2017 ανέρχεται σε 2.49 εκ. Ευρώ για τον Όμιλο και 2.48 εκ. Ευρώ για την Εταιρεία, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Σε ενοποιημένο επίπεδο, ο κύκλος εργασιών μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής διαμορφώνεται σε 40.20 εκ. Ευρώ και διατηρείται στα επίπεδα του 2016. Για την Εταιρεία, ο κύκλος εργασιών μετά την αφαίρεση του rebate & clawback ανέρχεται στα 39.89 εκ. Ευρώ, έναντι 40.23 εκ. Ευρώ το 2016.

Μικτά κέρδη: Σε επίπεδο Ομίλου, τα μικτά κέρδη (χωρίς rebate και claw back) ανήλθαν σε 7.01 εκ. Ευρώ αυξημένα κατά 6.50% σε σχέση με το 2016. Μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής Rebate και Claw Back, τα μικτά κέρδη του Ομίλου ανέρχονται σε 4.52 εκ. Ευρώ έναντι 3.15 εκ. Ευρώ το 2016.

Σε επίπεδο μητρικής Εταιρείας, τα μικτά κέρδη (χωρίς rebate και claw back) ανήλθαν σε 6.89 εκ. Ευρώ αυξημένα κατά 4.66% σε σχέση με το 2016. Μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής Rebate και Claw Back, τα μικτά κέρδη ανέρχονται σε 4.41 εκ. Ευρώ έναντι 3.15 εκ. Ευρώ το 2016.

Κέρδη προ φόρων, τόκων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA): Για τον Όμιλο, τα κέρδη προ φόρων, τόκων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (χωρίς rebate και clawback) ανήλθαν σε 5.75 εκ. Ευρώ αυξημένα κατά 1.00 εκ. Ευρώ σε σχέση με το 2016.

Μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής Rebate και Clawback, τα κέρδη προ φόρων, τόκων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων του Ομίλου ανέρχονται σε 3.26 εκ. Ευρώ έναντι κερδών 1.32 εκ. Ευρώ του 2016.

Για την Εταιρεία, τα κέρδη προ φόρων, τόκων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (χωρίς rebate και clawback) ανήλθαν σε 5.67 εκ. Ευρώ αυξημένα κατά 0.92 εκ. Ευρώ σε σχέση με το 2016.

Μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής Rebate και Clawback, τα κέρδη προ φόρων, τόκων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων της Εταιρείας, ανέρχονται σε 3.19 εκ. Ευρώ έναντι κερδών 1.32 εκ. Ευρώ του 2016.

Κέρδη (Ζημιές) μετά από φόρους: Μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής Rebate και Clawback, ο Όμιλος καταγράφει ζημιές ύψους 0.66 εκ. Ευρώ, σε σχέση με ζημιές Ευρώ 2.54 εκ. το 2016. Η μητρική Εταιρεία, καταγράφει ζημιές μετά από φόρους ύψους 0.71 εκ. Ευρώ, σε σχέση με ζημιές Ευρώ 2.53 εκ. το 2016.

Δανεισμός*:* Σε ενοποιημένο και ατομικό επίπεδο, ο δανεισμός κατά την 31/12/2017 ανήλθε σε 31.14 εκ. Ευρώ έναντι 31.06 εκ. Ευρώ την 31/12/2016. Κατά τη διάρκεια της οικονομικής χρήσης δεν αποπληρώθηκε κεφάλαιο του ομολογιακού δανείου.

Σημαντικό μέρος των βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων αφορά υποχρεώσεις του ομολογιακού δανείου ύψους 29.7 εκ. Ευρώ, το οποίο έχει καταστεί ληξιπρόθεσμο κατά την 31/12/2017. Ωστόσο, εντός του 2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία προχώρησαν στην ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης του ομολογιακού δανείου όπως περιγράφεται στη σημείωση 14 των Οικονομικών Καταστάσεων.

Ειδικότερα, την 07/03/2018 υπεγράφη η Σύμβαση Κάλυψης Κοινού Ομολογιακού Δανείου («ΚΟΔ») βάσει των διατάξεων του ν. 3156/2003 με κάλυψη από τις «ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.» με εκπρόσωπο και πληρεξούσιο καταβολών την πρώτη ποσού 29.7 εκ. Ευρώ.

Οι τραπεζικές δανειακές υποχρεώσεις είναι εξασφαλισμένες με προσημειώσεις/υποθήκες επί των ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας.

Ίδια Κεφάλαια: Τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου ανήλθαν σε 0.12 εκ. Ευρώ έναντι 0.71 εκ. Ευρώ το 2016, ενώ σε επίπεδο Εταιρείας ανήλθαν σε 0.07 εκ. Ευρώ έναντι 0.71 εκ. Ευρώ την 31/12/2016.

Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις**:** Σε ενοποιημένο επίπεδο, οι προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις την 31/12/2017 ανήλθαν σε 26.74 εκ. Ευρώ σε σχέση με 25.41 εκ. Ευρώ το 2016. Σε επίπεδο μητρικής, ανήλθαν σε 26.66 εκ. Ευρώ σε σχέση με 25.41 εκ. Ευρώ το 2016.

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα**:** Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του Ομίλου ανήλθαν σε 0.93 εκ. Ευρώ έναντι 0.55 εκ. Ευρώ την 31/12/2016. Σε επίπεδο Εταιρείας, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ανήλθαν σε 0.87 εκ. Ευρώ, έναντι 0.54 εκ. Ευρώ το 2016. Η Εταιρεία εκπληρώνει όλες τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της (μισθοδοσία προσωπικού, ασφαλιστικές εισφορές και φόροι, τόκοι δανεισμού κοκ.)

Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις: Για τον Όμιλο, οι πελάτες και λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις την 31/12/2017 ανήλθαν σε 14.93 εκ. Ευρώ έναντι 14.66 εκ. Ευρώ την 31/12/2016. Για την Εταιρεία, το αντίστοιχο κονδύλι ανήλθε σε 14.87 εκ. Ευρώ έναντι 14.67 εκ. Ευρώ την 31/12/2016. Η μεταβολή αυτή περιλαμβάνει το ποσό επιστροφής Rebate και Clawback που ανέρχεται σε 20.49 εκ. Ευρώ για τα έτη 2013 – 2017 για τον Όμιλο και την Εταιρεία, την αναστροφή

προβλέψεων λόγω έκδοσης πιστωτικών για rebate και clawback, όπως επίσης και εισπράξεις παλαιών οφειλών ιδιωτών πελατών.

***Έξοδα*:** Για τον Όμιλο, το κόστος πωλήσεων μειώθηκε κατά 3.78% σε σχέση με το 2016 (35.68 εκ. Ευρώ έναντι 37.08 εκ. Ευρώ) και για την Εταιρεία μειώθηκε κατά 4.32% σε σχέση με το 2016 (35.48 εκ. Ευρώ έναντι 37.08 εκ. Ευρώ).

Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας μειώθηκαν κατά 1.88% σε σχέση με το 2016 (5.52 εκ. Ευρώ έναντι 5.63 εκ. Ευρώ) για τον Όμιλο και 2.22% σε σχέση με το 2016 (5.50 εκ. Ευρώ έναντι 5.63 εκ. Ευρώ) για την Εταιρεία.

Σε επίπεδο Ομίλου, οι Αμοιβές και έξοδα του προσωπικού ανήλθαν σε 12.74 εκ. Ευρώ μειωμένες κατά 5.53% σε σχέση με το 2016, ενώ το προσωπικό την 31 Δεκεμβρίου 2017 αριθμούσε 515 υπαλλήλους έναντι 535 την 31 Δεκεμβρίου 2016 (μείωση 3.93%). Σε επίπεδο Εταιρείας, οι Αμοιβές και έξοδα προσωπικού ανήλθαν σε 12.72 εκ. Ευρώ μειωμένες κατά 5.67% σε σχέση με το 2016, ενώ το σύνολο του απασχολούμενου προσωπικού ανήλθε σε 514 υπαλλήλους σε σχέση με 535 την 31/12/2016.

Αποθέματα: Τα αποθέματα τέλους χρήσεως του Ομίλου ανήλθαν σε 0.76 εκ. Ευρώ, αυξημένα κατά 1.90% σε σχέση με αυτά του 2016. Για την Εταιρεία, το αντίστοιχο ποσό διαμορφώθηκε στα 0.75 εκ. Ευρώ, αυξημένο κατά 0.74% σε σχέση με το 2016.

Λοιπά Έσοδα: Τα λοιπά έσοδα του Ομίλου ανήλθαν σε 1.42 εκ. Ευρώ από 0.47 εκ. Ευρώ το 2016 και της Εταιρείας σε 1.44 εκ. Ευρώ από 0.47 εκ. Ευρώ το 2016.

Χρηματοοικονομικοί Δείκτες:

Η Διοίκηση αξιολογεί τα αποτελέσματα και την απόδοσή του Ομίλου σε μηνιαία βάση εντοπίζοντας έγκαιρα και αποτελεσματικά αποκλίσεις από τους στόχους και λαμβάνοντας διορθωτικά μέτρα. Η αποδοτικότητα του Ομίλου και της Εταιρείας, αποτυπώνεται με την χρήση χρηματοοικονομικών δεικτών απόδοσης ως κατωτέρω:

				Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
Δείκτες	**Περιγραφή**			**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης	Σύνολο υποχρεώσεων	/	Σύνολο ενεργητικού	99.82%	98.92%	99.89%	98.91%
Δείκτης μόχλευσης	Καθαρές δανειακές υποχρεώσεις	/	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων + Καθαρές δανειακές υποχρεώσεις	99.61%	97.73%	99.76%	97.72%
Κεφάλαιο κίνησης	Κυκλοφορούν ενεργητικό	-	Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	(41,258,908)	(40,511,774)	(41,311,270)	(40,517,567)

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Στις 23 Ιανουαρίου 2017, ανασυγκροτήθηκε το Διοικητικό Συμβούλιο, με θητεία έως τις 30 Ιουνίου 2018. Αντικαταστάθηκαν οι κ.κ. Δαυδίδ Γουάτσον και Ηλίας Τσίγκας (μέλη) από τους κ.κ. Νικόλαο Πλακόπητα και Μιχαήλ Μαδιανό (μέλη).

Στις 13 Φεβρουαρίου 2017, ολοκληρώθηκε η μεταστέγαση και ξεκίνησε η λειτουργία της Ευρωκλινικής Παίδων, στις εγκαταστάσεις της Ευρωκλινικής Αθηνών (Αθανασιάδου 7- 9, Αμπελόκηποι). Η Παιδιατρική Κλινική λειτουργεί σε υπάρχον κτίριο, το οποίο ανακαινίστηκε πλήρως και διαθέτει δυναμικότητα 41 κλινών. Για τον λόγο αυτό, η Διοίκηση της Εταιρείας έλαβε επέκταση της άδειας λειτουργίας της κλινικής Ευρωκλινική Αθηνών, στις 175 κλίνες. Η ενέργεια αυτή εντάσσεται στον ευρύτερο στρατηγικό σχεδιασμό της Διοίκησης της Εταιρείας με στόχο την αύξηση των εσόδων και την περιστολή δαπανών.

Τον Φεβρουάριο 2017 ξεκίνησε επίσημα τη λειτουργία του το Πολυιατρείο της Ευρωκλινικής, Σημείο ΔΥΟ (Διάγνωση – Υγεία – Ομορφιά) σε νέο κτίριο κατάλληλα διαμορφωμένο ώστε να παρέχονται υπηρεσίες πρόληψης και ομορφιάς. Με τη λειτουργία του Σημείου ΔΥΟ, ο Όμιλος Ευρωκλινικής επικεντρώνεται στην φροντίδα του ασθενούς προσφέροντάς ολιστική φροντίδα προς όλους σε ανανεωμένους χώρους στο κέντρο της Αθήνας.

Τον Σεπτέμβριο 2017, η Ευρωκλινική Αθηνών, η πρώτη κλινική στην Ελλάδα και την Ευρώπη πιστοποιημένη ως «Φιλική προς τους ασθενείς» (Patients'Friendly Hospitals) με συνέπεια και προτεραιότητα στο τρίπτυχο Εμπιστοσύνη – Ασφάλεια - Φροντίδα, κέρδισε Χρυσό Βραβείο "Ποιότητας Υπηρεσιών" για την γενική ποιότητα υπηρεσιών της Ευρωκλινικής Αθηνών. Επιπλέον έλαβε Ασημένιο βραβείο Καινοτομίας ως «η πρώτη Κλινική στην Ευρώπη» που πιστοποιήθηκε ως "Patients' Friendly Hospital" από την TUV Austria.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

(α) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς προκύπτει από τις μεταβολές των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού εργαλείου λόγω αλλαγών στις τιμές της αγοράς. Ο κίνδυνος αγοράς για την Εταιρεία προκύπτει κυρίως από τις αλλαγές στις τιμές των ιατρικών πράξεων, καθώς και των Κ.Ε.Ν. (Κλειστά Ενοποιημένα Νοσήλια) και στις καθυστερημένες πληρωμές των Δημόσιων Ταμείων και του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., εξαιτίας της εξαιρετικά αρνητικής συγκυρίας που βρίσκεται η χώρα. Η Εταιρεία δεν κατέχει χρηματοοικονομικά εργαλεία σε ξένο νόμισμα εκτός των λογαριασμών όψεως, ούτε επενδύσεις σε ομόλογα ή μετοχές.

Κίνδυνος τιμής

Η Εταιρεία εκτίθεται σε κίνδυνο τιμής σχετικά με τη μεταβολή της αξίας των οικοπέδων και κτιρίων, τα οποία αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Ο κίνδυνος μεταβολής των επιτοκίων προέρχεται κυρίως από τα μακροπρόθεσμα δάνεια. Δάνεια με μεταβλητό επιτόκιο εκθέτουν την Εταιρεία σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων. Το σύνολο του δανεισμού της Εταιρείας είναι σε Ευρώ και σε κυμαινόμενο επιτόκιο.

Η Εταιρεία διαχειρίζεται εν μέρει την έκθεσή της σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων, χρησιμοποιώντας συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου που αφορούν σε ανταλλαγή επιτοκίου από κυμαινόμενο σε σταθερό. Το οικονομικό αποτέλεσμα που προκύπτει, σχετίζεται με τη μετατροπή των δανείων από κυμαινόμενο σε σταθερό επιτόκιο. Η Εταιρεία αντλεί δανειακά κεφάλαια σε κυμαινόμενο επιτόκιο και τα μετατρέπει μέσω των swaps σε σταθερό επιτόκιο, swaps τα οποία συνάπτονται συνήθως όταν η καμπύλη των επιτοκίων είναι ευνοϊκή για την Εταιρεία.

Κατά την 31/12/2017, οι συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου είχαν λήξει και η Εταιρεία αποπλήρωσε το σύνολο της υποχρέωσης εντός του 2017.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου γίνεται από την Οικονομική Διεύθυνση του Ομίλου. Ο εν λόγω κίνδυνος προκύπτει από την πιστωτική διευκόλυνση στους πελάτες (πιστωτικός κίνδυνος πελατών).

Το πελατολόγιο του Ομίλου αποτελείται από ασφαλιστικά ταμεία και οργανισμούς, ασφαλιστικές εταιρείες και ιδιώτες. Οι πωλήσεις σε ασφαλιστικά ταμεία και ασφαλιστικές εταιρείες συνήθως ενέχουν μικρό κίνδυνο απωλειών. Επιπλέον στην περίπτωση των ασφαλιστικών ταμείων υπάρχουν καθυστερήσεις στις πληρωμές. Ο πιστωτικός κίνδυνος εστιάζεται κυρίως στους ιδιώτες ασθενείς – πελάτες που δεν έχουν κάποιο ασφαλιστικό φορέα αλλά και σε εκείνους των οποίων τα ασφαλιστικά συμβόλαια δεν καλύπτουν το συνολικό κόστος της νοσηλείας τους. Ο Όμιλος έχει θεσπίσει συγκεκριμένες διαδικασίες για την καλύτερη και αμεσότερη είσπραξη των απαιτήσεων του.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στην ικανότητα του Ομίλου και της Εταιρείας να διατηρούν επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των συναλλακτικών τους υποχρεώσεων, η οποία εξασφαλίζεται από τη διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών εισροών και εκροών και την επάρκεια ταμειακών διαθεσίμων.

Η Διοίκηση αναλύει τα εκάστοτε δεδομένα και χρησιμοποιεί όποτε και αν καθίσταται απαραίτητο τις πιστωτικές γραμμές που έχει εξασφαλίσει από τις τράπεζες και τους λοιπούς χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Ειδικότερα, στις τρέχουσες συνθήκες πιστωτικής ασφυξίας, ο Όμιλος και η Εταιρεία καταβάλλουν συνεχή προσπάθεια για μείωση των αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης.

Ο Όμιλος στην προσπάθειά του να μειώσει την έκθεσή του στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. αναπτύσσει περαιτέρω τις συνεργασίες του με ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες μπορούν να παράσχουν την αναγκαία ρευστότητα.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις μη προεξοφλημένες συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, ταξινομημένες σε σχετικές ομαδοποιημένες ημερομηνίες λήξης, οι οποίες υπολογίζονται σύμφωνα με το χρονικό υπόλοιπο από την ημερομηνία ισολογισμού μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης. Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν έχουν υποχρεώσεις με ημερομηνία λήξης μεγαλύτερη του ενός έτους.

Υπόλοιπα με ημερομηνία λήξης μικρότερη του έτους, συμφωνούν με τη λογιστική τους αξία λόγω του ότι η επίδραση της προεξόφλησης δεν είναι σημαντική.

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
31η Δεκεμβρίου	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Δανεισμός (μη συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών μισθώσεων)	31,141,608	31,062,595	31,141,608	31,062,595
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	0	0	0
Καθαρές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις παραγώγων (συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων)	0	307,569	0	307,569
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	26,743,835	25,409,573	26,663,228	25,409,443
	57,885,443	**56,779,737**	**57,804,836**	**56,779,607**

(δ) Κεφαλαιουχικός κίνδυνος

Ο σκοπός του Ομίλου όσον αφορά στη διαχείριση των κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της ικανότητάς του να συνεχίζει απρόσκοπτα τη δραστηριότητά του, ώστε να εξασφαλίζει αποδόσεις για τους μετόχους και οφέλη για τα λοιπά μέρη που έχουν σχέση με αυτόν και να διατηρεί μία βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση ώστε να επιτυγχάνει μείωση του κόστους κεφαλαίου.

Για τη διατήρηση ή μεταβολή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος μπορεί να μεταβάλλει το διανεμόμενο μέρισμα προς τους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαια στους μετόχους, να εκδώσει νέες μετοχές ή να προβεί σε πώληση περιουσιακών στοιχείων, προκειμένου να μειωθούν οι δανειακές υποχρεώσεις.

Συμβαδίζοντας με την κοινή πρακτική του κλάδου, ο Όμιλος παρακολουθεί την κεφαλαιακή διάρθρωση με τον δείκτη μόχλευσης. Οι δείκτες μόχλευσης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Σύνολο δανεισμού	31,141,608	31,062,595	31,141,608	31,062,595
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(930,856)	(550,869)	(866,931)	(540,869)
Καθαρός δανεισμός	**30,210,752**	**30,511,726**	**30,274,677**	**30,521,726**
Ίδια κεφάλαια	118,819	708,467	74,342	712,674
Συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια	**30,329,571**	**31,220,193**	**30,349,018**	**31,234,400**
Συντελεστής μόχλευσης	**99.61%**	**97.73%**	**99.76%**	**97.72%**

Το 2017 καταγράφηκε αύξηση του συντελεστή μόχλευσης και ανήλθε σε 99.61%. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στη μείωση των ιδίων κεφαλαίων.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Το 2018 θα είναι, συνολικά, ένα ιδιαίτερα σημαντικό και κρίσιμο έτος. Στο βαθμό που δεν θα εκδηλωθούν σημαντικές εκπλήξεις, η ανάκαμψη της οικονομίας θα συνεχιστεί και σχετικά θα ενδυναμωθεί, κατά τη νέα χρονιά. Η κεντρική εκτίμηση είναι ότι η μεγέθυνση σε πραγματικούς όρους θα κυμανθεί στο 2.4%. Υπάρχουν επομένως βάσιμες ενδείξεις ότι μετά από μια μακρόχρονη και εξαιρετικά επώδυνη οικονομική προσαρμογή, εμπεδώνεται μια αναπτυξιακή δυναμική, που προσδιορίστηκε τόσο από τις ευνοϊκές εγχώριες εξελίξεις, όσο και από την καλή ευρωπαϊκή συγκυρία. Στις εγχώριες εξελίξεις συγκαταλέγονται η ταχεία ολοκλήρωση της τρίτης αξιολόγησης και οι θετικές επιδράσεις που είχε στην εμπιστοσύνη και τη ρευστότητα, όπως αντικατοπτρίστηκαν στη θετική πορεία του ΑΕΠ και των άλλων δεικτών οικονομικής δραστηριότητας. Η ευνοϊκή ευρωπαϊκή συγκυρία περιγράφεται από το γεγονός ότι η οικονομία της ζώνης του ευρώ και της ΕΕ, μετά από μια πενταετία μέτριας ανάκαμψης, επέστρεψε δυναμικά σε εύρωστη ανάπτυξη, καταγράφοντας εφέτος τον ταχύτερο ρυθμό της τελευταίας δεκαετίας (2.5%).

Ο τομέας της ιδιωτικής υγείας διανύει μια κρίσιμη περίοδο, με αλλαγή στο ιδιοκτησιακό καθεστώς διάφορων εταιρειών του κλάδου, επενδύσεις από ξένα funds και γενικότερη συγκέντρωση του κλάδου. Οι αλλαγές αυτές παρέχουν σημαντικές ευκαιρίες για περαιτέρω ανάπτυξη, αλλά ενέχουν και κινδύνους.

Ο Όμιλος Ευρωκλινικής Αθηνών έχει καταφέρει να διατηρήσει το μερίδιό του στον κλάδο και μετά από την επιτυχημένη χρονιά που ολοκλήρωσε το 2017 στόχος της Διοίκησης είναι να τοποθετηθεί στρατηγικά στο κέντρο των εξελίξεων.

Η στρατηγική επικεντρώνεται:

- στην περαιτέρω ανάπτυξη της λειτουργίας της Παιδιατρικής κλινικής με τη δημιουργία ΜΑΦ για παιδιά
- σε επενδύσεις τεχνολογιών αιχμής (χειρουργικό σύστημα Da Vinci, MRI κ.α.)
- στη δημιουργία ενός πρωτοποριακού προφίλ προσωποποιημένης ποιοτικής εξυπηρέτησης των ασθενών σε τιμές ανταποκρινόμενες στις ανάγκες της εποχής
- στην ισχυροποίηση του brand name της

- στην παροχή εκωνοσοκομειακών υπηρεσιών διάγνωσης και πρόληψης
- στη δημιουργία στρατηγικών συνεργασιών με τις Ιδιωτικές Ασφαλιστικές Εταιρείες και επαγγελματικά ασφαλιστικά ταμεία και την παροχή προϊόντων αποκλειστικής χρήσης στις κλινικές («Κλειστό Δίκτυο»)
- στην ανάπτυξη των τακτικών εξωτερικών ιατρείων και του τμήματος επειγόντων περιστατικών με στόχο την προσέλκυση μεγάλου αριθμού ασθενών, εκμεταλλευόμενη την κεντρική θέση της κλινικής στην Αθήνα
- στη σταδιακή μείωση της εξάρτησης από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.:
    - μέσα από την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που δεν χρηματοδοτούνται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., όπως η αισθητική ιατρική, προληπτική ιατρική, τακτικά εξωτερικά ιατρεία και συνδρομητικά προϊόντα υγείας που απευθύνονται σε μεγάλες πληθυσμιακές ομάδες
    - μέσα από τον περιορισμό των υπηρεσιών υψηλής εξάρτησης από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.
- στη διατήρηση του λειτουργικού κόστους στα ήδη χαμηλά επίπεδα, μέσω αναδιοργάνωσης τμημάτων, outsourcing υπηρεσιών, επαναδιαπραγμάτευσης συμφωνιών και χρήσης νέων τεχνολογιών
- στην αποτελεσματική διαχείριση των χρηματοοικονομικών ροών και την εξασφάλιση κεφαλαίων κίνησης.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Την 31 Δεκεμβρίου 2017, το 99.99% των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας κατέχει η Εταιρεία Hippokrates Holdings BV με έδρα την Ολλανδία.

Οι μετοχές της Εταιρείας ανήκουν κατά 57.89% στην «Hippokrates Holdings B.V.» με έδρα την Ολλανδία, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Gulert Enterprises Limited» με έδρα την Κύπρο και η οποία με την σειρά της ανήκει κατά 100% στην «South Eastern Europe Fund (SEEF)» με έδρα το νησί Τζέρσεϋ. Ποσοστό μετοχών που ανέρχεται σε 42.10% ανήκει στην Εταιρεία «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» με έδρα την Κύπρο, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Hippokrates Holdings B.V.». Το υπόλοιπο 0.01% των μετοχών κατέχουν ιατροί.

Οι λοιπές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη αφορούν σε συναλλαγές με τα μέλη του ΔΣ και τα διευθυντικά στελέχη της Εταιρείας και σε συναλλαγές με την θυγατρική της και διαμορφώνονται ως ακολούθως:

(α) Συναλλαγές με μέλη του ΔΣ και διευθυντικά στελέχη

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου	228,600	280,600	228,600	280,600
Αμοιβές Διευθυντικών Στελεχών	919,564	883,643	919,564	883,643
Σύνολο	**1,148,164**	**1,164,243**	**1,148,164**	**1,164,243**

(β) Συναλλαγές με θυγατρική

Η θυγατρική εταιρεία Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε. συστάθηκε την 07/11/2016 με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται σε 10.000 Ευρώ (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1.000 Ευρώ/μετοχή) και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016.

Οι συναλλαγές με τη θυγατρική, αφορούν ενοίκια για την χρήση των κτιριακών εγκαταστάσεων της θυγατρικής και αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα:

	2017		2016	
	Έσοδα	**Απαιτήσεις**	**Έσοδα**	**Απαιτήσεις**
ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟ Δ.Υ.Ο. ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΪΑΤΡΕΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.	23,609	6,515	3,934	4,076
	23,609	**6,515**	**3,934**	**4,076**

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Η Εταιρεία έχει συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα με έδρα της τους Αμπελόκηπους Αττικής (Αθανασιάδου 7 - 9).

ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Στις 7 Μαρτίου 2018 ολοκληρώθηκε η υπογραφή της σύμβασης κάλυψης του κοινού ομολογιακού δανείου μέσω ιδιωτικής τοποθέτησης με κάλυψη από την «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.» και την «ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS Α.Ε.» με διοργανωτή και πληρεξούσιο καταβολών την τελευταία. Σκοπός του δανείου είναι η αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου δανεισμού της Εταιρείας ύψους 29.71 εκ. Ευρώ. Οι βασικοί όροι της νέας σύμβασης προβλέπουν: α) την παράταση της ημερομηνίας λήξης κατά 2 έτη με δυνατότητα περεταίρω επέκτασης κατά 1 έτος, β) την τρίμηνη περίοδο εκτοκισμού με περιθώριο επιτοκίου 4% ετησίως, γ) πρόγραμμα αποπληρωμής σε τριμηνιαίες δόσεις και δ) την τήρηση χρηματοοικονομικών δεικτών σε εξαμηνιαία και ετήσια βάση.

Στις 17 Μαΐου 2018, εγκρίθηκε η αίτηση τροποποίησης της άδειας λειτουργίας της Ευρωκλινικής Παίδων από παιδιατρική σε γενική κλινική συνολικής δυναμικότητας 77 κλινών. Η άδεια λειτουργίας έχει ισχύ για τέσσερα έτη.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΛΕΤΟΥΡΓΙΑΣ

Η Ευρωκλινική Αθηνών ιδρύθηκε από την Interamerican και ξεκίνησε τη λειτουργία της το 1998 προσφέροντας υπηρεσίες υγείας με κέντρο τον άνθρωπο. Αποτελεί ένα άρτιο διαγνωστικό, χειρουργικό και θεραπευτικό κέντρο ικανό να ανταπεξέλθει στις προσδοκίες των ασθενών της θέτοντας υψηλότατα κριτήρια και αυστηρή πολιτική ποιότητας εφάμιλλη των μεγαλύτερων νοσηλευτικών κέντρων του εξωτερικού.

Με κορυφαίο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, υψηλού επιστημονικού επιπέδου εκπαίδευση, μοναδικές εξειδικεύσεις και διακρίσεις σε πανελλήνιο και ευρωπαϊκό επίπεδο, διαδραματίζει σταθερά πρωταγωνιστικό ρόλο στον χώρο της ιδιωτικής υγείας. Η Ευρωκλινική Αθηνών διαθέτει ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό αιχμής και σύγχρονες εγκαταστάσεις που της επιτρέπουν να αντιμετωπίζει και τα πιο σοβαρά περιστατικά.

Το 2002 ιδρύεται η Ευρωκλινική Παίδων, η οποία λειτουργώντας στο πλαίσιο της Ευρωκλινικής Αθηνών παρέχει εξειδικευμένες υπηρεσίες υγείας υψηλής ποιότητας σε παιδιά.

Το 2008 ολοκληρώνεται μεταβίβαση των μετοχών των δύο κλινικών στο «South Eastern Europe Fund (SEEF)» από την Eureko B.V. (μητρική εταιρεία της Interamerican).

Η θυγατρική εταιρεία Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε. συστάθηκε την 07/11/2016 με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται σε 10.000 Ευρώ (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1.000 Ευρώ/μετοχή) και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Το 2017 είναι ένα σημαντικό έτος για την Ευρωκλινική Αθηνών αφού σε συνεργασία με τον πλέον αξιόπιστο φορέα πιστοποίησης TUV Austria Hellas, έγινε η πρώτη κλινική στην Ελλάδα, στην οποία πιστοποιήθηκε Κέντρο Αριστείας και συγκεκριμένα το *"Κέντρο Αριστείας Χειρουργικής Θυρεοειδούς & Παραθυρεοειδών Αδένων"*. Η διάκριση αυτή

επιβεβαιώνει τόσο την επιστημονική επάρκεια της ιατρικής ομάδας του Κέντρου, όσο και το υψηλό επίπεδο νοσηλευτικού και διοικητικού προσωπικού σε ένα περιβάλλον φιλικό προς τους ασθενείς.

Επιπρόσθετα, το 2017 η Ευρωκλινική Αθηνών (Ενηλίκων και Παίδων) επαναπιστοποιείται σύμφωνα με το πρωτόκολλο «Patients' Friendly Hospital», για την ποιότητα των παρεχόμενων Υπηρεσιών Υγείας σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή προδιαγραφή EN 15224:2012 και το διεθνές πρότυπο ISO 9001:2015 και για την ασφάλεια των γευμάτων που παρασκευάζονται, διακινούνται και διανέμονται εντός της κλινικής, σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 22000:2005.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Στόχος του Ομίλου είναι η διατήρηση και η προστασία του περιβάλλοντος, με την εφαρμογή συγκεκριμένων περιβαλλοντικών πολιτικών, με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και της παραγωγής αποβλήτων. Η χωριστή διαλογή υλικών (χαρτί γραφείου, καθαρές συσκευασίες και περιτυλίγματα υγειονομικού υλικού, πλαστικό, αλουμίνιο) από το κοινό ρεύμα αποβλήτων, αλλά και από τα αμιγώς νοσοκομειακά απόβλητα συμβάλει σημαντικά στην προστασία του περιβάλλοντος. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην καθαριότητα των κτιριακών εγκαταστάσεων, ώστε να διασφαλίζονται οι απαραίτητες συνθήκες υγιεινής και καλής εμφάνισης των χώρων. Ο καθαρισμός πραγματοποιείται από εταιρείες-συνεργεία καθαρισμού, τα οποία αποτελούνται από ειδικευμένο προσωπικό, εκπαιδευμένο στη μεθοδολογία καθαρισμού, με σύγχρονο εξοπλισμό και υλικά φιλικά στο περιβάλλον.

Οι επί μέρους περιβαλλοντικές πολιτικές που στόχο έχουν τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του Ομίλου είναι:

- Χρήση "πράσινης τεχνολογίας" στη λειτουργία των κτιρίων για τη μείωση της ηλεκτρικής ενέργειας:
  - Led φωτισμός
  - Έξυπνα συστήματα θέρμανσης και κλιματισμού νέας τεχνολογίας
  - Μόνωση των κτιρίων
- Ειδική φίλτρανση του αέρα εντός των χώρων της Ευρωκλινικής Αθηνών.
- Ανακύκλωση και μείωση της κατανάλωσης χαρτιού, αλουμινίου και πλαστικού μειώνοντας την παραγωγή οικιακών απορριμμάτων.
- Προσεκτική διαχείριση των μολυσματικών απορριμμάτων. Διάθεση-απόρριψη με ειδική διαδικασία σε εξειδικευμένη εταιρεία διαχείρισης μολυσματικών.
- Αποφυγή και λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για την πρόληψη ρύπανσης του περιβάλλοντος.
- Εξουδετέρωση των υγρών αποβλήτων που προέρχονται από το μικροβιολογικό εργαστήριο σε βαθμό κατάλληλο για να διοχετευθούν στα δημόσια αποχετευτικά δίκτυα.
- Προώθηση και δημιουργία περιβαλλοντικής ευαισθησίας στους προμηθευτές, υπεργολάβους και συνεργάτες με την εφαρμογή λειτουργικών διαδικασιών.
- Συνεχής εκπαίδευση του προσωπικού στις πολιτικές της εταιρείας για την προστασία του περιβάλλοντος.
- Συμμόρφωση με την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία.
- Η πλήρης εφαρμογή των απαιτήσεων του προτύπου ISO 14001 σε όλες τις δραστηριότητες της εταιρείας.
- Η μέτρηση, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση των περιβαλλοντικών στόχων και του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης.

Αξιοσημείωτο είναι ότι η εταιρεία η οποία έχει αναλάβει έως σήμερα, το συντονισμό και τη διεκπεραίωση του έργου της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Ανακυκλώσιμων Υλικών στις εγκαταστάσεις της Εταιρείας, έλαβε το ασημένιο μετάλλιο στην τελετή απονομής των Facilities Management Awards 2015, δεδομένου ότι συλλέχθηκαν 27 τόνοι ανακυκλώσιμων υλικών, κατά το έτος 2015, 34 τόνοι το έτος 2016 και 35.5 τόνοι το 2017.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η διαρκώς ανοδική πορεία και η εδραίωσή του Ομίλου, ως ένα από τους βασικούς παίκτες στην αγορά ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας, οφείλεται πρωτίστως στο ανθρώπινο δυναμικό, καθώς οι άνθρωποι αποτελούν τη σταθερή και διαχρονική αξία, στην οποία ο Όμιλος επενδύει. Το σύνολο του προσωπικού που απασχολούσαν ο Όμιλος και η Εταιρεία

κατά την 31/12/2017 ανερχόταν στα 515 και 514 άτομα αντίστοιχα (31.7% άνδρες και 68.3% γυναίκες). Η κατανομή του προσωπικού ανά κατηγορία και εκπαιδευτική βαθμίδα, διαμορφώθηκαν ως ακολούθως:

Κατηγορία προσωπικού	Ο Όμιλος	Η Εταιρεία
Ιατρικό	26	26
Νοσηλευτικό	247	247
Διοικητικό	179	178
Βοηθητικό	26	26
Παραϊατρικό	37	37
Σύνολο	**515**	**514**

Κατηγορία εκπαίδευσης	Ο Όμιλος	Η Εταιρεία
Διδακτορικό	1	1
Μεταπτυχιακό	56	55
ΑΕΙ	51	51
ΤΕΙ	182	182
ΙΕΚ	130	130
Δευτεροβάθμια	89	89
Βασική	6	6
Σύνολο	**515**	**514**

Για την επίτευξη των στόχων του, ο Όμιλος δίνει έμφαση στην προσέλκυση ιατρικού, νοσηλευτικού και διοικητικού προσωπικού που διακρίνεται για το ήθος και τον επαγγελματισμό του και επενδύει σημαντικά στην εκπαίδευση των εργαζομένων, με τη δια βίου μάθηση και την υλοποίηση προγραμμάτων που καλύπτουν επιχειρησιακές και ατομικές ανάγκες και προτεραιότητες. Στο πλαίσιο αυτό οργανώνει και υλοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα που αφορούν κυρίως στην:

- Ομαλή ένταξη και εκπαίδευση των νεοπροσλαμβανομένων
- Εκμάθηση ή βελτιστοποίηση ατομικών δεξιοτήτων
- Διαρκή εκπαίδευση σε σύγχρονες μεθόδους και νοσηλευτικά πρωτόκολλα
- Πιστοποιήσεις και ενδοκλινικά μαθήματα νοσηλευτικής υπηρεσίας
- Συμμετοχή σε πανελλαδικά ή διεθνή συνέδρια

Όλες οι παραπάνω ενέργειες, σε συνδυασμό με την ετήσια αξιολόγηση της απόδοσης, διασφαλίζουν τη διαρκή ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και τη συνεχή βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Το 2017 πραγματοποιήθηκαν συνολικά 30 σεμινάρια/εκπαιδεύσεις, στα οποία συμμετείχαν 114 άτομα.

Η Ευρωκλινική προσφέρει ίσες ευκαιρίες και ίση μεταχείριση όλου του προσωπικού ανεξαρτήτως φυλετικών ή άλλων χαρακτηριστικών και επιδοτεί την επιμόρφωση των εργαζομένων της χωρίς διακρίσεις, ενώ η πλήρωση των κενών θέσεων γίνεται κυρίως εσωτερικά αναβαθμίζοντας το υπάρχον προσωπικό. Η επιλογή του προσωπικού βασίζεται στην αναγνώριση των ταλέντων και η ανάπτυξή του αποτελεί τον κεντρικό πυρήνα της ολοκληρωμένης στρατηγικής ανθρώπινων πόρων (HRM) που έχει υιοθετήσει η διοίκηση του Ομίλου. Ενθαρρύνεται η δημιουργικότητα, η ευελιξία και ο προσανατολισμός στην εξεύρεση λύσεων για τους ασθενείς. Επιπλέον προάγεται ο ισορροπημένος τρόπος ζωής ανάμεσα σε προσωπική ζωή και εργασία (worklife balance).

ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η Εταιρική Διακυβέρνηση αποτελεί ένα σύστημα αρχών, κανόνων και πρακτικών επί του οποίου οργανώνεται, λειτουργεί και διοικείται η εταιρεία. Στόχος του συστήματος αυτού είναι η προάσπιση των συμφερόντων των μετόχων της εταιρείας, η εξασφάλιση της ίσης μεταχείρισής τους και ο σεβασμός των δικαιωμάτων όλων των εμπλεκόμενων με την εταιρεία μερών.

Η Εταιρεία ως μη εισηγμένη δεν έχει την υποχρέωση να τηρεί Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Ωστόσο, με σκοπό την προαγωγή των συμφερόντων των μετόχων της και των λοιπών εμπλεκόμενων μερών, τη διασφάλιση της διαφάνειας και την καταπολέμηση της διαφθοράς, έχει αυτοβούλως υιοθετήσει κάποιες από τις γενικώς αποδεκτές αρχές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζονται από τις εισηγμένες στο Ελληνικό Χρηματιστήριο εταιρείες. Στο πλαίσιο αυτό υιοθετεί ηθικές επιχειρηματικές πρακτικές με στόχο την πάταξη κάθε μορφής διαφθοράς, δωροδοκίας, ξέπλυμα μαύρου

χρήματος ή άλλης παράνομης δραστηριότητας. Κάθε σχετική καταγγελία εξετάζεται ενδελεχώς, ενώ τα ευρήματά της εάν κρίνεται σκόπιμο κατατίθενται στις αρμόδιες αρχές.

Πέραν των προβλεπόμενων διατάξεων από τον Ν.2190/1920 όπως αυτός ισχύει σήμερα, τα σημαντικότερα σημεία σύμπλευσης με τις αρχές εταιρικής διακυβέρνησης συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται κατά πλειοψηφία από μη – εκτελεστικά μέλη (3 από σύνολο 5).
- Υφίσταται ανεξάρτητη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία αναφέρεται απ' ευθείας στο ΔΣ.
- Έχει συσταθεί Κεντρική Επιτροπή Προμηθειών, με σκοπό την ορθή και διαφανή διαχείριση των προμηθειών της Εταιρείας.

ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο προτείνει τη μη διανομή μερίσματος, λόγω ύπαρξης σωρευμένων ζημιών εις νέον.

Το Διοικητικό Συμβούλιο απευθύνει θερμό «ευχαριστώ» σε όσους συνέβαλαν στην επίτευξη των στόχων και στην πρόοδο της Εταιρείας το 2017, Διοίκηση, Ιατρούς και προσωπικό.

Αθήνα, 11 Ιουνίου 2018

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΟΥΚΛΑΡΗΣ

Β. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ – ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη με επιφύλαξη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ – ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2017, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις του θέματος που μνημονεύεται στην παράγραφο της έκθεσής μας "Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη", οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ενοποιημένες ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση για γνώμη με επιφύλαξη

Από τον έλεγχο μας προέκυψε ότι κατά παρέκκλιση των λογιστικών αρχών που προβλέπονται από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 16 «Ενσώματα Πάγια» δεν διενεργήθηκε επικαιροποίηση της αποτίμησης των κτιρίων και των οικοπέδων του Ομίλου και της Εταιρείας αναπόσβεστης αξίας 30,1 εκ.ευρώ σε εύλογη αξία σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική που έχει επιλέξει ο Όμιλος και η Εταιρεία. Εξαιτίας του γεγονότος αυτού, είναι πιθανό η αξία με την οποία εμφανίζονται τα ανωτέρω ακίνητα στις οικονομικές καταστάσεις να έχει μεταβληθεί. Ως εκ τούτου, δεν κατέστη δυνατό να αποκτήσουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια προκειμένου να επαληθεύσουμε την εύλογη αξία των ακινήτων και συνεπώς διατηρούμε επιφύλαξη για την ορθή αποτίμηση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στα ίδια κεφάλαια και στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος της κλειόμενης χρήσης.

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για γνώμη με επιφύλαξη.

Ουσιώδης αβεβαιότητα που σχετίζεται με τη συνέχιση της δραστηριότητας

Εφιστούμε την προσοχή σας στην επεξηγηματική σημείωση 2.2 των οικονομικών καταστάσεων, όπου γίνεται αναφορά στο γεγονός ότι το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 καθίσταται κατώτερο του ενός δέκατου του μετοχικού κεφαλαίου και συνεπώς συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 48 του κωδ. Ν. 2190/1920 περί συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας. Παράλληλα, στην ανωτέρω σημείωση γίνεται αναφορά στο γεγονός ότι το σύνολο της αξίας των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας υπερβαίνει τη συνολική αξία των κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού κατά ποσό 41.2 εκ. ευρώ και 41.3 εκ. ευρώ αντίστοιχα, με αποτέλεσμα να υπάρχει η πιθανότητα να μην είναι σε θέση να αποπληρώσουν μέρος των συμβατικών τους υποχρεώσεων.

Οι παραπάνω συνθήκες υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας σχετικής με την απρόσκοπτη συνέχιση της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας. Όπως αναλυτικότερα αναφέρεται στην επεξηγηματική σημείωση 2.2 των οικονομικών καταστάσεων, η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας έχει προβεί στον σχεδιασμό κατάλληλων δράσεων για τη βελτίωση της χρηματοοικονομικής θέσης τους και την απρόσκοπτη συνέχιση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, προϋπόθεση η οποία έχει

ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους.

Η γνώμη μας δεν τροποποιείται σε σχέση με το θέμα αυτό.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην "Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων", αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της Διοίκησης επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ 'αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλόλητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συλλέγουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43α και 107α του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2017.

β. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ – ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 11 Ιουνίου 2018

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Ελπίδα Λεωνίδου
ΑΜ. ΣΟΕΛ. 19801

Grant Thornton
An instinct for growth™

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

Γ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2017 (Ενοποιημένη και Εταιρική)

	Σημειώσεις	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
		2017	2016	2017	2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Πάγιο Ενεργητικό					
Ενσώματα Πάγια Στοιχεία	**5**	33,022,362	31,781,073	33,021,144	31,781,073
Λοιπά Αϋλα Περιουσιακά Στοιχεία	**6**	15,859,499	17,759,989	15,859,499	17,759,989
Επενδύσεις σε Θυγατρικές και Συγγενείς Εταιρείες	**10**	0	0	10,000	10,000
Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις	**9**	145,243	175,706	145,243	175,706
Σύνολο Μη Κυκλοφορούντων Στοιχείων Ενεργητικού		**49,027,105**	**49,716,768**	**49,035,886**	**49,726,768**
Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Αποθέματα	**8**	761,947	747,776	753,331	747,776
Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις	**9**	14,933,733	14,661,749	14,873,303	14,665,826
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	**11**	930,856	550,869	866,931	540,869
Σύνολο Κυκλοφορούντων Στοιχείων Ενεργητικού		**16,626,535**	**15,960,395**	**16,493,566**	**15,954,471**
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**65,653,640**	**65,677,162**	**65,529,452**	**65,681,239**
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό Κεφάλαιο	**12**	38,165,002	38,165,002	38,165,002	38,165,002
Διαφορά από Έκδοση Μετοχών υπέρ το Άρτιο	**12**	62,225,811	62,225,811	62,225,811	62,225,811
Λοιπά Αποθεματικά	**13**	7,030,731	6,956,514	7,030,731	6,956,514
Αποτελέσματα εις Νέο		(107,302,725)	(106,638,859)	(107,347,202)	(106,634,652)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		**118,819**	**708,467**	**74,342**	**712,674**
Υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Παράγωγα/Χρηματοοικονομικά Στοιχεία	**15**	0	305,594	0	305,594
Υποχρεώσεις για Παροχές σε Εργαζομένους	**16**	967,970	1,036,927	967,970	1,036,927
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις	**17**	6,033,804	6,518,902	6,034,701	6,518,902
Λοιπές Προβλέψεις	**18**	647,604	525,104	647,604	525,104
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις		0	110,000	0	110,000
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		7,649,378	8,496,527	7,650,275	8,496,527
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δάνεια	**14**	31,141,608	31,062,595	31,141,608	31,062,595
Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις	**19**	26,743,835	25,409,573	26,663,228	25,409,443
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		57,885,443	56,472,168	57,804,836	56,472,038
Σύνολο Υποχρεώσεων		**65,534,821**	**64,968,695**	**65,455,111**	**64,968,565**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**65,653,640**	**65,677,163**	**65,529,452**	**65,681,239**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων χρήσης 2017 (Ενοποιημένη και Εταιρική)

	Σημειώσεις	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
		2017	2016	2017	2016
Πωλήσεις Παροχής Υπηρεσιών	**20**	40,200,136	40,233,459	39,886,089	40,233,459
Κόστος Παροχής Υπηρεσιών	**23, 24**	(35,675,284)	(37,078,638)	(35,476,261)	(37,078,638)
Μικτό Κέρδος		**4,524,852**	**3,154,820**	**4,409,828**	**3,154,820**
Λοιπά Έσοδα	**22**	1,416,728	470,284	1,440,337	474,219
Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	**23, 24**	(5,521,245)	(5,627,121)	(5,501,936)	(5,626,849)
Λοιπά Κέρδη/(Ζημιές) Καθαρά	**21**	(609)	1,302	(609)	1,302
Λειτουργικά Κέρδη/(Ζημίες)		**419,726**	**(2,000,715)**	**347,620**	**(1,996,508)**
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	**25**	1,416	1,270	1,416	1,270
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	**25**	(1,577,909)	(1,593,970)	(1,576,101)	(1,593,970)
Χρηματοοικονομικά Έσοδα/(Έξοδα) Καθαρά	**25**	(1,576,494)	(1,592,700)	(1,574,686)	(1,592,700)
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων		**(1,156,768)**	**(3,593,415)**	**(1,227,066)**	**(3,589,208)**
Φόρος Εισοδήματος	**26**	492,902	1,058,116	514,516	1,058,116
Κέρδη/(Ζημιές) μετά Φόρων		**(663,866)**	**(2,535,298)**	**(712,550)**	**(2,531,092)**
Αποτελέσματα μετά Φόρων		**(663,866)**	**(2,535,298)**	**(712,550)**	**(2,531,092)**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα :					
Ποσά τα οποία μεταφέρονται στα αποτελέσματα:					
Αποθεματικό Αναλογιστικών αποτελεσμάτων		104,532	(21,362)	104,532	(21,362)
Επίδραση φόρου επί του αποθεματικού αναλογιστικών αποτελεσμάτων		(30,314)	6,195	(30,314)	6,195
Λοιπά συνολικά εισοδήματα για τη χρήση μετά από φόρους		**74,218**	**(15,167)**	**74,218**	**(15,167)**
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα για τη χρήση		**(589,648)**	**(2,550,465)**	**(638,332)**	**(2,546,259)**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων χρήσης 2017 (Ενοποιημένη και Εταιρική)

	Ο Όμιλος						Η Εταιρεία					
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Λοιπά Αποθεματικά	Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	Αποτελέσματα εις Νέο	Σύνολο	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Λοιπά Αποθεματικά	Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	Αποτελέσματα εις Νέο	Σύνολο
Υπόλοιπα κατά την 1 Ιανουαρίου 2016	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**36,471**	**(104,102,768)**	**3,258,933**	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**36,471**	**(104,102,768)**	**3,258,933**
Ζημία Χρήσεως 2016 μετά από Φόρους	0	0	0	0	(2,535,298)	(2,535,298)	0	0	0	0	(2,531,092)	(2,531,092)
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχής προσωπικού	0	0	0	(21,362)	0	(21,362)	0	0	0	(21,362)	0	(21,362)
Αναβαλλόμενη υποχρέωση στην επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχής προσωπικού	0	0	0	6,195	0	6,195	0	0	0	6,195	0	6,195
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	**0**	**0**	**0**	**(15,167)**	**(2,535,298)**	**(2,550,465)**	**0**	**0**	**0**	**(15,167)**	**(2,531,092)**	**(2,546,259)**
Υπόλοιπα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**21,304**	**(106,638,066)**	**708,468**	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**21,304**	**(106,633,860)**	**712,674**
Υπόλοιπα κατά την 1 Ιανουαρίου 2017	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**21,304**	**(106,638,066)**	**708,468**	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**21,304**	**(106,633,860)**	**712,674**
Κέρδη/(Ζημιές) Χρήσεως 2017 μετά από Φόρους	0	0	0	0	(663,866)	(663,866)	0	0	0	0	(712,550)	(712,550)
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχής προσωπικού	0	0	0	104,532	0	104,532	0	0	0	104,532	0	104,532
Αναβαλλόμενη υποχρέωση στην επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχής προσωπικού	0	0	0	(30,314)	0	(30,314)	0	0	0	(30,314)	0	(30,314)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	**0**	**0**	**0**	**74,218**	**(663,866)**	**(589,648)**	**0**	**0**	**0**	**74,218**	**(712,550)**	**(638,332)**
Υπόλοιπα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**95,522**	**(107,301,933)**	**118,819**	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**95,522**	**(107,346,410)**	**74,342**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών χρήσης 2017 (Ενοποιημένη και Εταιρική)

		Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Σημειώσεις	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**27**	3,780,687	2,868,166	3,723,715	2,868,166
Καταβληθέντες τόκοι		(1,557,179)	(1,550,783)	(1,555,371)	(1,550,783)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**2,223,507**	**1,317,383**	**2,168,344**	**1,317,383**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορές ενσώματων παγίων		(1,618,352)	(1,413,428)	(1,617,113)	(1,413,428)
Απόκτηση θυγατρικών	**10**	0	0	0	(10,000)
Τόκοι που εισπράχθηκαν		1,416	1,270	1,416	1,270
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		**(1,616,937)**	**(1,412,158)**	**(1,615,697)**	**(1,422,158)**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		15,744,179	18,926,026	15,744,179	18,926,026
Εισπράξεις από αναληφθέντα δάνεια (καθαρά από άμεσα έξοδα συναλλαγών)		(15,970,760)	(18,838,361)	(15,970,760)	(18,838,361)
Αποπληρωμή δανεισμού		0	(79,185)	0	(79,185)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**(226,581)**	**8,481**	**(226,581)**	**8,481**
Καθαρή (μείωση)/ αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		**379,990**	**(86,295)**	**326,065**	**(96,295)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης		550,869	637,164	540,869	637,164
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης	**11**	**930,859**	**550,869**	**866,935**	**540,869**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών οικονομικών καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Η Εταιρεία «Γενική Κλινική, Διαγνωστικό, Θεραπευτικό, Χειρουργικό Κέντρο – Ευρωκλινική Αθηνών Ανώνυμος Εταιρεία» δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών υγείας στην Ελλάδα.

Η Εταιρεία έχει συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα με έδρα της τους Αμπελόκηπους Αττικής (Αθανασιάδου 7 - 9) και η ηλεκτρονική της διεύθυνση είναι www.euroclinic.gr.

Οι μετοχές της Εταιρείας ανήκουν κατά 57.89% στην «Hippokrates Holdings B.V.» με έδρα την Ολλανδία, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Gulert Enterprises Limited» με έδρα την Κύπρο και η οποία με την σειρά της ανήκει κατά 100% στην «South Eastern Europe Fund (SEEF)» με έδρα το νησί Τζέρσεϋ. Ποσοστό μετοχών που ανέρχεται σε 42.10% ανήκει στην εταιρεία «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» με έδρα την Κύπρο, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Hippokrates Holdings B.V.». Το υπόλοιπο 0.01% των μετοχών κατέχουν ιατροί.

Η θυγατρική εταιρεία Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε. συστάθηκε την 07/11/2016 με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται σε 10,000 Ευρώ (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1,000 Ευρώ/μετοχή) και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016.

Στο πλαίσιο κατάρτισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για την χρήση 2017, έχουν ακολουθηθεί οι διατάξεις του ΔΠΧΑ 10 και για την χρήση 2016.

Οι οικονομικές καταστάσεις για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 έχουν εγκριθεί προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 11 Ιουνίου 2018 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

Οι κύριες λογιστικές αρχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη σύνταξη αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων παρουσιάζονται κατωτέρω. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καταρτίστηκαν με βάση τις ίδιες λογιστικές αρχές που ακολουθήθηκαν για την ετοιμασία και παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας για το έτος 2016, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2017 που καλύπτουν την ετήσια περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2017 είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των Διερμηνειών τους που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (IFRIC) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2017. Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες του.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως έχει τροποποιηθεί με την εκτίμηση σε εύλογη αξία των ενσώματων παγίων (οικόπεδα & κτίρια).

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί την χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια της χρήσης υπό

αναφορά. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς. Οι περιοχές που αφορούν περίπλοκες συναλλαγές και εμπεριέχουν μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας, ή οι υποθέσεις και εκτιμήσεις που είναι σημαντικές για τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη Σημείωση 4.

Τυχόν διαφορές σε ποσά των οικονομικών καταστάσεων και αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

2.2 Δήλωση συμμόρφωσης

Οι ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας και δεν περιλαμβάνουν αναπροσαρμογές που να απεικονίζουν τις πιθανές μελλοντικές επιδράσεις που ενδέχεται να επέλθουν στα στοιχεία του Ενεργητικού και Παθητικού αναφορικά με την ανακτησιμότητα και την ανακατάταξή τους στην περίπτωση αδυναμίας της Εταιρείας να συνεχίσει τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες στο μέλλον. Η Διοίκηση δεν έχει πρόθεση ή ανάγκη να προβεί βραχυπρόθεσμα στη ρευστοποίηση περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας.

Όπως προκύπτει από τα Στοιχεία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2017, ο Όμιλος και η Εταιρεία εμφανίζουν αρνητικό κεφάλαιο κίνησης, καθώς οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τους υπερβαίνουν τα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατά ποσό 41.2 εκ. Ευρώ και 41.3 εκ. Ευρώ αντίστοιχα. Παράλληλα, το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 καθίσταται κατώτερο του ενός δέκατου του μετοχικού κεφαλαίου και συνεπώς συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 48 του κωδ. Ν. 2190/1920 περί συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας.

Σημαντικό μέρος των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων αφορά υποχρεώσεις του ομολογιακού δανείου ύψους 29.7 εκ. Ευρώ, το οποίο έχει καταστεί ληξιπρόθεσμο κατά την 31/12/2017. Ωστόσο, εντός του 2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία προχώρησαν στην ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης του ομολογιακού δανείου όπως περιγράφεται στη σημείωση 14 των Οικονομικών Καταστάσεων.

Παράλληλα, ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν λάβει μέτρα για τη βελτίωση της ρευστότητάς τους. Ειδικότερα, η Διοίκηση της Εταιρείας έχει καταρτίσει στρατηγικό σχέδιο για την περίοδο 2018 – 2022, το οποίο προβλέπει ανάπτυξη του κύκλου εργασιών μέσω της παροχής νέων υπηρεσιών, της διεύρυνσης του δικτύου συνεργασιών με ασφαλιστικές εταιρείες και τον σχεδιασμό νέων ασφαλιστικών προϊόντων. Παράλληλα, προβλέπονται δράσεις για την περιστολή των λειτουργικών δαπανών με την ανασυγκρότηση τμημάτων και την εκμετάλλευση συνεργιών, όπου αυτό είναι εφικτό. Στις προτεραιότητες της Διοίκησης περιλαμβάνεται η διασφάλιση της υγειούς χρηματοοικονομικής διάρθρωσης της Εταιρείας και την βέλτιστη χρήση του κεφαλαίου κίνησης.

Ειδικότερα, το Φεβρουάριο 2017, ολοκληρώθηκε η μεταστέγαση και ξεκίνησε η λειτουργία της Ευρωκλινικής Παίδων στις εγκαταστάσεις της Ευρωκλινικής Αθηνών. Η ενέργεια αυτή εντάσσεται στον ευρύτερο στρατηγικό σχεδιασμό της Διοίκησης του Ομίλου και της Εταιρείας με στόχο την αύξηση των εσόδων και την περιστολή δαπανών και αναμένεται ότι θα συνεισφέρει θετικά στα οικονομικά αποτελέσματα της χρήσης του 2018.

Η Διοίκηση αναλύει τα εκάστοτε δεδομένα και χρησιμοποιεί τις πιστωτικές γραμμές που έχει εξασφαλίσει από τις τράπεζες και τους λοιπούς χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Ειδικότερα, στις τρέχουσες συνθήκες πιστωτικής ασφυξίας, η Εταιρεία καταβάλλει συνεχή προσπάθεια για μείωση των αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης και μείωση των λειτουργικών εξόδων.

Η Διοίκηση στην προσπάθειά της να μειώσει την έκθεσή του Ομίλου και της Εταιρείας στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., αναπτύσσει περαιτέρω τις συνεργασίες της με ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες μπορούν να παράσχουν την αναγκαία ρευστότητα.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω και με δεδομένο ότι δεν υφίστανται ενδείξεις ότι οι δράσεις της Διοίκησης δεν θα ολοκληρωθούν επιτυχώς, εκτιμάται ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν θα αντιμετωπίσουν θέματα ρευστότητας εντός των επόμενων 12 μηνών.

2.3 Αλλαγή στις Λογιστικές Πολιτικές

Οι λογιστικές πολιτικές, βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι Οικονομικές Καταστάσεις, είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016, εκτός από τις αλλαγές σε Πρότυπα και Διερμηνείες που ισχύουν από την 1 Ιανουαρίου 2017. Παρουσιάζονται τα πρότυπα, τα οποία έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 1 Ιανουαρίου 2017, καθώς και τα πρότυπα τα οποία είναι μεν υποχρεωτικά από την 1 Ιανουαρίου 2017, ωστόσο δεν έχουν υιοθετεί από την ΕΕ και αναμένεται να υιοθετούν στο μέλλον.

Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2017 ή μεταγενέστερα.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 7. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να καταστεί εφικτό για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις οικονομικές οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις, οι οποίες θα καθιστούν εφικτό στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών που προκύπτουν από ταμειακές ροές, καθώς και των μη ταμειακών μεταβολών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12: «Αναγνώριση Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαίτησης για μη Πραγματοποιηθείσες Ζημιές» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 12. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να αποσαφηνιστεί ο λογιστικός χειρισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για τις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Η τροποποίηση η οποία περιλαμβάνεται στον κύκλο αυτόν και έχει εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 είναι η εξής: ΔΠΧΑ 12: Αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής του Προτύπου. Η τροποποίηση δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

Οι λοιπές τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον εν λόγω κύκλο και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 αναλύονται στην ακόλουθη ενότητα.

Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018 και εκτιμάται ότι κατά την πρώτη εφαρμογή του, η επίδραση για την Εταιρεία και τον Όμιλο δεν θα είναι σημαντική.

Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το καινούργιο Πρότυπο χωρίς αναπροσαρμογή της συγκριτικής πληροφόρησης και προέβη κατά την ημερομηνία αναφοράς σε αξιολόγηση του αντίκτυπου της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9. Ακολούθως παρατίθενται τα συμπεράσματα της Διοίκησης αναφορικά με τους βασικούς τομείς όπου αναμένεται να έχει επίδραση το νέο πρότυπο:

- Το νέο μοντέλο απομείωσης αξίας απαιτεί την αναγνώριση των προβλέψεων απομείωσης βάσει των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών και όχι μόνο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών, όπως ισχύει σύμφωνα με το ΔΛΠ 39. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει την απλοποιημένη προσέγγιση αναφορικά με τις εμπορικές απαιτήσεις. Ο Όμιλος βρίσκεται σε διαδικασία τελικών ελέγχων προκειμένου να προσδιοριστεί ο αντίκτυπος από τη μετάβαση στο νέο πρότυπο. Σημειώνεται ότι με βάση την διενεργηθείσα αξιολόγηση, ο Όμιλος έχει συμπεράνει ότι κατά την υιοθέτηση του νέου προτύπου δεν αναμένεται να υπάρξει σημαντική επίδραση στον Όμιλο και στην Εταιρεία.
- Οι αναμορφωμένοι κανόνες λογιστικής αντιστάθμισης, εναρμονίζουν την λογιστική αντιμετώπιση των σχέσεων αντιστάθμισης με τις πολιτικές και τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου. Ο Όμιλος δεν κατείχε κατά την 31/12/2017 σχέσεις αντιστάθμισης και κατά συνέπεια δεν αναμένεται να υπάρχει επίπτωση στις εταιρικές και στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.
- Δεν αναμένεται επίδραση στην ταξινόμηση και στην επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού λόγω εφαρμογής του νέου προτύπου.

Το νέο Πρότυπο προβλέπει επίσης πρόσθετες γνωστοποιήσεις τροποποιώντας παράλληλα τον τρόπο παρουσίασης των πληροφοριών. Ο Όμιλος θα τροποποιήσει καταλλήλως τη φύση, έκταση και δομή των παρεχόμενων γνωστοποιήσεων αναφορικά με τα χρηματοοικονομικά μέσα, προκειμένου να συμμορφωθεί με το νέο Πρότυπο.

- **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018. Στο πλαίσιο εφαρμογής του Προτύπου, ο Όμιλος πραγματοποίησε αναλυτική αξιολόγηση του λογιστικού χειρισμού για το σύνολο των πηγών εσόδων του. Με βάση την διενεργηθείσα αξιολόγηση, η Διοίκηση δεν εντόπισε

ουσιώδεις διαφορές από τις υφιστάμενες λογιστικές πολιτικές. Ως εκ τούτου, η υιοθέτηση του νέου Προτύπου δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις κατά την εφαρμογή του.

- **Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018. Όπως αναλύεται ανωτέρω, η υιοθέτηση του νέου προτύπου δεν αναμένεται να έχει επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου κατά την εφαρμογή του.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019. Το πρότυπο θα επηρεάσει κυρίως το λογιστικό χειρισμό των λειτουργικών μισθώσεων του Ομίλου. Κατά την ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος διαθέτει μη ακυρώσιμες λειτουργικές μισθώσεις ύψους 1.5 εκ. Ευρώ. Η Διοίκηση βρίσκεται στο στάδιο αξιολόγησης του κατάλληλου λογιστικού χειρισμού ανά λειτουργική μίσθωση και του ποσοτικού προσδιορισμού της επίδρασης από την υιοθέτηση του νέου Προτύπου. Τα τελικά συμπεράσματα από την ως άνω αξιολόγηση, θα οριστικοποιηθούν το προσεχές διάστημα.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία

συγκεκριμένη προϋπόθεση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να είναι σημαντική. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)**

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.4 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Νόμισμα αποτίμησης και νόμισμα παρουσίασης

Η Εταιρεία και η θυγατρική της δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα. Όλα τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων επιμετρούνται σε Ευρώ, το οποίο αποτελεί το νόμισμα του πρωταρχικού οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργούν («λειτουργικό νόμισμα»). Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, νόμισμα το οποίο χρησιμοποιείται για τους λειτουργικούς σκοπούς της Εταιρείας, καθώς και για την απεικόνιση των οικονομικών της στοιχείων.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα αποτιμώνται στο λειτουργικό νόμισμα χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, οι οποίες ίσχυαν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Συναλλαγματικά κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από την τακτοποίηση τέτοιων συναλλαγών και από την αποτίμηση τέλους χρήσης των νομισματικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων που αναφέρονται σε ξένα νομίσματα, αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων. Σημαντικές συναλλαγές ή υπόλοιπα δεν υπάρχουν σε άλλα νομίσματα εκτός του Ευρώ.

2.5 Ενσώματα πάγια

Τα οικόπεδα και τα κτίρια του Ομίλου περιλαμβάνουν τις ιδιόκτητες κλινικές. Τα οικόπεδα και τα κτίρια παρουσιάζονται σε εύλογη αξία, με βάση περιοδικές εκτιμήσεις από τρίτους ανεξάρτητους εγκεκριμένους εκτιμητές, μείον τις μεταγενέστερες αποσβέσεις των κτιρίων. Οποιεσδήποτε συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την ημερομηνία εκτίμησης των κτιρίων, διαγράφονται έναντι της λογιστικής αξίας των κτιρίων και το καθαρό ποσό αναμορφώνεται στην αναπροσαρμοσμένη αξία του κτιρίου.

Τα ενσώματα πάγια που ανήκουν στις υπόλοιπες κατηγορίες επιμετρούνται στο ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον τυχόν συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Το ιστορικό κόστος περιλαμβάνει όλες τις άμεσες δαπάνες που σχετίζονται με την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται αυξητικά της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, ανάλογα με την περίπτωση, μόνον εάν υπάρχει σημαντική πιθανότητα ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη που σχετίζονται με το πάγιο θα εισρεύσουν στην Εταιρεία, και το κόστος του παγίου μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Ο Όμιλος αναγνωρίζει στη λογιστική αξία ενός στοιχείου των ενσώματων παγίων το κόστος αντικατάστασης τέτοιου στοιχείου όταν επιβαρύνεται με αυτό, εφόσον πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισης. Η λογιστική αξία των τμημάτων των ενσώματων παγίων που αντικαθίστανται διαγράφεται. Λοιπές δαπάνες επισκευής και συντήρησης καταχωρούνται στα αποτελέσματα της χρηματοοικονομικής περιόδου, κατά την οποία πραγματοποιούνται.

Η αύξηση στη λογιστική αξία των οικοπέδων και των κτιρίων, η οποία προκύπτει κατά την αναπροσαρμογή των εν λόγω παγίων αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια, σε πίστωση των λοιπών αποθεματικών. Μειώσεις οι οποίες απαλείφουν προηγούμενες αυξήσεις των ιδίων παγίων αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια, σε χρέωση των λοιπών αποθεματικών. Επιπλέον μειώσεις αναγνωρίζονται σε χρέωση των αποτελεσμάτων χρήσης και μειώνουν ή αυξάνουν τα κέρδη ή τις ζημίες αντίστοιχα.

Χρηματοδοτικά έξοδα που προκύπτουν για το σκοπό της απόκτησης, κατασκευής ή παραγωγής ενός ενσώματου παγίου στοιχείου, για το οποίο απαιτείται ένα σημαντικό χρονικό διάστημα προκειμένου να μπορέσει να λειτουργήσει ή να πουληθεί, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους του. Τα χρηματοδοτικά έξοδα κεφαλαιοποιούνται κατά τη διάρκεια της απόκτησης ή ενεργούς κατασκευής ενώ η κεφαλαιοποίησή τους σταματά στην περίπτωση που το πάγιο ολοκληρωθεί. Η κεφαλαιοποίησή των χρηματοδοτικών εξόδων αναστέλλεται στην περίπτωση που η κατασκευή του παγίου ανασταλεί.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των λοιπών ενσώματων παγίων, οι οποίες προσεγγίζονται με βάση τη μέθοδο των επιμέρους συστατικών στοιχείων του εκάστοτε παγίου, υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία έχει ως εξής:

Κατηγορία	Διάρκεια Ωφέλιμης Ζωής (Ετη)
Κτίρια & Κτιριακές εγκαταστάσεις	20 - 40
Μηχανήματα & Μηχανολογικές εγκαταστάσεις	5 – 10
Μεταφορικά Μέσα	9 - 11
Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός	5 - 10

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση και προσαρμόζονται ανάλογα, τουλάχιστον στο τέλος κάθε χρήσης.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα (Σημείωση 2.7 παρακάτω).

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, εκτός των οικοπέδων και των κτιρίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες (καθαρά) στα αποτελέσματα.

Κατά την πώληση οικοπέδων και κτιρίων, το ποσό που εμφανίζεται στα λοιπά αποθεματικά μεταφέρεται στα αποτελέσματα εις νέον.

2.6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Άδειες & Σήματα

Άδειες και σήματα που αποκτήθηκαν αναγνωρίζονται στο ιστορικό κόστος. Άδειες και σήματα που αποκτήθηκαν μέσω επιχειρηματικών συνενώσεων αναγνωρίζονται στην εύλογη τους αξία, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς.

Οι άδειες και τα σήματα έχουν περιορισμένη ωφέλιμη ζωή και επιμετρούνται στο ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον τυχόν συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους (23.5 έτη), η οποία επανεξετάζεται σε περιοδική βάση.

Πελατειακές σχέσεις

Πελατειακές σχέσεις που αποκτήθηκαν μέσω επιχειρηματικών συνενώσεων αναγνωρίζονται στην εύλογη τους αξία, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Οι πελατειακές σχέσεις έχουν περιορισμένη ωφέλιμη ζωή και επιμετρούνται στο ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον τυχόν συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους (3.5-9.6 έτη), η οποία επανεξετάζεται σε περιοδική βάση.

2.7 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Η απομείωση αξίας αναγνωρίζεται κατά το ποσό που η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία, μεταξύ εύλογης αξίας μειωμένης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και αξίας χρήσεως. Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία είναι απομειωμένα επανεξετάζονται για τυχόν αντιστροφή της απομείωσης στο τέλος κάθε χρήσης.

2.8 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

1. Ταξινόμηση
Οι επενδύσεις του Ομίλου ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες με βάση τον σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν. Η Διοίκηση προσδιορίζει την ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση και επανεξετάζει την ταξινόμηση σε κάθε ημερομηνία δημοσίευσης.

(α) Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές και δεν υπάρχει πρόθεση πώλησής τους. Περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό εκτός από εκείνα με λήξη μεγαλύτερη των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία στη κατηγορία «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις».

(β) Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δε μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες. Περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού. Κατά τη διάρκεια του έτους, ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν κατείχαν επενδύσεις αυτής της κατηγορίας.

2. Αναγνώριση και Επιμέτρηση
Οι αγορές και οι πωλήσεις των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που η Εταιρεία δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των δαπανών συναλλαγής για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους. Τυχόν δαπάνες συναλλαγής καταχωρούνται στα

αποτελέσματα χρήσης. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού αναγνωρίζονται όταν το δικαίωμα είσπραξης στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Στη συνέχεια, τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καθώς και τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα αποτιμώνται και παρουσιάζονται στην εύλογη αξία τους. Τα δάνεια και οι απαιτήσεις καθώς και οι επενδύσεις διακρατούμενες ως τη λήξη παρουσιάζονται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου που προκύπτουν ως «Λοιπά κέρδη/(ζημίες)». Έσοδα από μερίσματα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης ως «Λοιπά έσοδα» όταν η Εταιρεία θεμελιώνει το δικαίωμα για την είσπραξή τους.

Ο Όμιλος σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, εξετάζει κατά πόσο υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση. Στον υπολογισμό απομείωσης των επενδύσεων σε μετοχικούς τίτλους που έχουν αναγνωριστεί ως διαθέσιμες προς πώληση, λαμβάνεται υπόψη τυχόν σημαντική και παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας του τίτλου κάτω από το κόστος του. Όπου υπάρχει τέτοια ένδειξη για διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, η συσσωρευμένη ζημία – που υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μείον τις ζημίες απομείωσης του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού που αναγνωρίστηκαν προηγουμένως ως έξοδο στα αποτελέσματα μεταφέρεται από τα ίδια κεφάλαια στα αποτελέσματα. Ζημίες απομείωσης σε μετοχικούς τίτλους που αναγνωρίστηκαν ως έξοδο στα αποτελέσματα, δεν αντιστρέφονται.

2.9 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης, εφόσον υπάρχει ένα έννομο δικαίωμα για συμψηφισμό και η πρόθεση να διακανονιστούν σε καθαρή βάση ή να αναγνωριστεί το στοιχείο του ενεργητικού και να διακανονιστεί το στοιχείο του παθητικού ταυτόχρονα.

2.10 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού εξετάζονται για ενδείξεις απομείωσης της αξίας τους κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Θεωρούνται ότι έχουν απομειωθεί όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα ή περισσότερα γεγονότα επέδρασαν αρνητικά στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές τους.

Η ζημία απομείωσης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού που αποτιμάται στο αναπόσβεστο κόστος υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών του προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Ζημία απομείωσης που έχει αναγνωριστεί κατά τις προηγούμενες περιόδους αναστρέφεται εάν υπάρξει αλλαγή στις εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας που σχετίζονται αντικειμενικά με γεγονότα μεταγενέστερα της περιόδου που αναγνωρίστηκε αρχικά η απομείωση.

Ιδιαίτερα όσον αφορά τις απαιτήσεις από πελάτες, ο Όμιλος και η Εταιρεία σχηματίζουν πρόβλεψη για επισφάλειες, που αντιπροσωπεύει την εκτιμώμενη ζημία από μη είσπραξη απαιτήσεων. Η πρόβλεψη σχηματίζεται για να καλύψει πιθανούς μελλοντικούς κινδύνους, όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι δεν είναι σε θέση να εισπράξουν όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους όρους της εκάστοτε συμφωνίας, με βάση την οποία δημιουργήθηκε η απαίτηση. Η αντικειμενική ένδειξη ότι οι εμπορικές απαιτήσεις έχουν υποστεί απομείωση περιλαμβάνει δεδομένα που περιέρχονται στην προσοχή της Εταιρείας σχετικά με τα ακόλουθα ζημιογόνα γεγονότα: σημαντική οικονομική δυσχέρεια του πελάτη (ασφαλιστική εταιρεία, ασθενής), πιθανότητα να αρχίσει διαδικασία πτώχευσης ή άλλη χρηματοοικονομική αναδιοργάνωση του πελάτη καθώς και δυσμενείς μεταβολές στο καθεστώς αποπληρωμής οφειλών των πελατών. Το

ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης και περιλαμβάνεται στο «Κόστος παροχής υπηρεσιών». Επιπλέον, σε περίπτωση που κάποιες απαιτήσεις, για τις οποίες έχει σχηματιστεί πρόβλεψη εισπραχθούν, μειώνεται ισόποσα η πρόβλεψη.

2.11 Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογή τους αξία, την ημερομηνία συμβάσεως, και μεταγενέστερα επιμετρούνται στην εύλογή τους αξία. Η μέθοδος αναγνώρισης του κέρδους ή ζημιάς που απορρέει από την παραπάνω αποτίμηση εξαρτάται από το κατά πόσον αυτά τα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία έχουν προσδιοριστεί ως εργαλεία αντιστάθμισης κινδύνου και τη φύση του αντικειμένου αντιστάθμισης. Η Εταιρεία δεν ακολουθεί λογιστική αντιστάθμισης.

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα περιλαμβάνουν συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps).

Τα παράγωγα παρουσιάζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν η εύλογη αξία τους είναι θετική και ως υποχρεώσεις όταν η εύλογη αξία τους είναι αρνητική.

Οι αναπροσαρμογές στην εύλογη αξία παραγώγων που αποκτώνται για σκοπούς εμπορίας καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως χρηματοοικονομικό έξοδο (έσοδο).

2.12 Αποθέματα

Ο Όμιλος και η Εταιρεία διατηρούν αποθέματα υγειονομικού υλικού και φαρμάκων. Τα αποθέματα αυτά, αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος του υγειονομικού υλικού προσδιορίζεται με τη μέθοδο του σταθμικού μέσου όρου, ενώ των φαρμάκων με την τελευταία τιμή κτήσεως λόγω του υφιστάμενου καθεστώτος διατιμήσεων.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση το εκτιμώμενο κόστος αντικατάστασης στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων της Εταιρείας μείον τα εκτιμώμενα αναγκαία κόστη για την πώληση τους.

Διαγραφές και ζημίες απομείωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης που προκύπτουν.

2.13 Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες προκύπτουν από τις συνήθεις δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας. Εάν η είσπραξη των απαιτήσεων αναμένεται να πραγματοποιηθεί εντός 12 μηνών από το τέλος της χρήσης καταχωρούνται στα Στοιχεία Κυκλοφορούντος Ενεργητικού. Εάν ισχύει διαφορετικά καταχωρούνται στα Στοιχεία μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού.

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου μείον την πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης καταχωρείται ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Οι λοιπές απαιτήσεις, μη συμπεριλαμβανομένων των προκαταβολών καταχωρούνται πρωταρχικά στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αναπόσβεστο κόστος μείον τυχόν προβλέψεων απομείωσης.

Οι προκαταβολές αναγνωρίζονται στο κόστος μείον τυχόν προβλέψεις απομείωσης.

2.14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα μετρητών

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα μετρητών περιλαμβάνουν τα μετρητά στο ταμείο, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού κινδύνου. Οι τραπεζικοί λογαριασμοί υπεραναλήψεων εμφανίζονται στο δανεισμό ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

2.15 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας. Οι κοινές μετοχές περιλαμβάνονται στα ίδια κεφάλαια.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης.

2.16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές αφορούν υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας που πηγάζουν από την αγορά αγαθών και υπηρεσιών στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς της.

Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές και οι λοιπές υποχρεώσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογή τους αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αναπόσβεστο κόστος, βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Οι ανωτέρω υποχρεώσεις καταχωρούνται ως βραχυπρόθεσμες εάν λήγουν εντός 12 μηνών από το τέλος της χρήσης. Εάν ισχύει διαφορετικά καταχωρούνται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

2.17 Διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων (Factoring)

Οι διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων με δικαίωμα αναγωγής καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους ως υποχρέωση προς την εταιρεία πρακτόρευσης. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων κατά τη διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα ποσά που έχουν προεισπραχθεί από εταιρείες πρακτόρευσης, χωρίς δικαίωμα αναγωγής, μειώνουν τις απαιτήσεις από πελάτες.

2.18 Δανεισμός

Τα δάνεια αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (αφού αφαιρεθούν τα σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Αμοιβές που έχουν πληρωθεί για τη δημιουργία δανειακών ορίων αναγνωρίζονται ως έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής, κατά το μέρος που είναι πιθανό ότι μέρος ή όλα τα όρια αυτά θα χρησιμοποιηθούν. Στην περίπτωση αυτή οι αμοιβές αναβάλλονται μέχρι τα όρια αυτά να χρησιμοποιηθούν. Σε περίπτωση που δεν είναι βέβαιο ότι μέρος ή όλα τα όρια αυτά θα χρησιμοποιηθούν, οι αμοιβές κεφαλαιοποιούνται ως προκαταβολές και αποσβένονται με βάση την περίοδο παροχής χρήσης των ορίων που αφορούν.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν η Εταιρεία έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.19 Φορολογία

Η φορολογία της χρήσης περιλαμβάνει φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενο φόρο. Η φορολογία αναγνωρίζεται ως έξοδο στη κατάσταση συνολικού εισοδήματος εκτός του μέρους που αφορά κονδύλια τα οποία έχουν αναγνωρισθεί άμεσα στην καθαρή θέση ή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Στην περίπτωση αυτή, φορολογία αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση ή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Η φορολογία εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία και τους φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στην Ελλάδα και καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα εισοδήματα. Η διοίκηση της Εταιρείας σε τακτά χρονικά διαστήματα αξιολογεί τη θέση της Εταιρείας όσον αφορά τους φορολογικούς νόμους

και αναγνωρίζει προβλέψεις για ποσά που πιθανόν να προκύψουν για πληρωμή προς τις φορολογικές αρχές. Τα ποσά αυτά αναγνωρίζονται ως «Προβλέψεις» στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τη μέθοδο της υποχρέωσης, σε όλες τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται, εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογητέο κέρδος ή ζημία. Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές (και νόμους) που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού ή που αναμένεται ότι θα εφαρμόζονται όταν πραγματοποιηθεί το έσοδο από την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ή όταν τακτοποιηθεί η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό που θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από την Εταιρεία και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά κατοχυρωμένο δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

2.20 Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος ή η Εταιρεία θα συμμορφωθούν με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, καταχωρούνται σε μεταβατικούς λογαριασμούς και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

2.21 Παροχές στο προσωπικό

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Ο Όμιλος και η Εταιρεία συμμετέχουν σε διάφορα προγράμματα καθορισμένων παροχών, τα οποία χρηματοδοτούνται μέσω πληρωμών σε ταμεία. Οι πληρωμές αυτές καθορίζονται από την ελληνική νομοθεσία και τους κανονισμούς των ταμείων. Ένα σύστημα παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα, το οποίο καθορίζει το ποσό το οποίο ο υπάλληλος θα εισπράξει κατά τη συνταξιοδότησή του, και το οποίο συνήθως εξαρτάται από παράγοντες όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και η αμοιβή. Οι παροχές, οι οποίες πληρώνονται σε όλους τους εργαζομένους της χώρας προέλευσης της Εταιρείας, θεωρούνται ότι αποτελούν συνταξιοδοτικό πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή κατά το τέλος της χρήσης μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος και τις μεταβολές που προκύπτουν από τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με την χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Η παρούσα αξία των καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις προϋπολογισθείσες μελλοντικές ταμειακές εκροές, χρησιμοποιώντας το επιτόκιο των μακροπροθέσμων ομολόγων του χρησιμοποιήθηκε ο δείκτης των ευρωπαϊκών ομολόγων iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, στο νόμισμα στο οποίο οι παροχές θα πληρωθούν και με όρους έως τη λήξη τους κατά προσέγγιση ίδιους με τους όρους της δέσμευσης καθορισμένης παροχής.

Τα αναλογιστικά κέρδη αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα με εξαίρεση την περίπτωση που οι μεταβολές του προγράμματος εξαρτώνται από τον εναπομένοντα χρόνο υπηρεσίας των εργαζομένων. Στην περίπτωση αυτή το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται στα αποτελέσματα με την σταθερή μέθοδο μέσα στην περίοδο ωρίμανσης.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδοτήσεως ή σε περίπτωση εθελουσίας αποχώρησης με αντάλλαγμα τις εν λόγω παροχές. Ο Όμιλος και η Εταιρεία καταχωρούν αυτές τις παροχές όταν έχει αποδεδειγμένα δεσμευθεί, είτε να τερματίσει την απασχόληση υπαρχόντων εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές πρόγραμμα για το οποίο δεν υπάρχει πιθανότητα απόσυρσης, είτε όταν προσφέρει αυτές τις παροχές ως κίνητρο για εθελουσία αποχώρηση. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

(γ) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

2.22 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις για επίδικες αγωγές αναγνωρίζονται όταν υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, όταν είναι πολύ πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης και όταν το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όπου υπάρχουν διάφορες παρόμοιες υποχρεώσεις, η πιθανότητα ότι θα απαιτηθεί εκροή κατά την εκκαθάριση προσδιορίζεται με την εξέταση της κατηγορίας υποχρεώσεων συνολικά. Πρόβλεψη αναγνωρίζεται ακόμα κι αν η πιθανότητα εκροής σχετικά με οποιοδήποτε στοιχείο που περιλαμβάνεται στην ίδια κατηγορία υποχρεώσεων μπορεί να είναι μικρή.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται στην παρούσα αξία των εξόδων τα οποία απαιτούνται να καλύψουν την παρούσα υποχρέωση την ημερομηνία του ισολογισμού. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες αγοραίες εκτιμήσεις για την χρονική αξία του χρήματος και αυξήσεις που αφορούν τη συγκεκριμένη υποχρέωση.

Σε περιπτώσεις όπου η εκροή οικονομικών πόρων ως αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη.

Η αύξηση της πρόβλεψης η οποία σχετίζεται με την πάροδο του χρόνου αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό κόστος.

2.23 Αναγνώριση εσόδων

(α) Έσοδα παροχής υπηρεσιών υγείας

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων παροχής υπηρεσιών, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εκπτώσεων και ακυρωτικών. Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν έσοδα όταν αυτά μπορούν να επιμετρηθούν αξιόπιστα, ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι έχουν αναληφθεί από τον αγοραστή και τα μελλοντικά οφέλη που απορρέουν από τις συναλλαγές της είναι βέβαια.

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

(β) Λοιπά έσοδα

Τα λοιπά έσοδα περιλαμβάνουν διάφορα έσοδα μη λειτουργικά, όπως έσοδα ενοικίων και επιχορηγήσεις.

Όλα τα παραπάνω αναγνωρίζονται ως έσοδο στα αποτελέσματα της περιόδου που αφορούν.

2.24 Έσοδα από τόκους / Έξοδα τόκων

Τα έσοδα από τόκους και τα έξοδα τόκων αναγνωρίζονται στα χρηματοοικονομικά έσοδα και στα χρηματοοικονομικά έξοδα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου εξαιρουμένων των χρηματοδοτικών εξόδων που σχετίζονται με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου, για το οποίο απαιτείται ένα σημαντικό χρονικό διάστημα προκειμένου να μπορέσει να λειτουργήσει ή να πουληθεί, τα οποία, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους του περιουσιακού στοιχείου.

Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι μία μέθοδος υπολογισμού του αποσβεσμένου κόστους ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και ταξινόμησης του εσόδου από τόκους ή του εξόδου τόκων στην σχετιζόμενη περίοδο. Το πραγματικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί ακριβώς τις μελλοντικές ταμειακές πληρωμές ή εισπράξεις κατά τη διάρκεια της προσδοκώμενης ζωής του χρηματοοικονομικού εργαλείου ή μιας συντομότερης περιόδου όπου εφαρμόζεται στην καθαρή αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Στον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου, η Εταιρεία εκτιμά τις ταμειακές ροές λαμβάνοντας υπόψη όλους τους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού εργαλείου (για παράδειγμα επιλογές προπληρωμής) αλλά δεν λαμβάνει υπόψη όλες τις μελλοντικές πιστωτικές ζημίες. Ο υπολογισμός περιλαμβάνει όλες τις αμοιβές που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν μεταξύ των μερών του συμβολαίου οι οποίες είναι αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου, τα έξοδα των συναλλαγών και όλες τις άλλες υπεραξίες ή εκπτώσεις.

Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στην συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

2.25 Μισθώσεις

(α) Εταιρεία ως μισθωτής

Λειτουργική μίσθωση

Μισθώσεις, όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τρίτο, δηλαδή τον εκμισθωτή, ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται, περιλαμβανομένων και των προκαταβολών, για λειτουργικές μισθώσεις (αφού αφαιρεθούν τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Χρηματοδοτική μίσθωση

Οι μισθώσεις μεταφορικών μέσων και μηχανολογικού εξοπλισμού, όπου η Εταιρεία διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας, ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται σταθερότητα στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, αφού αφαιρεθούν τα χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε τόκους αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, έτσι ώστε να υπάρχει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του εναπομένοντος υπολοίπου της υποχρέωσης για κάθε περίοδο.

(β) Εταιρεία ως εκμισθωτής

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκμισθώνουν ακίνητα μόνο με τη μορφή λειτουργικής μίσθωσης.

2.26 Διανομή μερισμάτων

Διανομή μερίσματος αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.27 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις

Τυχόν διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις, καθώς και σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

2.28 Επενδύσεις σε θυγατρικές

Θυγατρικές θεωρούνται όλες οι εταιρείες στις οποίες η μητρική εταιρεία έχει τη δυνατότητα να ασκεί τον έλεγχο, άμεσα ή έμμεσα, μέσω άλλων θυγατρικών εταιριών. Η Εταιρεία αποκτά και ασκεί έλεγχο κυρίως μέσω της κατοχής της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου των θυγατρικών επιχειρήσεων. Θυγατρικές θεωρούνται επίσης και οι επιχειρήσεις στις οποίες η Εταιρεία, αποτελώντας το σημαντικότερο και μοναδικό μεγάλο μέτοχο, έχει τη δυνατότητα να ορίζει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού συμβουλίου τους. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι εξασκήσιμα κατά τον χρόνο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η Εταιρεία ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών.

Στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας οι επενδύσεις σε θυγατρικές εμφανίζονται στο κόστος κτήσεως μειωμένο με την τυχόν ζημία απομείωσης. Σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης η Εταιρεία εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι επενδύσεις έχουν υποστεί απομείωση. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) με τη μέθοδο της απόκτησης από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος σε αυτές και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού.

Οι εταιρείες του Ομίλου που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις την 31/12/2017, είναι οι εξής:

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Έδρα	Δραστηριότητα	% Συμμετοχής	Μέθοδος ενοποίησης
1	ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ - ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.	Ελλάδα	Παροχή υπηρεσιών υγείας		Μητρική
Θυγατρικές εταιρείες					
1	ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟ Δ.Υ.Ο. ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΪΑΤΡΕΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.	Ελλάδα	Παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας	100%	Ολική ενοποίηση

3. Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Από 1η Ιανουαρίου 2010, η Εταιρεία εφαρμόζει το αναθεωρημένο ΔΠΧΑ 7 σχετικά με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που εμφανίζονται σε εύλογη αξία στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Απαιτείται ταξινόμηση της εύλογης αξίας ανά επίπεδο:

Πρώτο Επίπεδο: Περιλαμβάνει εισηγμένες τιμές που αναφέρονται σε ενεργές αγορές για τη συγκεκριμένη απαίτηση και υποχρέωση.

Δεύτερο Επίπεδο: Περιλαμβάνει τη συλλογή αποτιμήσεων, εκτός των εισηγμένων τιμών που ανήκουν στο πρώτο επίπεδο και θεωρούνται άμεσα ή έμμεσα αντικειμενικές.

Τρίτο Επίπεδο: Περιλαμβάνει τη συλλογή αποτιμήσεων, οι οποίες δεν βασίζονται σε αντικειμενικά δεδομένα της αγοράς.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές (χρηματιστήρια) (π.χ. παράγωγα, μετοχές, ομόλογα, αμοιβαία κεφάλαια), προσδιορίζεται από τις εισηγμένες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Μια αγορά θεωρείται ενεργή εάν οι εισηγμένες τιμές είναι διαθέσιμες και εύκολα προσβάσιμες από μεσίτη, βιομηχανικό κλάδο, υπηρεσία αναμετάδοσης τιμών, ρυθμιστική αρχή, και οι τιμές αυτές αντιπροσωπεύουν πραγματικές και τακτικά ασκούμενες εμπορικές συναλλαγές που πραγματοποιούνται με συνήθεις εμπορικούς όρους και συνθήκες. Οι ενδεικτικές τιμές που χρησιμοποιούνται για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού από τον Όμιλο είναι η τρέχουσα τιμή αγοράς. Αυτά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενσωματώνονται στο πρώτο επίπεδο.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές (π.χ. over-the-counter derivatives) προσδιορίζεται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης. Οι τεχνικές αυτές, μεγιστοποιούν την χρήση αντικειμενικών δεδομένων της αγοράς στην οποία διατίθενται και βασίζονται το λιγότερο δυνατόν σε συγκεκριμένες εκτιμήσεις της Διοίκησης του Ομίλου. Εάν όλα τα σημαντικά δεδομένα που απαιτεί η εκτίμηση της εύλογης αξίας ενός στοιχείου είναι ορατά, το στοιχείο εντάσσεται στο δεύτερο επίπεδο.

Εάν μία ή περισσότερες μεταβλητές δεν βασίζονται σε αντικειμενικά δεδομένα της αγοράς, το στοιχείο εντάσσεται στο τρίτο επίπεδο.

Οι τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων είναι:

- Εισηγμένες τιμές αγοράς ή τιμές εφάμιλλων στοιχείων από brokers,
- Η εύλογη αξία των πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου επιτοκίων ορίζεται ως η παρούσα αξία των μελλοντικών χρηματοροών, όπως προκύπτει από αντικειμενικές καμπύλες επιτοκίων.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της Διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, και κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

Ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

(α) Εκτίμηση της «εύλογης αξίας» των κτιρίων και οικοπέδων

Η πλέον κατάλληλη ένδειξη της «εύλογης αξίας» είναι οι τρέχουσες αξίες που ισχύουν σε μια ενεργή αγορά συναφών ακινήτων. Εάν δεν είναι εφικτή η εξεύρεση τέτοιων πληροφοριών, ο Όμιλος προσδιορίζει την αξία μέσα σε ένα εύρος λογικών εκτιμήσεων των «ευλόγων αξιών». Για να πάρει μια τέτοια απόφαση, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη του δεδομένα από μια πληθώρα πηγών, που περιλαμβάνουν:

i) Τρέχουσες τιμές σε μια ενεργή αγορά ακινήτων διαφορετικής φύσεως, κατάστασης ή τοποθεσίας, οι οποίες έχουν αναπροσαρμοστεί ώστε να απεικονίζουν αυτές τις διαφορές.

ii) Πρόσφατες τιμές παρόμοιων ακινήτων σε λιγότερο ενεργές αγορές, αναπροσαρμοσμένες έτσι ώστε να απεικονίζονται οποιεσδήποτε μεταβολές στις οικονομικές συνθήκες που έλαβαν χώρα από την ημερομηνία που έγιναν οι αντίστοιχες συναλλαγές σε εκείνες τις τιμές, και

iii) Προεξοφλημένες μελλοντικές ταμειακές ροές, βασισμένες σε αξιόπιστες εκτιμήσεις μελλοντικών ταμειακών ροών, από εξωτερικά στοιχεία όπως, τρέχουσες τιμές ακινήτων στην ίδια τοποθεσία και κατάσταση, με χρήση προεξοφλητικών επιτοκίων που απεικονίζουν την τρέχουσα αξιολόγηση της αγοράς αναφορικά με την αβεβαιότητα για το ύψος και την χρονική στιγμή εμφάνισης αυτών των ταμειακών ροών.

Εάν δεν είναι εφικτή η ανεύρεση τρεχουσών ή προσφάτων τιμών, οι «εύλογες αξίες» προσδιορίζονται με την εφαρμογή τεχνικών αποτίμησης προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παραδοχές, οι οποίες κατά κύριο λόγο βασίζονται στις συνθήκες της αγοράς που επικρατούν, κατά την ημερομηνία κατάρτισης του εκάστοτε ισολογισμού (δείκτης ανάπτυξης της αγοράς, προεξοφλητικό επιτόκιο).

Τα οικόπεδα και κτίρια του Ομίλου αποτιμήθηκαν από ανεξάρτητους εκτιμητές την 31 Δεκεμβρίου 2010. Η αποτίμηση έγινε βάσει πρόσφατων συναλλαγών κάτω από συνήθεις εμπορικούς όρους και συνθήκες της αγοράς.

(β) Απομείωση απαιτήσεων από πελάτες

Ο Όμιλος διενεργεί προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις όταν υπάρχουν δεδομένα ή ενδείξεις οι οποίες καταδεικνύουν ότι η είσπραξη της σχετικής απαίτησης στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος δεν είναι πιθανή. Η Διοίκηση αξιολογεί στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων του Ομίλου προκειμένου αυτές να απεικονίζονται στο ανακτήσιμο ποσό τους. Η απομείωση απαιτήσεων από πελάτες περιλαμβάνει τη διενέργεια συγκεκριμένης πρόβλεψης για όσους πελάτες έχουν χαρακτηριστεί επισφαλείς, αλλά και τη διενέργεια πρόβλεψης με βάση την ενηλικίωση των ανοικτών υπολοίπων πελατών. Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν επιβαρυνθεί με απομείωση πελατών ποσού 883.95 χιλ. Ευρώ (31 Δεκεμβρίου 2016: 383.60 χιλ. Ευρώ).

Από τον Ιούλιο 2013 τέθηκαν σε εφαρμογή, σύμφωνα με το άρθρο 100 του ν.4172/2013, τα εξής:

α) ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (Clawback) δαπανών νοσηλείας, διαγνωστικών εξετάσεων και φυσικοθεραπείας. Βάσει του μηχανισμού, η μηνιαία δαπάνη του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) για διαγνωστικές εξετάσεις, νοσηλεία και φυσικοθεραπείες που παρέχονται από συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/12 των εγκεκριμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Ως βάση υπολογισμού του ποσού επιστροφής που αντιστοιχεί, ανά μήνα, σε κάθε συμβαλλόμενο πάροχο χρησιμοποιείται ο μηνιαίος λογαριασμός που αυτός υποβάλλει στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., έναντι των παρεχόμενων για τον αντίστοιχο χρονικό διάστημα υπηρεσιών υγείας στους ασφαλισμένους του. Δεν αναγνωρίζονται και δεν αποζημιώνονται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. δαπάνες που υποβάλλονται σε αυτόν μετά την πάροδο είκοσι (20) ημερών από τη λήξη εκάστου ημερολογιακού μήνα. Το συνολικό ποσό της επιστροφής (clawback) υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση, υπολογίζοντας τη διαφορά ανάμεσα στην προϋπολογισμένη και την πραγματική δαπάνη, που προκύπτει από την αιτούμενη από τους παρόχους δαπάνη, αφού αφαιρεθούν τυχόν επιστροφές rebate και λοιπές μη αποδεκτές δαπάνες κατά το χρόνο υπολογισμού.

β) η καθιέρωση κλιμακούμενου ποσοστού επί των οφειλών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για νοσηλεία, διαγνωστικές εξετάσεις και φυσικοθεραπείες των ασφαλισμένων του προς τους συμβεβλημένους με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ιδιώτες παρόχους των ως άνω υπηρεσιών υγείας, υπέρ του Οργανισμού ως επιστροφή (Rebate) για κάθε μήνα. Το ποσό επιστροφής (rebate) υπολογίζεται σε μηνιαία βάση, και αποδίδεται από τους υπόχρεους παρόχους υπηρεσιών υγείας, εντός μηνός από την έγγραφη ή ηλεκτρονική ατομική ειδοποίησή τους, σε λογαριασμό τραπέζης που θα υποδείξει ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. επιπλέον δύναται να συμψηφίζει τα παραπάνω ποσά επιστροφής (rebate) με ισόποσες οφειλές του προς τους παρόχους εντός του ίδιου ή/και του προηγούμενου έτους, όπως αυτές προκύπτουν από τα νόμιμα παραστατικά τους.

Οι διατάξεις των ανωτέρω περιπτώσεων (α) και (β) έχουν αναδρομική ισχύ από 01.01.2013 και διάρκεια έως 31.12.2018 σύμφωνα με τη σχετική νομοθετική ρύθμιση του Ν.4336/2015-ΦΕΚ 94^{Α}/14-08-2015. Η ανωτέρω νομοθετική ρύθμιση προκάλεσε τη προσφυγή των φορέων των ιδιωτικών κλινικών στο ΣτΕ, υποστηρίζοντας ουσιαστικά ότι πρόκειται για συμψηφισμό και ματαίωση της είσπραξης των οφειλομένων ποσών, ενώ ταυτόχρονα επιβάλλεται δωρεάν παροχή υπηρεσιών υγείας κατά το μέρος που υπερβαίνει το μηνιαίο πλαφόν δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ..

Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. την 24^{η} και 27^{η} Μαρτίου 2017, την 6^{η} Απριλίου 2017 και την 20^{η} Ιουνίου 2017 κοινοποίησε με την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων στην Εταιρεία τα ποσά του rebate και clawback που αντιστοιχούν στα νοσήλια και τις διαγνωστικές εξετάσεις του έτους 2016. Στις 23 Αυγούστου 2017 κοινοποιήθηκε με επιστολή το ποσό του rebate και clawback για το δεύτερο εξάμηνο του 2014. Σε ό,τι αφορά στην χρήση του 2017, η μηνιαία υποβολή του κόστους των νοσηλίων και των διαγνωστικών εξετάσεων προς τον ΕΟΠΥΥ είναι μειωμένη κατά το αντίστοιχο ποσό που αφορά στο rebate. Στις 18 και τις 21 Μαΐου 2018, ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. κοινοποίησε αποφάσεις σχετικά με το ύψος του clawback για το πρώτο και δεύτερο εξάμηνο του 2017 αντίστοιχα.

Ο Όμιλος έχει προβεί σε υπολογισμό του Clawback και του Rebate από την έναρξη ισχύος των αποφάσεων επιβαρύνοντας αντίστοιχα τα οικονομικά της αποτελέσματα. Συγκεκριμένα, έχει απομειώσει τις απαιτήσεις από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για την περίοδο 01/01/2013 – 31/12/2017 με το ποσό των 20.49 εκ. Ευρώ, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής το άρθρου 100 παρ.5 του Ν.4172/2013 και των μεταγενέστερων σχετικών υπουργικών αποφάσεων.

(γ) Προβλέψεις για δικαστικές υποθέσεις

Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη για επίδικες ιατρικές και λοιπές υποθέσεις, βάσει στοιχείων από τη Νομική Υπηρεσία του και τους συνεργαζόμενους Νομικούς Συμβούλους. Οι προβλέψεις, όπου απαιτούνται, υπολογίζονται με βάση τις εκτιμήσεις της Διοίκησης για τη δαπάνη που θα χρειαστεί για τη διευθέτηση των αναμενόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που απαιτεί την άσκηση κρίσης. Εάν το τελικό ποσό που θα εκδικαστεί είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τα αποτελέσματα της χρήσης που θα πραγματοποιηθεί το γεγονός.

(δ) Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος

Η Ελληνική φορολογική νομοθεσία και οι σχετικές διατάξεις υπόκεινται σε ερμηνείες από τις φορολογικές αρχές. Υπάρχουν συναλλαγές και υπολογισμοί, για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Οι δηλώσεις φόρου εισοδήματος κατατίθενται στις φορολογικές αρχές σε ετήσια βάση, αλλά τα κέρδη ή οι ζημιές που δηλώνονται, για φορολογικούς σκοπούς, παραμένουν προσωρινά εκκρεμή, έως ότου οι φορολογικές αρχές ελέγξουν τις φορολογικές δηλώσεις και τα βιβλία του φορολογούμενου και με βάση τους ελέγχους αυτούς να οριστικοποιηθούν και οι σχετικές φορολογικές υποχρεώσεις. Εάν ο τελικός φόρος είναι διαφορετικός από τον αρχικώς αναγνωρισθέντα, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος της χρήσης που θα πραγματοποιηθεί το γεγονός.

(ε) Παροχές προσωπικού

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων για παροχές προσωπικού βασίζεται σε διάφορους παράγοντες, οι οποίοι προσδιορίζονται αναλογιστικά χρησιμοποιώντας κάποιες παραδοχές. Οι παραδοχές που έχουν χρησιμοποιηθεί για τον προσδιορισμό του καθαρού εξόδου παροχών προσωπικού περιλαμβάνουν το προεξοφλητικό επιτόκιο, τις μελλοντικές αυξήσεις μισθών, καθώς και τα επίπεδα πληθωρισμού. Τυχόν αλλαγές στις παραδοχές αυτές θα επηρεάσουν τη λογιστική αξία της υποχρέωσης.

Η παρούσα αξία των καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο. Ειδικότερα χρησιμοποιήθηκε ο δείκτης των ευρωπαϊκών ομολόγων iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, στο νόμισμα στο οποίο οι παροχές θα πληρωθούν και με όρους ως τη λήξη τους κατά προσέγγιση ίδιους με τους όρους της δέσμευσης καθορισμένης παροχής. Επιπλέον, άλλη βασική οικονομική υπόθεση σχετίζεται με τις αυξήσεις των αποδοχών του προσωπικού.

Αναλυτικότερα, οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν παρουσιάζονται στη σημείωση 16.

(στ) Εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές (π.χ. over-the-counter derivatives) προσδιορίζεται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης. Οι τεχνικές αυτές, μεγιστοποιούν την χρήση αντικειμενικών δεδομένων της αγοράς στην οποία διατίθενται και βασίζονται το λιγότερο δυνατόν σε συγκεκριμένες εκτιμήσεις της διοίκησης του Ομίλου.

(ζ) Ωφέλιμη Ζωή Αποσβέσιμων Στοιχείων

Η Διοίκηση εξετάζει περιοδικά τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων του ενεργητικού, προκειμένου να εκτιμήσει την καταλληλότητα των αρχικών εκτιμήσεων. Την 31/12/2017 η Διοίκηση εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού.

(η) Απομείωση στοιχείων του ενεργητικού με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή

Τα στοιχεία του ενεργητικού με περιορισμένη ωφελιμη ζωή ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης η Διοίκηση εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή τη μονάδα ταμειακής ροής και επιλέγει τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης για να υπολογίσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών.

5. Ενσώματα Πάγια

	Ο Όμιλος							
	Γήπεδα & Οικόπεδα	**Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις**	**Βελτιώσεις σε Ακίνητα Τρίτων**	**Πάγια υπό Κατασκευή**	**Μηχανήματα & Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις**	**Μεταφορικά Μέσα**	**Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός**	**Σύνολο**
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1η Ιανουαρίου 2016	**7,552,150**	**24,563,874**	**1,476,591**	**0**	**17,980,645**	**60,604**	**9,191,945**	**60,825,809**
Προσθήκες	0	0	44,725	897,167	92,707	0	378,829	**1,413,428**
Εκποιήσεις/Διαγραφές	0	0	0	0	(37,541)	0	(172,088)	**(209,629)**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2016	**7,552,150**	**24,563,874**	**1,521,316**	**897,167**	**18,035,811**	**60,604**	**9,398,685**	**62,029,608**
Σωρευμένες Αποσβέσεις κατά την 1η Ιανουαρίου 2016	**0**	**(3,027,489)**	**(839,612)**	**0**	**(16,973,901)**	**(59,486)**	**(8,139,096)**	**(29,039,584)**
Αποσβέσεις	0	(529,231)	(402,583)	0	(287,364)	(970)	(197,212)	**(1,417,361)**
Αποσβέσεις Εκποιηθέντων/Διαγραφθέντων	0	0	0	0	36,821	0	171,590	**208,411**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2016	**0**	**(3,556,720)**	**(1,242,195)**	**0**	**(17,224,444)**	**(60,457)**	**(8,164,718)**	**(30,248,534)**
Αναπόσβεστη Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016	**7,552,150**	**21,007,154**	**279,121**	**897,167**	**811,367**	**148**	**1,233,967**	**31,781,074**
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1η Ιανουαρίου 2017	**7,552,150**	**24,563,874**	**1,521,316**	**897,167**	**18,035,811**	**60,604**	**9,398,685**	**62,029,608**
Προσθήκες	0	991,045	0	637,871	67,829	0	483,539	**2,180,285**
Εκποιήσεις/Διαγραφές	0	0	0	0	(111,231)	0	(6,991)	**(118,222)**
Λοιπές Μεταφορές	0	1,081,239	453,800	(1,535,039)	0	0	0	**0**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2017	**7,552,150**	**26,636,158**	**1,975,116**	**0**	**17,992,409**	**60,604**	**9,875,233**	**64,091,671**
Σωρευμένες Αποσβέσεις κατά την 1η Ιανουαρίου 2017	**0**	**(3,556,720)**	**(1,242,195)**	**0**	**(17,224,444)**	**(60,457)**	**(8,164,718)**	**(30,248,534)**
Αποσβέσεις	0	(484,140)	(37,552)	0	(184,418)	(148)	(230,703)	**(936,960)**
Αποσβέσεις Εκποιηθέντων/Διαγραφθέντων	0	0	0	0	111,091	0	5,091	**116,182**
Αποσβέσεις από Λοιπές Μεταφορές	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2017	**0**	**(4,040,860)**	**(1,279,747)**	**0**	**(17,297,770)**	**(60,604)**	**(8,390,330)**	**(31,069,312)**
Αναπόσβεστη Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017	**7,552,150**	**22,595,298**	**695,369**	**0**	**694,639**	**0**	**1,484,903**	**33,022,359**

	Η Εταιρεία							
	Γήπεδα & Οικόπεδα	**Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις**	**Βελτιώσεις σε Ακίνητα Τρίτων**	**Πάγια υπό Κατασκευή**	**Μηχανήματα & Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις**	**Μεταφορικά Μέσα**	**Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός**	**Σύνολο**
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1η Ιανουαρίου 2016	**7,552,150**	**24,563,874**	**1,476,591**	**0**	**17,980,645**	**60,604**	**9,191,945**	**60,825,809**
Προσθήκες	0	0	44,725	897,167	92,707	0	378,829	**1,413,428**
Εκποιήσεις/Διαγραφές	0	0	0	0	(37,541)	0	(172,088)	**(209,629)**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2016	**7,552,150**	**24,563,874**	**1,521,316**	**897,167**	**18,035,811**	**60,604**	**9,398,685**	**62,029,608**
Σωρευμένες Αποσβέσεις κατά την 1η Ιανουαρίου 2016	**0**	**(3,027,489)**	**(839,612)**	**0**	**(16,973,901)**	**(59,486)**	**(8,139,096)**	**(29,039,584)**
Αποσβέσεις	0	(529,231)	(402,583)	0	(287,364)	(970)	(197,212)	**(1,417,361)**
Αποσβέσεις Εκποιηθέντων/Διαγραφθέντων	0	0	0	0	36,821	0	171,590	**208,411**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2016	**0**	**(3,556,720)**	**(1,242,195)**	**0**	**(17,224,444)**	**(60,457)**	**(8,164,718)**	**(30,248,534)**
Αναπόσβεστη Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016	**7,552,150**	**21,007,154**	**279,121**	**897,167**	**811,367**	**148**	**1,233,967**	**31,781,074**
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1η Ιανουαρίου 2017	**7,552,150**	**24,563,874**	**1,521,316**	**897,167**	**18,035,811**	**60,604**	**9,398,685**	**62,029,608**
Προσθήκες	0	991,045	0	637,871	67,829	0	482,299	**2,179,045**
Εκποιήσεις/Διαγραφές	0	0	0	0	(111,231)	0	(6,991)	**(118,222)**
Λοιπές Μεταφορές	0	1,081,239	453,800	(1,535,039)	0	0	0	**0**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2017	**7,552,150**	**26,636,158**	**1,975,116**	**0**	**17,992,409**	**60,604**	**9,873,994**	**64,090,431**
Σωρευμένες Αποσβέσεις κατά την 1η Ιανουαρίου 2017	**0**	**(3,556,720)**	**(1,242,195)**	**0**	**(17,224,444)**	**(60,457)**	**(8,164,718)**	**(30,248,534)**
Αποσβέσεις	0	(484,140)	(37,552)	0	(184,418)	(148)	(230,682)	**(936,939)**
Αποσβέσεις Εκποιηθέντων/Διαγραφθέντων	0	0	0	0	111,091	0	5,091	**116,182**
Αποσβέσεις από Λοιπές Μεταφορές	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2017	**0**	**(4,040,860)**	**(1,279,747)**	**0**	**(17,297,770)**	**(60,604)**	**(8,390,309)**	**(31,069,291)**
Αναπόσβεστη Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017	**7,552,150**	**22,595,298**	**695,369**	**0**	**694,639**	**0**	**1,483,685**	**33,021,141**

Η δαπάνη για αποσβέσεις του Ομίλου 936.96 χιλ. Ευρώ (2016: 1.42 εκ. Ευρώ) και της Εταιρείας 936.94 χιλ. Ευρώ (2016: 1.42 εκ. Ευρώ) έχει καταχωρηθεί στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων ως εξής: 637.13 χιλ. Ευρώ (2016: 963.81 χιλ. Ευρώ) στο κόστος παροχής υπηρεσιών και 299.83 χιλ. Ευρώ (2016: 453.56 χιλ. Ευρώ) στα έξοδα διοίκησης για τον Όμιλο και 637.12 χιλ. Ευρώ (2016: 963.81 χιλ. Ευρώ) στο κόστος παροχής υπηρεσιών και 299.82 χιλ. Ευρώ (2016: 453.56 χιλ. Ευρώ) στα έξοδα διοίκησης για την Εταιρεία.

Σε περίπτωση που τα οικόπεδα και τα κτίρια λογιστικοποιούνταν σε ιστορικό κόστος, τα αντίστοιχα ποσά τους θα ήταν ως ακολούθως:

	Ο Όμιλος			
	2017		**2016**	
	Γήπεδα & Οικόπεδα	**Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις**	**Γήπεδα & Οικόπεδα**	**Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις**
Κόστος	3,446,439	25,185,361	3,446,439	23,113,077
Συσσωρευμένες αποσβέσεις		(7,120,085)	0	(6,490,451)
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου	**3,446,439**	**18,065,276**	**3,446,439**	**16,622,626**

	Η Εταιρεία			
	2017		**2016**	
	Γήπεδα & Οικόπεδα	**Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις**	**Γήπεδα & Οικόπεδα**	**Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις**
Κόστος	3,446,439	25,185,361	3,446,439	23,113,077
Συσσωρευμένες αποσβέσεις		(7,120,085)	0	(6,490,451)
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου	**3,446,439**	**18,065,276**	**3,446,439**	**16,622,626**

Επί των ενσώματων παγίων στοιχείων του Ομίλου και της Εταιρείας υφίστανται εμπράγματα βάρη υπέρ τραπεζών συνολικού ύψους 94.8 εκ. Ευρώ για οικόπεδα & κτίρια.

6. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις 2017 και 2016 αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος			Η Εταιρεία		
	Άδειες & Σήματα	Πελατειακές σχέσεις	Σύνολο	Άδειες & Σήματα	Πελατειακές σχέσεις	Σύνολο
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1η Ιανουαρίου 2016	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2016	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**
Σωρευμένες Αποσβέσεις κατά την 1η Ιανουαρίου 2016	**(2,164,254)**	**(4,117,268)**	**(6,281,522)**	**(2,164,254)**	**(4,117,268)**	**(6,281,522)**
Αποσβέσεις	(1,082,127)	(818,362)	**(1,900,489)**	(1,082,127)	(818,362)	**(1,900,489)**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2016	**(3,246,381)**	**(4,935,630)**	**(8,182,012)**	**(3,246,381)**	**(4,935,630)**	**(8,182,012)**
Αναπόσβεστη Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016	**16,532,446**	**1,227,543**	**17,759,989**	**16,532,446**	**1,227,543**	**17,759,989**
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1η Ιανουαρίου 2017	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2017	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**
Σωρευμένες Αποσβέσεις με 1 Ιανουαρίου 2017	**(3,246,381)**	**(4,935,630)**	**(8,182,012)**	**(3,246,381)**	**(4,935,630)**	**(8,182,012)**
Αποσβέσεις	(1,082,127)	(818,362)	**(1,900,489)**	(1,082,127)	(818,362)	**(1,900,489)**
Αναπροσαρμογή αξίας Αποσβέσεων	0	0	**0**	0	0	**0**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2017	**(4,328,509)**	**(5,753,992)**	**(10,082,501)**	**(4,328,509)**	**(5,753,992)**	**(10,082,501)**
Αναπόσβεστη Αξία με 31 Δεκεμβρίου 2017	**15,450,318**	**409,181**	**15,859,499**	**15,450,318**	**409,181**	**15,859,499**

Η δαπάνη για αποσβέσεις του Ομίλου και της Εταιρείας 1.90 εκ. Ευρώ (2016: 1.90 εκ. Ευρώ) έχει καταχωρηθεί στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων ως εξής: 1.29 εκ. Ευρώ (2016: 1.29 εκ. Ευρώ) στο κόστος παροχής υπηρεσιών και 608.16 χιλ. Ευρώ (2016: 608.16 χιλ. Ευρώ) στα έξοδα διοίκησης.

Έλεγχος απομείωσης

Ο Όμιλος διενεργεί έλεγχο απομείωσης στα άυλα περιουσιακά του στοιχεία σύμφωνα με το ΔΠΛ 36 "Απομείωση Περιουσιακών Στοιχείων", όποτε υπάρχει ένδειξη για απομείωση.

Για σκοπούς διενέργειας του ελέγχου απομείωσης των άυλων περιουσιακών στοιχείων, η Εταιρεία θεωρείται ως μια μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, όπου και χρησιμοποιούνται εκτιμήσεις ταμειακών ροών, προ φόρων, που βασίζονται σε εγκεκριμένους από το Διοικητικό Συμβούλιο χρηματοοικονομικούς προϋπολογισμούς. Η διοίκηση καθορίζει το μικτό περιθώριο κέρδους με βάση αποδόσεις του παρελθόντος και προσδοκίες για την ανάπτυξη της αγοράς. Ο ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές αντανακλά τις εκτιμήσεις της διοίκησης. Η διοίκηση εκτιμά τα επιτόκια προεξόφλησης χρησιμοποιώντας επιτόκια που αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς για την τρέχουσα αξία του χρήματος και τους συγκεκριμένους κινδύνους της Ελλάδας. Η Εταιρεία θεωρεί ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης κατά την 31/12/2017.

Επί των άυλων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας υφίστανται εμπράγματα βάρη υπέρ τραπεζών συνολικού ύψους 25.1 εκ. Ευρώ.

7. Χρηματοοικονομικά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ανά κατηγορία

Οι λογιστικές αρχές για χρηματοοικονομικά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις έχουν εφαρμογή στις παρακάτω κατηγορίες:

(α) Χρηματοοικονομικά Στοιχεία ανά Κατηγορία

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
Κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικού	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις	14,933,733	14,661,749	14,873,303	14,665,826
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	930,856	550,869	866,931	540,869
Σύνολο	**15,864,588**	**15,212,619**	**15,740,235**	**15,206,695**

	Ο Όμιλος					
	2017			2016		
Υποχρεώσεις	**Υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων**	**Λοιπές χρημ/κες υποχρεώσεις**	**Σύνολο**	**Υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων**	**Λοιπές χρημ/κες υποχρεώσεις**	**Σύνολο**
Δανεισμός (μη συμ. χρηματοδοτικών μισθώσεων)	0	31,141,608	31,141,608	0	31,062,595	31,062,595
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	0	0	0	0	0
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία	0	0	0	305,594	0	305,594
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	0	26,743,835	26,743,835	0	25,409,573	25,409,573
Σύνολο	**0**	**57,885,443**	**57,885,443**	**305,594**	**56,472,168**	**56,777,762**

	Η Εταιρεία					
	2017			2016		
Υποχρεώσεις	**Υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων**	**Λοιπές χρημ/κες υποχρεώσεις**	**Σύνολο**	**Υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων**	**Λοιπές χρημ/κες υποχρεώσεις**	**Σύνολο**
Δανεισμός (μη συμ. χρηματοδοτικών μισθώσεων)	0	31,141,608	31,141,608	0	31,062,595	31,062,595
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	0	0	0	0	0
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία	0	0	0	305,594	0	305,594
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	0	26,663,228	26,663,228	0	25,409,443	25,409,443
Σύνολο	**0**	**57,804,836**	**57,804,836**	**305,594**	**56,472,038**	**56,777,632**

8. Αποθέματα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Πρώτες και Βοηθητικές Ύλες - Αναλώσιμα Υλικά	480,787	480,409	472,642	480,409
Φάρμακα	281,160	267,367	280,689	267,367
Σύνολο	**761,947**	**747,776**	**753,331**	**747,776**

Το κόστος των αποθεμάτων που καταχωρήθηκε ως έξοδο στο κόστος παροχής υπηρεσιών ανέρχεται σε 10.85 εκ. Ευρώ (2016: 11.47 εκ. Ευρώ) για τον Όμιλο και 10.82 εκ. Ευρώ (2016: 11.47 εκ. Ευρώ) για την Εταιρεία. Τα αποθέματα δεν περιλαμβάνουν απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία.

9. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Απαιτήσεις από πελάτες	44,626,432	39,050,968	44,560,354	39,050,968
Μείον: Rebate & Clawback	(20,491,771)	(16,552,867)	(20,485,522)	(16,552,867)
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(10,751,431)	(9,950,067)	(10,751,431)	(9,950,067)
Καθαρές απαιτήσεις από πελάτες	**13,383,229**	**12,548,034**	**13,323,401**	**12,548,034**
Προκαταβολές	238,461	256,334	237,202	256,334
Έσοδα Χρήσεως Εισπρακτέα	71,647	234,513	71,647	234,513
Εκπτώσεις αγορών	56,836	52,983	56,836	52,983
Απαιτήσεις από λοιπούς φόρους	659,694	1,242,511	659,672	1,242,511
Χρεώστες διάφοροι	669,108	503,081	669,788	507,157
	15,078,976	**14,837,455**	**15,018,546**	**14,841,531**
Μείον: Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις - προκαταβολές	(145,243)	(175,706)	(145,243)	(175,706)
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	**14,933,733**	**14,661,749**	**14,873,303**	**14,665,826**

Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό, αφορούν δοσμένες εγγυήσεις σε τρίτους στο πλαίσιο της δραστηριότητας της Εταιρείας και δεν έχουν συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης.

Οι εύλογες αξίες των απαιτήσεων από πελάτες και λοιπών απαιτήσεων είναι περίπου ίσες με τις λογιστικές αξίες τους.

Το σύνολο των ανωτέρω απαιτήσεων αφορά άτοκα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας αντίστοιχα.

Ο Όμιλος έχει προβεί σε υπολογισμό του Clawback και του Rebate από την έναρξη ισχύος των αποφάσεων επιβαρύνοντας αντίστοιχα τα οικονομικά της αποτελέσματα. Συγκεκριμένα, έχει απομειώσει τις απαιτήσεις από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. περιόδου 01.01.2013-31.12.2017 με το ποσό των 20.49 εκ. Ευρώ ως αποτέλεσμα της εφαρμογής το άρθρου 100 παρ.5 του Ν.4172/2014 και των μεταγενέστερων σχετικών υπουργικών αποφάσεων.

Εκτός του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και ασφαλιστικής εταιρείας, δεν υπάρχει συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με τις απαιτήσεις από πελάτες, καθώς ο Όμιλος έχει μεγάλο αριθμό πελατών κυρίως στην Ελλάδα, αλλά και συνεργασία με ασφαλιστικές του εξωτερικού.

Η ενηλικίωση των απαιτήσεων από πελάτες σε καθυστέρηση που δεν έχουν απομειωθεί εμφανίζεται κατωτέρω:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
< 3 μήνες	2,932,058	2,760,568	2,931,148	2,760,568
3 - 6 μήνες	4,270,984	4,015,371	4,263,488	4,015,371
> 6 μήνες	6,180,187	5,772,096	6,128,764	5,772,096
Σύνολο	**13,383,229**	**12,548,034**	**13,323,401**	**12,548,034**

Την 31/12/2017 οι απαιτήσεις από πελάτες ποσού 10.75 εκ. Ευρώ (2016: 9.95 εκ. Ευρώ) θεωρούνται απομειωμένες και για το λόγο αυτό έχει σχηματισθεί σχετική πρόβλεψη.

Η κίνηση της πρόβλεψης για απομείωση των απαιτήσεων από πελάτες έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	9,950,067	9,569,759	9,950,067	9,569,759
Προβλέψεις για απομείωση	883,951	383,598	883,951	383,598
Διαγραφές	(82,586)	(3,290)	(82,586)	(3,290)
Σύνολο	**10,751,431**	**9,950,067**	**10,751,431**	**9,950,067**

Οι προβλέψεις για απομείωση έχουν καταχωρηθεί στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων, στο κόστος παροχής υπηρεσιών.

Τα ποσά που αναγνωρίζονται ως πρόβλεψη, συνήθως διαγράφονται εφόσον δεν αναμένεται να εισπραχθούν από τους συγκεκριμένους πελάτες.

Ο μέγιστος πιστωτικός κίνδυνος για τον Όμιλο κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού είναι η λογιστική αξία των πελατών και λοιπών απαιτήσεων η οποία είναι περίπου ίση με την εύλογη τους αξία.

Ο Όμιλος κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού δεν έχει στην κατοχή του εξασφαλίσεις έναντι πελατών.

10. Επενδύσεις σε Θυγατρικές και Συγγενείς Εταιρείες

Η Εταιρεία κατά την 31/12/2017 κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρείας «Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε.». Η θυγατρική εταιρεία συστάθηκε την 07/11/2016 με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται σε 10.0 χιλ. ευρώ (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1,000 €/μετοχή) και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016.

11. Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Ταμείο	25,132	34,932	22,110	24,932
Καταθέσεις όψεως	905,724	515,938	844,821	515,938
Σύνολο	**930,856**	**550,869**	**866,931**	**540,869**

Το ποσό των ταμειακών διαθεσίμων, το οποίο είναι προσωρινά δεσμευμένο την 31/12/2017 ανέρχεται σε ποσό 21.5 χιλ. Ευρώ (31/12/2016: 24.31 χιλ. Ευρώ) και αφορά κατά κύριο λόγο την παροχή, από τις συνεργαζόμενες τράπεζες, εγγυητικών επιστολών της Εταιρείας. Το μέσο επιτόκιο των καταθέσεων όψεως για το 2017 ήταν 0.2% (2016: 0.2%).

12. Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικό υπέρ το άρτιο

	Η Εταιρεία			
	Αριθμός μετοχών	**Κοινές Μετοχές**	**Υπέρ το άρτιο**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2017	8,673,864	38,165,002	62,225,811	**100,390,812**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2016	8,673,864	38,165,002	62,225,811	**100,390,812**

Ο συνολικός αριθμός των εγκεκριμένων κοινών μετοχών είναι 8.673.864 μετοχές (2016: 8.673.864 μετοχές) με ονομαστική αξία 4.40 Ευρώ για κάθε μετοχή (2014: 4.40 Ευρώ για κάθε μετοχή). Όλες οι εκδοθείσες μετοχές έχουν πλήρως εξοφληθεί.

Η μετοχική σύνθεση της εταιρείας έχει ως εξής:

ΜΕΤΟΧΟΣ	**ΑΡ.ΜΕΤΟΧΩΝ**
HIPPOKRATES HOLDING B.V.	5,020,455
AKKADIA HOLDINGS LIMITED	3,652,330
ΛΟΙΠΟΙ ΜΕΤΟΧΟΙ	1,079
ΣΥΝΟΛΟ	**8,673,864**

Η «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» ανήκει κατά 100% στην «Hippokrates Holdings B.V.».

13. Λοιπά αποθεματικά

	Ο Όμιλος			
	Τακτικό αποθεματικό	**Αποθεματικά αναλογιστικής υποχρέωσης**	**Αποθεματικό Αναπ/ρμογής αξίας ακινήτων**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	**23,875**	**36,471**	**6,911,335**	**6,971,681**
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού	0	(21,362)	0	(21,362)
Αναβαλλόμενη φορολογία (σημ. 17)	0	6,195	0	6,195
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2016	**23,875**	**21,304**	**6,911,335**	**6,956,514**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2017	**23,875**	**21,304**	**6,911,335**	**6,956,514**
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού	0	104,532	0	104,532
Αναβαλλόμενη φορολογία (σημ. 17)	0	(30,314)	0	(30,314)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2017	**23,875**	**95,522**	**6,911,335**	**7,030,732**

	Η Εταιρεία			
	Τακτικό αποθεματικό	**Αποθεματικά αναλογιστικής υποχρέωσης**	**Αποθεματικό Αναπ/ρμογής αξίας ακινήτων**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	**23,875**	**36,471**	**6,911,335**	**6,971,681**
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού	0	(21,362)	0	(21,362)
Αναβαλλόμενη φορολογία (σημ. 17)	0	6,195	0	6,195
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2016	**23,875**	**21,304**	**6,911,335**	**6,956,514**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2017	**23,875**	**21,304**	**6,911,335**	**6,956,514**
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού	0	104,532	0	104,532
Αναβαλλόμενη φορολογία (σημ. 17)	0	(30,314)	0	(30,314)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2017	**23,875**	**95,522**	**6,911,335**	**7,030,732**

(α) Τακτικό αποθεματικό

Βάσει των διατάξεων του Κ.Ν. 2190/1920 κάθε επιχείρηση οφείλει να μεταφέρει τουλάχιστον το 5% των μετά φόρων κερδών της στο Τακτικό Αποθεματικό. Η υποχρέωση αυτή παύει να ισχύει όταν το Αποθεματικό ισούται με το 1/3 (33.33%) του μετοχικού κεφαλαίου. Το Αποθεματικό δεν μπορεί να διανεμηθεί, αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την απορρόφηση ζημιών.

14. Δανεισμός

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια				
Ομολογιακά δάνεια	29,710,000	29,710,000	29,710,000	29,710,000
Τραπεζικός δανεισμός	1,431,608	1,352,595	1,431,608	1,352,595
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Δανείων	**31,141,608**	**31,062,595**	**31,141,608**	**31,062,595**
Σύνολο Δανείων	**31,141,608**	**31,062,595**	**31,141,608**	**31,062,595**

Ό Όμιλος και η Εταιρεία δεν έχουν δάνεια αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες ωστόσο εκτιμάται ότι η λογιστική αξία των δανειακών υποχρεώσεων προσεγγίζει την εύλογη αξία τους. Το μέσο πραγματικό επιτόκιο των ομολογιακών δανείων για το 2017 ήταν 3.63% (2016: 3.56%).

Κατά την 31/12/2017, το σύνολο του Ομολογιακού δανείου της Εταιρείας είχε καταστεί ληξιπρόθεσμο και ως εκ τούτου, δανειακές υποχρεώσεις ποσού 29.7εκ. Ευρώ έχουν ταξινομηθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Εντός του 2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία προχώρησαν στην ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης του ομολογιακού δανείου.

Ειδικότερα, την 07/03/2018 υπεγράφη η Σύμβαση Κάλυψης Κοινού Ομολογιακού Δανείου («ΚΟΔ») βάσει των διατάξεων του ν. 3156/2003 με κάλυψη από τις «ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.» με εκπρόσωπο και πληρεξούσιο καταβολών την πρώτη, συνολικού ύψους 29.7 εκ. Ευρώ.

Οι βασικοί όροι της Σύμβασης Κάλυψης του ΚΟΔ προβλέπουν α) την αποπληρωμή του συνολικού κεφαλαίου του δανείου σε επτά (7) τριμηνιαίες δόσεις ποσού 75 χιλ. Ευρώ και τελική ημερομηνία αποπληρωμής την 07/03/2020 ποσού 29.2 εκ. Ευρώ, β) τη δυνατότητα παράτασης για 1 έτος υπό την έγκριση των ομολογιούχων γ) την τρίμηνη περίοδο εκτοκισμού με επιτόκιο Euribor και περιθώριο επιτοκίου 4% σε ετήσια βάση γ) την τήρηση χρηματοοικονομικών δεικτών επί των εξαμηνιαίων και ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Προς εξασφάλιση των ομολογιούχων, έχουν παρασχεθεί εξασφαλίσεις από την Εταιρεία οι οποίες περιλαμβάνουν την εγγραφή υποθήκης επί ενσώματων παγίων (ακινήτων) ποσού 35.7 εκ. Ευρώ, σύσταση πλασματικού ενεχύρου επί εξοπλισμού ύψους 38.6 εκ. Ευρώ, ενέχυρα επί απαιτήσεων από ασφαλιστικές εταιρείες, ενέχυρα επί των μετοχών και σήματος της Εταιρείας. Εγγυητές του δανείου έχουν οριστεί οι εταιρείες «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» και «HIPPOKRATES HOLDING B.V.» για τη διασφάλιση της εμπρόθεσμης και προσήκουσας εξόφλησης του ΚΟΔ.

15. Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίου	0	305,594	0	305,594
	0	**305,594**	**0**	**305,594**

Κατά την 31/12/2017, οι συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου είχαν λήξει και η Εταιρεία αποπλήρωσε το σύνολο της υποχρέωσης εντός του 2017.

16. Υποχρεώσεις για παροχές σε εργαζομένους

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Υποχρεώσεις στη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης				
Συνταξιοδοτικές παροχές	967,970	1,036,927	967,970	1,036,927
Χρεώσεις στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων				
Συνταξιοδοτικές παροχές	490,042	361,260	490,042	361,260

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	967,970	1,036,927	967,970	1,036,927
Υποχρέωση στον ισολογισμό	**967,970**	**1,036,927**	**967,970**	**1,036,927**

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	87,947	74,777	87,947	74,777
Τόκος στην υποχρέωση	18,665	21,626	18,665	21,626
Καθαρά (κέρδη)/ ζημιές που καταχωρήθηκαν στην				
Ζημίες/ (Κέρδη) περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού	383,430	264,857	383,430	264,857
Καθαρά (κέρδη)/ ζημιές	**490,042**	**361,260**	**490,042**	**361,260**

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Παρούσα αξία της υποχρέωσης στην αρχή της χρήσης	**1,036,927**	**982,998**	**1,036,927**	**982,998**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	87,947	74,777	87,947	74,777
Χρηματοοικονομικό κόστος	18,665	21,626	18,665	21,626
Κόστος περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού υπηρεσίας	383,430	264,857	383,430	264,857
Αναλογιστικές ζημιές / (κέρδη)	(104,532)	21,362	(104,532)	21,362
Παροχές που εξοφλήθηκαν	(454,467)	(328,694)	(454,467)	(328,694)
Παρούσα αξία της υποχρέωσης στο τέλος της χρήσης	**967,970**	**1,036,927**	**967,970**	**1,036,927**

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

	2017	2016
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1.7%	1.8%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2.0%	2.0%
Πληθωρισμός	2.0%	2.0%

Ρυθμός θνησιμότητας και νοσηρότητας

Όσον αφορά στις παραδοχές σχετικά με τον ρυθμό θνησιμότητας και νοσηρότητας έχει χρησιμοποιηθεί ο πίνακας θνησιμότητας ΕΥΚ 2000 για άντρες και γυναίκες.

Ανάλυση ευαισθησίας αποτελεσμάτων

Η ευαισθησία που παρουσιάζεται στην παρούσα αξία της αναλογιστικής υποχρέωσης σε ενδεχόμενη διαφοροποίηση των βασικών παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν, αποτυπώνεται ως εξής:

	2017	2016
Αύξηση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	870,035	951,417
Μείωση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	1,079,110	1,132,243
Αύξηση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	1,075,197	1,130,068
Μείωση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	871,076	952,421

17. Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης είναι οι παρακάτω:

	Ο Όμιλος									
Αναβαλλόμενη Φορολογία	**Υποχρεώσεις για Παροχές σε Εργαζομένους**	**Απομείωση απαιτήσεων**	**Μη αναγνωρίσιμα άυλα στοιχεία**	**Προβλέψεις**	**Χρηματοδοτικές μισθώσεις**	**Κέρδη Εύλογης Αξίας**	**Αποσβέσεις Ενσώματων Παγίων**	**Άδειες & Σήματα**	**Πελατειακές Σχέσεις**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	**(272,530)**	**(2,086,753)**	**(20,583)**	**(609,653)**	**12,235**	**1,054,818**	**3,804,141**	**5,108,226**	**593,312**	**7,583,213**
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης συνολικού εισοδήματος	(9,445)	(824,058)	5,126	195,357	(12,235)	163,972	(25,692)	(313,817)	(237,325)	(1,058,116)
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(6,195)	0	0	0	0	0	0	0	0	(6,195)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2016	**(288,170)**	**(2,910,811)**	**(15,457)**	**(414,296)**	**0**	**1,218,790**	**3,778,449**	**4,794,409**	**355,987**	**6,518,902**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2017	**(288,170)**	**(2,910,811)**	**(15,457)**	**(414,296)**	**0**	**1,218,790**	**3,778,449**	**4,794,409**	**355,987**	**6,518,902**
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης συνολικού εισοδήματος	(10,317)	(72,263)	5,126	(59,724)	0	88,622	84,284	(313,817)	(237,325)	(515,413)
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εισοδημάτων	30,314	0	0	0	0	0	0	0	0	30,314
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2017	**(268,172)**	**(2,983,075)**	**(10,330)**	**(474,020)**	**0**	**1,307,412**	**3,862,734**	**4,480,592**	**118,662**	**6,033,804**

	Η Εταιρεία									
Αναβαλλόμενη Φορολογία	**Υποχρεώσεις για Παροχές σε Εργαζομένους**	**Απομείωση απαιτήσεων**	**Μη αναγνωρίσιμα άυλα στοιχεία**	**Προβλέψεις**	**Χρηματοδοτικές μισθώσεις**	**Κέρδη Εύλογης Αξίας**	**Αποσβέσεις Ενσώματων Παγίων**	**Άδειες & Σήματα**	**Πελατειακές Σχέσεις**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	**(272,530)**	**(2,086,753)**	**(20,583)**	**(609,653)**	**12,235**	**1,054,818**	**3,804,141**	**5,108,226**	**593,312**	**7,583,213**
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης συνολικού εισοδήματος	(9,445)	(824,058)	5,126	195,357	(12,235)	163,972	(25,692)	(313,817)	(237,325)	(1,058,116)
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(6,195)	0	0	0	0	0	0	0	0	(6,195)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2016	**(288,170)**	**(2,910,811)**	**(15,457)**	**(414,296)**	**0**	**1,218,790**	**3,778,449**	**4,794,409**	**355,987**	**6,518,902**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2017	**(288,170)**	**(2,910,811)**	**(15,457)**	**(414,296)**	**0**	**1,218,790**	**3,778,449**	**4,794,409**	**355,987**	**6,518,902**
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης συνολικού εισοδήματος	(10,317)	(71,679)	5,126	(59,412)	0	88,622	84,284	(313,817)	(237,325)	(514,516)
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εισοδημάτων	30,314	0	0	0	0	0	0	0	0	30,314
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2017	**(268,172)**	**(2,982,490)**	**(10,330)**	**(473,708)**	**0**	**1,307,412**	**3,862,734**	**4,480,592**	**118,662**	**6,034,701**

18. Λοιπές προβλέψεις

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	Σύνολο	Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	**463,500**	**463,500**	**463,500**	**463,500**
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	61,604	61,604	61,604	61,604
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2016	**525,104**	**525,104**	**525,104**	**525,104**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2017	**525,104**	**525,104**	**525,104**	**525,104**
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	122,500	122,500	122,500	122,500
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2017	**647,604**	**647,604**	**647,604**	**647,604**

(α) Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις

Το ποσό της πρόβλεψης βασίζεται σε εκτιμήσεις των νομικών συμβούλων του Ομίλου.

Η διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι το ποσό της πρόβλεψης που έχει σχηματισθεί κρίνεται επαρκές και δεν αναμένεται να προκύψουν επιπλέον επιβαρύνσεις πέραν των ποσών που αναφέρονται την 31/12/2017.

Οι πρόσθετες προβλέψεις ποσού 122.5 χιλ. Ευρώ (2016: 61.60 χιλ. Ευρώ) έχουν καταχωρηθεί στο κόστος παροχής υπηρεσιών.

(β) Φορολογικές υποχρεώσεις

Ο Όμιλος προχωράει σε ετήσια εκτίμηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αναμένεται να προκύψουν από τον έλεγχο παρελθουσών χρήσεων λαμβάνοντας τις αντίστοιχες προβλέψεις όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Η Διοίκηση θεωρεί ότι τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στην καθαρή θέση, στα αποτελέσματα χρήσης και στις ταμειακές ροές του Ομίλου.

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις της Εταιρείας αναφέρονται αναλυτικά στη Σημείωση 26.

19. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Προμηθευτές	16,805,086	16,867,232	16,789,097	16,867,232
Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	228,530	228,360	212,477	228,360
Υποχρεώσεις προς επιστημονικό προσωπικό (ιατροί)	3,656,948	3,654,923	3,655,872	3,654,923
Πιστωτές διάφοροι	3,615,686	2,589,472	3,604,764	2,589,342
Υποχρεώσεις από λοιπούς φόρους και τέλη	1,488,550	1,028,586	1,456,504	1,028,586
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	654,880	755,602	650,358	755,602
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	294,156	285,399	294,156	285,399
Σύνολο Προμηθευτών και Λοιπών Υποχρεώσεων	**26,743,835**	**25,409,573**	**26,663,228**	**25,409,443**

Το υπόλοιπο των ανωτέρω λογαριασμών αφορούν άτοκες υποχρεώσεις βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα.

20. Πωλήσεις παροχής υπηρεσιών

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Παροχή Υπηρεσιών σε:				
Ιδιώτες	14,257,087	13,881,196	13,997,926	13,881,196
Ασφαλιστικές εταιρείες	19,279,782	19,358,211	19,277,991	19,358,211
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	8,588,357	9,537,591	8,529,011	9,537,591
Ιδιωτικές εταιρείες	564,388	887,981	564,388	887,981
Rebate & Clawback	(2,489,476)	(3,431,521)	(2,483,227)	(3,431,521)
Σύνολο Παροχής Υπηρεσιών	**40,200,136**	**40,233,459**	**39,886,089**	**40,233,459**

21. Λοιπά κέρδη/ (ζημιές) καθαρά

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Ζημιές από πώληση παγίων	(809)	0	(809)	0
Κέρδη από πώληση παγίων	200	1,302	200	1,302
Σύνολο	**(609)**	**1,302**	**(609)**	**1,302**

22. Λοιπά έσοδα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Έσοδα ενοικίων	64,980	77,170	88,589	81,104
Έσοδα παρεπομένων ασχολιών	489,567	92,886	489,567	92,886
Λοιπά έσοδα	862,181	300,228	862,181	300,228
Σύνολο Λοιπών Εσόδων	**1,416,728**	**470,284**	**1,440,337**	**474,219**

23. Παροχές σε εργαζομένους

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Μισθοί και ημερομίσθια	9,710,353	10,393,193	9,695,379	10,393,193
Εργοδοτικές εισφορές	2,490,751	2,650,562	2,487,057	2,650,562
Έξοδα Προγραμμάτων Καθορισμένων Παροχών	16,910	7,584	16,910	7,584
Αποζημιώσεις απολυόμενων	454,467	332,051	454,467	332,051
Λοιπές παροχές	68,443	103,513	68,443	103,513
Σύνολο Αμοιβών και Εξόδων Προσωπικού	**12,740,924**	**13,486,902**	**12,722,256**	**13,486,902**

Στις 31/12/2017 το σύνολο του απασχολούμενου προσωπικού στον Όμιλο και την Εταιρεία ανήλθε στα 515 και 514 άτομα αντίστοιχα, ενώ για το 2016 ήταν 535.

24. Έξοδα ανά κατηγορία

	2017			2016		
Ο Όμιλος	**Κόστος παροχής υπηρεσιών**	**Έξοδα διοικητικής λειτουργίας**	**Σύνολο**	**Κόστος παροχής υπηρεσιών**	**Έξοδα διοικητικής λειτουργίας**	**Σύνολο**
Αναλώσιμα	10,849,905	0	10,849,905	11,468,613	0	11,468,613
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	10,287,014	2,453,909	12,740,924	10,857,449	2,629,454	13,486,902
Αμοιβές τρίτων	6,200,883	258,370	6,459,253	7,316,891	304,870	7,621,762
Παροχές τρίτων	3,755,655	197,666	3,953,321	3,344,563	176,030	3,520,593
Φόροι / Τέλη	0	587,286	587,286	0	514,734	514,734
Διάφορα έξοδα	1,768,411	1,116,029	2,884,440	1,451,386	940,322	2,391,708
Αποσβέσεις	1,929,466	907,984	2,837,449	2,256,138	1,061,712	3,317,850
Απομείωση απαιτήσεων	883,951	0	883,951	383,598	0	383,598
Σύνολο Κόστους	**35,675,284**	**5,521,245**	**41,196,529**	**37,078,638**	**5,627,121**	**42,705,759**

Η Εταιρεία	2017			2016		
	Κόστος παροχής υπηρεσιών	Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	Σύνολο	Κόστος παροχής υπηρεσιών	Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	Σύνολο
Αναλώσιμα	10,817,198	0	10,817,198	11,468,613	0	11,468,613
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	10,272,080	2,450,176	12,722,256	10,857,449	2,629,454	13,486,902
Αμοιβές τρίτων	6,060,496	252,521	6,313,016	7,316,891	304,870	7,621,762
Παροχές τρίτων	3,752,810	197,516	3,950,326	3,344,563	176,030	3,520,593
Φόροι / Τέλη	0	580,637	580,637	0	514,734	514,734
Διάφορα έξοδα	1,760,275	1,113,109	2,873,384	1,451,386	940,050	2,391,436
Αποσβέσεις	1,929,451	907,977	2,837,428	2,256,138	1,061,712	3,317,850
Απομείωση απαιτήσεων	883,951	0	883,951	383,598	0	383,598
Σύνολο Κόστους	**35,476,261**	**5,501,936**	**40,978,197**	**37,078,638**	**5,626,849**	**42,705,487**

25. Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) καθαρά

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	2016	2017	2016
Τόκοι Δανείων	(1,131,054)	(1,056,478)	(1,131,054)	(1,056,478)
Τόκοι Χρηματοδοτικών Μισθώσεων	0	(2,647)	0	(2,647)
Τόκοι Συνταξιοδοτικών Προγραμμάτων	(18,665)	(21,626)	(18,665)	(21,626)
Λοιπά έξοδα τραπεζών	(426,125)	(491,658)	(424,317)	(491,658)
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	(307,659)	(586,983)	(307,659)	(586,983)
Κέρδη εύλογης αξίας συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων	305,594	565,422	305,594	565,422
Σύνολο Χρηματοοικονομικών Εξόδων	**(1,577,909)**	**(1,593,970)**	**(1,576,101)**	**(1,593,970)**
Τόκοι καταθέσεων	1,266	1,233	1,266	1,233
Λοιπά έσοδα από τόκους	149	37	149	37
Σύνολο Χρηματοοικονομικών Εσόδων	**1,416**	**1,270**	**1,416**	**1,270**
Χρηματοοικονομικά 'Εσοδα/ ('Εξοδα) (Καθαρά)	**(1,576,494)**	**(1,592,700)**	**(1,574,686)**	**(1,592,700)**

26. Φορολογία

Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της Εταιρείας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον σταθμισμένο μέσο συντελεστή φόρου, επί των αποτελεσμάτων της Εταιρείας. Η διαφορά έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Ζημίες προ Φόρων	(1,156,768)	(3,593,415)	(1,227,066)	(3,589,208)
Φόρος υπολογισμένος με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές της Εταιρείας (2016: 29%, 2017: 29%)	(335,463)	(1,040,870)	(355,849)	(1,040,870)
Φορολογικές ζημιές χρήσης για τις οποίες δεν έχει αναγνωρισθεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	(418,837)	(939,030)	(418,837)	(939,030)
Δαπάνες μη εκπιπτόμενες από τη φορολογία εισοδήματος	260,170	921,784	260,170	921,784
Λοιπά	1,228	0	0	0
Σύνολο	**(492,902)**	**(1,058,116)**	**(514,516)**	**(1,058,116)**

Σύμφωνα με την φορολογική νομοθεσία, ο φορολογικός συντελεστής που εφαρμόζεται στις ελληνικές επιχειρήσεις ορίστηκε στο 29% για το 2015 και έπειτα.

Η Εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και την χρήση 2010.

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2016, η Εταιρεία έλαβε Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν. 2238/1994 και του άρθρου 65Α παρ.1 του Ν.4174/2013, χωρίς να προκύψουν ουσιώδεις διαφορές. Σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ. 1006/2016, η Εταιρεία αν και έχει υπαχθεί στον ως άνω ειδικό φορολογικό έλεγχο δεν εξαιρείται από τη διενέργεια τακτικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι σε ενδεχόμενους μελλοντικούς επανελέγχους από τις φορολογικές αρχές, εάν τελικά διενεργηθούν, δεν θα προκύψουν επιπρόσθετες φορολογικές διαφορές με σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Για τη χρήση 2017, ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2017. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμάται ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την πρόσφατη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής σε προαιρετική βάση.

Σημειώνεται ότι, την 31/12/2017 παραγράφηκαν οι χρήσεις έως την 31/12/2011 σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 36 Ν.4174/2013.

27. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
(Ζημίες) προ Φόρων	(1,156,768)	(3,593,415)	(1,227,066)	(3,589,208)
Προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	936,960	1,417,362	936,939	1,417,362
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	1,900,489	1,900,489	1,900,489	1,900,489
(Κέρδη) / ζημιές από πώληση ενσώματων παγίων (όπως απεικονίζονται κατωτέρω)	2,040	1,218	2,040	1,218
(Κέρδος) εύλογης αξίας (συμπεριλαμβανομένων και των κερδών από την πώληση) χρηματοϊκονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	0	(565,422)	0	(565,422)
Έσοδα τόκων	(1,416)	(1,270)	(1,416)	(1,270)
Έξοδα τόκων	1,557,179	1,550,783	1,555,371	1,550,783
Απομείωση απαιτήσεων	883,951	383,598	883,951	383,598
Παροχές σε εργαζομένους	106,612	382,622	106,612	382,622
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	0	0	0	0
Λοιπές προβλέψεις (έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις)	122,500	61,604	122,500	61,604
Απόσβεση εξόδων δανείων	0	0	0	0
	4,351,547	**1,537,570**	**4,279,421**	**1,541,776**
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(14,171)	139,830	(5,555)	139,830
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	(1,127,909)	900,423	(1,060,965)	900,423
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων (πλην τραπεζικων)	642,257	640,399	581,852	636,192
Αύξηση / (μείωση) προβλέψεων	0	0	0	0
Αύξηση / (μείωση) υποχρέωσης για παροχές σε εργαζομένους	(71,037)	(350,056)	(71,037)	(350,056)
	(570,861)	**1,330,596**	**(555,706)**	**1,326,390**
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**3,780,687**	**2,868,166**	**3,723,715**	**2,868,166**
Τα κέρδη από την πώληση ενσώματων παγίων περιλαμβάνουν:				
Καθαρή λογιστική αξία	-	-	-	-
Κέρδη / (ζημιές) από την πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων	(609)	1,302	(609)	1,302
Έσοδα από την πώληση ενσώματων παγίων	**(609)**	**1,302**	**(609)**	**1,302**

28. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

(α) Εγγυήσεις

Η Εταιρεία έχει παράσχει εγγυήσεις σε τρίτους, στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς της, συνολικού ύψους 89.32 χιλ. Ευρώ (2016: 99.16 χιλ. Ευρώ) σχετικά με εξασφάλιση υποχρεώσεων και καλής εκτέλεσης.

(β) Νομικές υποθέσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εμπλέκονται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε διάφορες εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις στο πλαίσιο της κανονικής λειτουργίας τους, μεταξύ αυτών και υποθέσεις ιατρικής ευθύνης. Για τις υποθέσεις αυτές ο Όμιλος και η Εταιρεία διαθέτουν κάλυψη επαγγελματικής αστικής ευθύνης βάσει συμβολαίων ασφάλισης που έχουν συνάψει. Ο Όμιλος σχηματίζει προβλέψεις στις οικονομικές καταστάσεις σχετικά με τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, στις περιπτώσεις εκείνες που θεωρείται πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία την 31/12/2017 έχουν διενεργήσει προβλέψεις ύψους 647 χιλ. Ευρώ. Η Διοίκηση και οι νομικοί σύμβουλοι της Εταιρείας εκτιμούν ότι οι εκκρεμείς, πέραν της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης επίδικων υποθέσεων, υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου, ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας του.

(γ) Εμπράγματα βάρη

Τα εμπράγματα βάρη υπέρ τραπεζών για τα ενσώματα πάγια και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας αναφέρονται στις σημειώσεις 5 και 6 αντίστοιχα.

(γ) Φορολογικές υποχρεώσεις

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της Εταιρείας αναφέρονται στη σημείωση 26.

29. Ανειλημμένες υποχρεώσεις

(α) Κεφαλαιουχικές υποχρεώσεις

Δεν υπάρχουν σημαντικές κεφαλαιουχικές δαπάνες που έχουν αναληφθεί αλλά δεν έχουν εκτελεσθεί κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού.

(β) Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων

Ο Όμιλος μισθώνει μεταφορικά μέσα και κτίρια με λειτουργικές μισθώσεις. Οι μισθώσεις για κτίρια έχουν διάφορους όρους σχετικά με την αναπροσαρμογή του μισθώματος, τα δικαιώματα ανανέωσης και λοιπές ρήτρες και έχουν συνήθως διάρκεια μεταξύ 2 - 5 ετών.

Οι μισθώσεις μεταφορικών μέσων έχουν διάρκεια μεταξύ 1 – 2 ετών. Τα έξοδα λειτουργικών μισθώσεων για μεταφορικά μέσα για το έτος 2017 ανέρχονται σε 71.1 χιλ. Ευρώ (2016: 73.1 χιλ. Ευρώ).

Τα ελάχιστα μελλοντικά πληρωτέα μισθώματα σύμφωνα με τις λειτουργικές μισθώσεις κτιρίων, έχουν ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Μέχρι ένα έτος	336,225	317,190	312,616	317,190
Από 2 έως 5 έτη	965,061	1,094,755	870,625	1,094,755
Πάνω από 5 έτη	215,627	135,449	192,018	135,449
Σύνολο	**1,516,913**	**1,547,394**	**1,375,259**	**1,547,394**

30. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Οι μετοχές της Εταιρείας ανήκουν κατά 57.89% στην «Hippokrates Holdings B.V.» με έδρα την Ολλανδία, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Gulert Enterprises Limited» με έδρα την Κύπρο και η οποία με την σειρά της ανήκει κατά 100% στην «South Eastern Europe Fund (SEEF)» με έδρα το νησί Τζέρσεϋ. Ποσοστό μετοχών που ανέρχεται σε 42.10% ανήκει στην εταιρεία «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» με έδρα την Κύπρο η οποία ανήκει κατά 100% στην «Hippokrates Holdings B.V.». Το υπόλοιπο 0.01% των μετοχών κατέχουν ιατροί.

Οι λοιπές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη αφορούν σε συναλλαγές με τα μέλη του ΔΣ και τα διευθυντικά στελέχη της Εταιρείας και σε συναλλαγές με την θυγατρική της και διαμορφώνονται ως ακολούθως:

(α) Συναλλαγές με μέλη του ΔΣ και διευθυντικά στελέχη

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου	228,600	280,600	228,600	280,600
Αμοιβές Διευθυντικών Στελεχών	919,564	883,643	919,564	883,643
Σύνολο	**1,148,164**	**1,164,243**	**1,148,164**	**1,164,243**

(**β) Συναλλαγές με θυγατρική**

Η θυγατρική εταιρεία Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε. συστάθηκε την 07/11/2016 με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται σε 10.00 χιλ. Ευρώ (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1,000 €/μετοχή) και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016.

Οι λοιπές συναλλαγές με τη θυγατρική, αφορούν ενοίκια για την χρήση των κτιριακών εγκαταστάσεων της θυγατρικής και αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα:

	2017		2016	
	Έσοδα	**Απαιτήσεις**	**Έσοδα**	**Απαιτήσεις**
ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟ Δ.Υ.Ο. ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΪΑΤΡΕΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.	23,609	6,515	3,934	4,076
	23,609	**6,515**	**3,934**	**4,076**

31. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτίθενται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κινδύνους αγοράς (κίνδυνο τιμής, κίνδυνο ταμειακών ροών από μεταβολές επιτοκίων), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων που διαθέτουν εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση τους.

Η διαχείριση κινδύνων διεκπεραιώνεται από την κεντρική Οικονομική Υπηρεσία, η οποία λειτουργεί με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Κεντρική Οικονομική Υπηρεσία προσδιορίζει και εκτιμά τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε συνεργασία με τις υπηρεσίες που αντιμετωπίζουν αυτούς τους κινδύνους. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει γραπτές οδηγίες και κατευθύνσεις για τη γενική διαχείριση του κινδύνου, καθώς και ειδικές οδηγίες για τη διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων όπως ο κίνδυνος επιτοκίου, ο πιστωτικός κίνδυνος, η χρήση παραγώγων και μη-παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων, καθώς και οδηγίες σχετικά με την επένδυση των διαθεσίμων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς προκύπτει από τις μεταβολές των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού εργαλείου λόγω αλλαγών στις τιμές της αγοράς. Ο κίνδυνος αγοράς για την Εταιρεία προκύπτει από τις δανειακές υποχρεώσεις. Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν κατέχουν χρηματοοικονομικά εργαλεία σε ξένο νόμισμα, καθώς και επενδύσεις σε ομόλογα ή μετοχές.

Επιπλέον, ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτίθενται σε κίνδυνο από τη μεταβολή της αξίας των οικοπέδων και κτιρίων, τα οποία αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία.

(β) Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος μεταβολής των επιτοκίων προέρχεται κυρίως από τα μακροπρόθεσμα δάνεια. Δάνεια με μεταβλητό επιτόκιο εκθέτουν την Εταιρεία σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων. Το σύνολο του δανεισμού της Εταιρείας είναι σε Ευρώ και σε κυμαινόμενο επιτόκιο.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία διαχειρίζονται εν μέρει την έκθεση τους σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων, χρησιμοποιώντας συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου που αφορούν σε ανταλλαγή επιτοκίου από κυμαινόμενο σε σταθερό. Το οικονομικό αποτέλεσμα που προκύπτει σχετίζεται με τη μετατροπή των δανείων από κυμαινόμενο σε σταθερό επιτόκιο. Ο Όμιλος και η Εταιρεία αντλούν δανειακά κεφάλαια σε κυμαινόμενο επιτόκιο και τα μετατρέπουν μέσω των swaps σε σταθερό επιτόκιο, swaps τα οποία συνάπτονται συνήθως όταν η καμπύλη των επιτοκίων είναι ευνοϊκή για την Εταιρεία.

Τα μέσα πραγματικά επιτόκια των χρηματοοικονομικών εργαλείων την 31/12/2017 αναλύονται στις σημειώσεις 11 (Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα) και 14 (Δανεισμός).

Εάν την 31 Δεκεμβρίου 2017 τα επιτόκια δανεισμού ήταν αυξημένα / μειωμένα κατά 0.1% (2016: 0.1%), ενώ οι λοιπές μεταβλητές παρέμεναν σταθερές, τα αποτελέσματα χρήσης του Ομίλου και της Εταιρείας θα ήταν αυξημένα / μειωμένα

κατά 30.123 ευρώ (2016: 14.320 ευρώ) κυρίως λόγω του αυξημένου / μειωμένου χρηματοοικονομικού κόστους των δανείων με κυμαινόμενο επιτόκιο. Αναλογικά θα επηρεαζόταν και η καθαρή θέση της Εταιρείας.

(γ) Πιστωτικός κίνδυνος

Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου γίνεται από την Οικονομική Διεύθυνση του Ομίλου. Ο εν λόγω κίνδυνος προκύπτει από την πιστωτική διευκόλυνση στους πελάτες (πιστωτικός κίνδυνος πελατών).

Το πελατολόγιο του Ομίλου αποτελείται από ασφαλιστικά ταμεία και οργανισμούς, ασφαλιστικές εταιρείες και ιδιώτες. Οι πωλήσεις σε ασφαλιστικά ταμεία και ασφαλιστικές εταιρείες συνήθως ενέχουν μικρό κίνδυνο απωλειών. Επιπλέον στην περίπτωση των ασφαλιστικών ταμείων υπάρχουν καθυστερήσεις στις πληρωμές. Ο πιστωτικός κίνδυνος εστιάζεται κυρίως στους ιδιώτες ασθενείς – πελάτες που δεν έχουν κάποιο ασφαλιστικό φορέα αλλά και σε εκείνους των οποίων τα ασφαλιστικά συμβόλαια δεν καλύπτουν το συνολικό κόστος της νοσηλείας τους. Ο Όμιλος έχει θεσπίσει συγκεκριμένες διαδικασίες για την καλύτερη και αμεσότερη είσπραξη των απαιτήσεων του.

Κατά το τέλος της χρήσης οι απαιτήσεις από πελάτες, οι οποίες έχουν λήξει και δεν έχουν απομειωθεί, καθώς και η πιστωτική διαβάθμισή τους, αναφέρονται στη Σημείωση 9.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στην ικανότητα του Ομίλου και της Εταιρείας να διατηρούν επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των συναλλακτικών τους υποχρεώσεων, η οποία εξασφαλίζεται από τη διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών εισροών και εκροών και την επάρκεια ταμειακών διαθεσίμων.

Η Διοίκηση αναλύει τα εκάστοτε δεδομένα και χρησιμοποιεί όποτε και αν καθίσταται απαραίτητο τις πιστωτικές γραμμές που έχει εξασφαλίσει από τις τράπεζες και τους λοιπούς χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Ειδικότερα, στις τρέχουσες συνθήκες πιστωτικής ασφυξίας, ο Όμιλος και η Εταιρεία καταβάλλουν συνεχή προσπάθεια για μείωση των αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης.

Ο Όμιλος στην προσπάθειά του να μειώσει την έκθεσή του στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. αναπτύσσει περαιτέρω τις συνεργασίες του με ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες μπορούν να παράσχουν την αναγκαία ρευστότητα.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις μη προεξοφλημένες συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, ταξινομημένες σε σχετικές ομαδοποιημένες ημερομηνίες λήξης, οι οποίες υπολογίζονται σύμφωνα με το χρονικό υπόλοιπο από την ημερομηνία ισολογισμού μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης. Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν έχουν υποχρεώσεις με ημερομηνία λήξης μεγαλύτερη του ενός έτους.

Υπόλοιπα με ημερομηνία λήξης μικρότερη του έτους, συμφωνούν με τη λογιστική τους αξία λόγω του ότι η επίδραση της προεξόφλησης δεν είναι σημαντική.

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
31η Δεκεμβρίου	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Δανεισμός (μη συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών μισθώσεων)	31,141,608	31,062,595	31,141,608	31,062,595
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	0	0	0
Καθαρές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις παραγώγων (συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων)	0	307,569	0	307,569
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	26,743,835	25,409,573	26,663,228	25,409,443
	57,885,443	**56,779,737**	**57,804,836**	**56,779,607**

(δ) Κεφαλαιουχικός κίνδυνος

Ο σκοπός του Ομίλου όσον αφορά στη διαχείριση των κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της ικανότητάς του να συνεχίζει απρόσκοπτα τη δραστηριότητά του, ώστε να εξασφαλίζει αποδόσεις για τους μετόχους και οφέλη για τα λοιπά μέρη που έχουν σχέση με αυτόν και να διατηρεί μία βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση ώστε να επιτυγχάνει μείωση του κόστους κεφαλαίου.

Για τη διατήρηση ή μεταβολή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος μπορεί να μεταβάλλει το διανεμόμενο μέρισμα προς τους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαια στους μετόχους, να εκδώσει νέες μετοχές ή να προβεί σε πώληση περιουσιακών στοιχείων, προκειμένου να μειωθούν οι δανειακές υποχρεώσεις.

Συμβαδίζοντας με την κοινή πρακτική του κλάδου, ο Όμιλος παρακολουθεί την κεφαλαιακή διάρθρωση με τον δείκτη μόχλευσης. Οι δείκτες μόχλευσης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Σύνολο δανεισμού	31,141,608	31,062,595	31,141,608	31,062,595
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(930,856)	(550,869)	(866,931)	(540,869)
Καθαρός δανεισμός	**30,210,752**	**30,511,726**	**30,274,677**	**30,521,726**
Ίδια κεφάλαια	118,819	708,467	74,342	712,674
Συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια	**30,329,571**	**31,220,193**	**30,349,018**	**31,234,400**
Συντελεστής μόχλευσης	**99.61%**	**97.73%**	**99.76%**	**97.72%**

Το 2017 καταγράφηκε αύξηση του συντελεστή μόχλευσης και ανήλθε σε 99.61%. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στη μείωση των ιδίων κεφαλαίων.

32. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Στις 7 Μαρτίου 2018 ολοκληρώθηκε η υπογραφή της σύμβασης κάλυψης του κοινού ομολογιακού δανείου μέσω ιδιωτικής τοποθέτησης με κάλυψη από την «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.» και την «ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS Α.Ε.» με διοργανωτή και πληρεξούσιο καταβολών την τελευταία. Σκοπός του δανείου είναι η αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου δανεισμού της Εταιρείας ύψους 29.71 εκ. Ευρώ. Οι βασικοί όροι της νέας σύμβασης προβλέπουν: α) την παράταση της ημερομηνίας λήξης κατά 2 έτη με δυνατότητα περεταίρω επέκτασης κατά 1 έτος, β) την τρίμηνη περίοδο εκτοκισμού με περιθώριο επιτοκίου 4% ετησίως, γ) πρόγραμμα αποπληρωμής σε τριμηνιαίες δόσεις και δ) την τήρηση χρηματοοικονομικών δεικτών σε κάθε εξαμηνιαία και ετήσια βάση.

Στις 17 Μαΐου 2018, εγκρίθηκε η αίτηση τροποποίησης της άδειας λειτουργίας της Ευρωκλινικής Παίδων από παιδιατρική σε γενική κλινική συνολικής δυναμικότητας 77 κλινών. Η άδεια λειτουργίας ισχύει για τέσσερα έτη.

Αθήνα, 11 Ιουνίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ	Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΣΠΥΡΟΣ ΚΑΠΡΑΛΟΣ	ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΟΥΚΛΑΡΗΣ	ΜΑΡΙΝΑ ΜΑΖΑΡΑΚΗ	ΚΥΡΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 597179	Α.Δ.Τ. Φ 000370	Α.Δ.Τ. Χ 547493	Α.Δ.Τ. Χ 614651

ΟΜΙΛΟΣ ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

(Δ.Π.Χ.Α.)

ΑΡ.ΜΗΤΡΩΟΥ ΑΕ: 1477/01/Β/86/1476
Έδρα: Αθανασιάδου 7- 9, Τ.Κ. 11521, Αθήνα

Περιεχόμενα

Α. Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ – ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2017. 3

Β. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή 14

Γ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις 17

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2017 (Ενοποιημένη και Εταιρική) 17

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων χρήσης 2017 (Ενοποιημένη και Εταιρική) 18

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων χρήσης 2017 (Ενοποιημένη και Εταιρική) 19

Κατάσταση Ταμειακών Ροών χρήσης 2017 (Ενοποιημένη και Εταιρική) 20

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών οικονομικών καταστάσεων 21

1. Γενικές πληροφορίες 21

2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών 21

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων 21

2.2 Δήλωση συμμόρφωσης 22

2.3 Αλλαγή στις Λογιστικές Πολιτικές 23

2.4 Συναλλαγματικές μετατροπές 28

2.5 Ενσώματα πάγια 28

2.6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία 29

2.7 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού 30

2.8 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού 30

2.9 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων 31

2.10 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού 31

2.11 Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα 32

2.12 Αποθέματα 32

2.13 Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις 32

2.14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα μετρητών 32

2.15 Μετοχικό κεφάλαιο 33

2.16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις 33

2.17 Διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων (Factoring) 33

2.18 Δανεισμός 33

2.19 Φορολογία 33

2.20 Επιχορηγήσεις 34

2.21 Παροχές στο προσωπικό 34

2.22 Προβλέψεις 35

2.23 Αναγνώριση εσόδων 35

2.24 Έσοδα από τόκους / Έξοδα τόκων 36

2.25 Μισθώσεις 36
2.26 Διανομή μερισμάτων 37
2.27 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις 37
2.28 Επενδύσεις σε θυγατρικές 37
3. Προσδιορισμός των εύλογων αξιών 37
4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως 38
5. Ενσώματα Πάγια 42
6. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία 44
7. Χρηματοοικονομικά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ανά κατηγορία 45
8. Αποθέματα 46
9. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις 47
10. Επενδύσεις σε Θυγατρικές και Συγγενείς Εταιρείες 48
11. Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα 49
12. Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικό υπέρ το άρτιο 49
13. Λοιπά αποθεματικά 50
14. Δανεισμός 51
15. Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία 51
16. Υποχρεώσεις για παροχές σε εργαζομένους 52
17. Αναβαλλόμενη φορολογία 54
18. Λοιπές προβλέψεις 56
19. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις 57
20. Πωλήσεις παροχής υπηρεσιών 57
21. Λοιπά κέρδη/ (ζημιές) καθαρά 57
22. Λοιπά έσοδα 58
23. Παροχές σε εργαζομένους 58
24. Έξοδα ανά κατηγορία 58
25. Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) καθαρά 59
26. Φορολογία 59
27. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες 61
28. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις 62
29. Ανειλημμένες υποχρεώσεις 62
30. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη 63
31. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες 64
32. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού 66

Α. Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ – ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2017.

Κύριοι μέτοχοι,

Θέτουμε υπόψη σας την Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» για τις ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως 2017, βάσει των διατάξεων του Κ.Ν. 2190/1920 και σας γνωρίζουμε συνοπτικά τα παρακάτω:

Οι παρούσες ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που απαιτούνται από τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920, την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου αλλά και της Εταιρείας μαζί με τις Καταστάσεις Συνολικών Εσόδων, Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων, την Κατάσταση Ταμειακών Ροών, τις Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων, καθώς και την έκθεση ελέγχου του ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή. Καταρτίσθηκε με βάση την ισχύουσα Νομοθεσία και τις αρχές των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, καλύπτει τη διαχειριστική χρήση 01/01/2017 – 31/12/2017 και απεικονίζει την πραγματική χρηματοοικονομική διάρθρωση του Ομίλου.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Το 2017 ήταν έτος επιστροφής της ελληνικής οικονομίας στην ανάπτυξη μετά από πολυετή περίοδο ύφεσης και ολοκληρώθηκε θετικά, όσον αφορά τη δημοσιονομική ισορροπία αλλά με χαμηλότερο από τον επιθυμητό ρυθμό μεγέθυνσης. Η ελληνική οικονομία κινήθηκε σε ανάκαμψη, μετά τη στασιμότητα και μικρή οπισθοχώρηση των δυο προηγούμενων ετών και μάλιστα σε συνθήκες δημοσιονομικής σταθεροποίησης, εξέλιξη σημαντική και ευπρόσδεκτη. Στο σύνολο του περασμένου έτους το εγχώριο προϊόν αυξήθηκε κατά 1.4%, έναντι μικρής πτώσης 0.3% το 2016 και προβλέπεται να ενισχυθεί σε 2.4% και 2.5% το 2018 και το 2019 αντίστοιχα.

Τα αποτελέσματα αυτών των συνθηκών είναι ορατά σε όλους τους τομείς της Ελληνικής οικονομίας. Ειδικότερα, ο κλάδος της Ιδιωτικής Υγείας αν και συνεχίζει να πλήττεται από τις μονομερείς κυβερνητικές αποφάσεις που αφορούν στον περιορισμό των δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και τις σημαντικές καθυστερήσεις στην πληρωμή των οφειλών του, έχει καταφέρει να σημειώσει δείγματα ανάκαμψης. Σε αυτό έχουν συμβάλει αφενός η επιδείνωση του επιπέδου ποιότητας των δημόσιων υπηρεσιών και αφετέρου η διεύρυνση της αγοράς ιδιωτικής ασφάλειας.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος Ευρωκλινικής Αθηνών εκμεταλλευόμενος το ευέλικτο σχήμα του, τις συνέργειες από τη μετεγκατάσταση της Ευρωκλινικής Παίδων, καθώς και ευκαιρίες που προέκυψαν στο εξωτερικό του περιβάλλον, πραγματοποίησε μια επιτυχημένη χρονιά.

Κύκλος Εργασιών: Σε ενοποιημένο επίπεδο, ο κύκλος εργασιών (χωρίς rebate και claw back) του 2017 ανήλθε σε 42.69 εκ. Ευρώ μειωμένος κατά 2.23% έναντι του προηγούμενου έτους. Ο κύκλος εργασιών για την Εταιρεία, ανήλθε σε 42.37 εκ. Ευρώ έναντι 43.66 εκ. Ευρώ την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι.

Οι ημέρες νοσηλείας για το έτος 2017 κατέγραψαν μείωση της τάξης του 4.9% σε σχέση με το προηγούμενο έτος φτάνοντας τις 29,977 έναντι 31,510 το 2016.

Το συνολικό ποσό για rebate και clawback που βαραίνει τις Οικονομικές Καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2017 ανέρχεται σε 2.49 εκ. Ευρώ για τον Όμιλο και 2.48 εκ. Ευρώ για την Εταιρεία, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Σε ενοποιημένο επίπεδο, ο κύκλος εργασιών μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής διαμορφώνεται σε 40.20 εκ. Ευρώ και διατηρείται στα επίπεδα του 2016. Για την Εταιρεία, ο κύκλος εργασιών μετά την αφαίρεση του rebate & clawback ανέρχεται στα 39.89 εκ. Ευρώ, έναντι 40.23 εκ. Ευρώ το 2016.

Μικτά κέρδη: Σε επίπεδο Ομίλου, τα μικτά κέρδη (χωρίς rebate και claw back) ανήλθαν σε 7.01 εκ. Ευρώ αυξημένα κατά 6.50% σε σχέση με το 2016. Μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής Rebate και Claw Back, τα μικτά κέρδη του Ομίλου ανέρχονται σε 4.52 εκ. Ευρώ έναντι 3.15 εκ. Ευρώ το 2016.

Σε επίπεδο μητρικής Εταιρείας, τα μικτά κέρδη (χωρίς rebate και claw back) ανήλθαν σε 6.89 εκ. Ευρώ αυξημένα κατά 4.66% σε σχέση με το 2016. Μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής Rebate και Claw Back, τα μικτά κέρδη ανέρχονται σε 4.41 εκ. Ευρώ έναντι 3.15 εκ. Ευρώ το 2016.

Κέρδη προ φόρων, τόκων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA): Για τον Όμιλο, τα κέρδη προ φόρων, τόκων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (χωρίς rebate και clawback) ανήλθαν σε 5.75 εκ. Ευρώ αυξημένα κατά 1.00 εκ. Ευρώ σε σχέση με το 2016.

Μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής Rebate και Clawback, τα κέρδη προ φόρων, τόκων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων του Ομίλου ανέρχονται σε 3.26 εκ. Ευρώ έναντι κερδών 1.32 εκ. Ευρώ του 2016.

Για την Εταιρεία, τα κέρδη προ φόρων, τόκων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (χωρίς rebate και clawback) ανήλθαν σε 5.67 εκ. Ευρώ αυξημένα κατά 0.92 εκ. Ευρώ σε σχέση με το 2016.

Μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής Rebate και Clawback, τα κέρδη προ φόρων, τόκων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων της Εταιρείας, ανέρχονται σε 3.19 εκ. Ευρώ έναντι κερδών 1.32 εκ. Ευρώ του 2016.

Κέρδη (Ζημιές) μετά από φόρους: Μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής Rebate και Clawback, ο Όμιλος καταγράφει ζημιές ύψους 0.66 εκ. Ευρώ, σε σχέση με ζημιές Ευρώ 2.54 εκ. το 2016. Η μητρική Εταιρεία, καταγράφει ζημιές μετά από φόρους ύψους 0.71 εκ. Ευρώ, σε σχέση με ζημιές Ευρώ 2.53 εκ. το 2016.

Δανεισμός*:* Σε ενοποιημένο και ατομικό επίπεδο, ο δανεισμός κατά την 31/12/2017 ανήλθε σε 31.14 εκ. Ευρώ έναντι 31.06 εκ. Ευρώ την 31/12/2016. Κατά τη διάρκεια της οικονομικής χρήσης δεν αποπληρώθηκε κεφάλαιο του ομολογιακού δανείου.

Σημαντικό μέρος των βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων αφορά υποχρεώσεις του ομολογιακού δανείου ύψους 29.7 εκ. Ευρώ, το οποίο έχει καταστεί ληξιπρόθεσμο κατά την 31/12/2017. Ωστόσο, εντός του 2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία προχώρησαν στην ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης του ομολογιακού δανείου όπως περιγράφεται στη σημείωση 14 των Οικονομικών Καταστάσεων.

Ειδικότερα, την 07/03/2018 υπεγράφη η Σύμβαση Κάλυψης Κοινού Ομολογιακού Δανείου («ΚΟΔ») βάσει των διατάξεων του ν. 3156/2003 με κάλυψη από τις «ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.» με εκπρόσωπο και πληρεξούσιο καταβολών την πρώτη ποσού 29.7 εκ. Ευρώ.

Οι τραπεζικές δανειακές υποχρεώσεις είναι εξασφαλισμένες με προσημειώσεις/υποθήκες επί των ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας.

Ίδια Κεφάλαια: Τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου ανήλθαν σε 0.12 εκ. Ευρώ έναντι 0.71 εκ. Ευρώ το 2016, ενώ σε επίπεδο Εταιρείας ανήλθαν σε 0.07 εκ. Ευρώ έναντι 0.71 εκ. Ευρώ την 31/12/2016.

Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις**:** Σε ενοποιημένο επίπεδο, οι προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις την 31/12/2017 ανήλθαν σε 26.74 εκ. Ευρώ σε σχέση με 25.41 εκ. Ευρώ το 2016. Σε επίπεδο μητρικής, ανήλθαν σε 26.66 εκ. Ευρώ σε σχέση με 25.41 εκ. Ευρώ το 2016.

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα**:** Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του Ομίλου ανήλθαν σε 0.93 εκ. Ευρώ έναντι 0.55 εκ. Ευρώ την 31/12/2016. Σε επίπεδο Εταιρείας, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ανήλθαν σε 0.87 εκ. Ευρώ, έναντι 0.54 εκ. Ευρώ το 2016. Η Εταιρεία εκπληρώνει όλες τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της (μισθοδοσία προσωπικού, ασφαλιστικές εισφορές και φόροι, τόκοι δανεισμού κοκ.)

Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις: Για τον Όμιλο, οι πελάτες και λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις την 31/12/2017 ανήλθαν σε 14.93 εκ. Ευρώ έναντι 14.66 εκ. Ευρώ την 31/12/2016. Για την Εταιρεία, το αντίστοιχο κονδύλι ανήλθε σε 14.87 εκ. Ευρώ έναντι 14.67 εκ. Ευρώ την 31/12/2016. Η μεταβολή αυτή περιλαμβάνει το ποσό επιστροφής Rebate και Clawback που ανέρχεται σε 20.49 εκ. Ευρώ για τα έτη 2013 – 2017 για τον Όμιλο και την Εταιρεία, την αναστροφή

προβλέψεων λόγω έκδοσης πιστωτικών για rebate και clawback, όπως επίσης και εισπράξεις παλαιών οφειλών ιδιωτών πελατών.

***Έξοδα*:** Για τον Όμιλο, το κόστος πωλήσεων μειώθηκε κατά 3.78% σε σχέση με το 2016 (35.68 εκ. Ευρώ έναντι 37.08 εκ. Ευρώ) και για την Εταιρεία μειώθηκε κατά 4.32% σε σχέση με το 2016 (35.48 εκ. Ευρώ έναντι 37.08 εκ. Ευρώ).

Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας μειώθηκαν κατά 1.88% σε σχέση με το 2016 (5.52 εκ. Ευρώ έναντι 5.63 εκ. Ευρώ) για τον Όμιλο και 2.22% σε σχέση με το 2016 (5.50 εκ. Ευρώ έναντι 5.63 εκ. Ευρώ) για την Εταιρεία.

Σε επίπεδο Ομίλου, οι Αμοιβές και έξοδα του προσωπικού ανήλθαν σε 12.74 εκ. Ευρώ μειωμένες κατά 5.53% σε σχέση με το 2016, ενώ το προσωπικό την 31 Δεκεμβρίου 2017 αριθμούσε 515 υπαλλήλους έναντι 535 την 31 Δεκεμβρίου 2016 (μείωση 3.93%). Σε επίπεδο Εταιρείας, οι Αμοιβές και έξοδα προσωπικού ανήλθαν σε 12.72 εκ. Ευρώ μειωμένες κατά 5.67% σε σχέση με το 2016, ενώ το σύνολο του απασχολούμενου προσωπικού ανήλθε σε 514 υπαλλήλους σε σχέση με 535 την 31/12/2016.

Αποθέματα: Τα αποθέματα τέλους χρήσεως του Ομίλου ανήλθαν σε 0.76 εκ. Ευρώ, αυξημένα κατά 1.90% σε σχέση με αυτά του 2016. Για την Εταιρεία, το αντίστοιχο ποσό διαμορφώθηκε στα 0.75 εκ. Ευρώ, αυξημένο κατά 0.74% σε σχέση με το 2016.

Λοιπά Έσοδα: Τα λοιπά έσοδα του Ομίλου ανήλθαν σε 1.42 εκ. Ευρώ από 0.47 εκ. Ευρώ το 2016 και της Εταιρείας σε 1.44 εκ. Ευρώ από 0.47 εκ. Ευρώ το 2016.

Χρηματοοικονομικοί Δείκτες:

Η Διοίκηση αξιολογεί τα αποτελέσματα και την απόδοσή του Ομίλου σε μηνιαία βάση εντοπίζοντας έγκαιρα και αποτελεσματικά αποκλίσεις από τους στόχους και λαμβάνοντας διορθωτικά μέτρα. Η αποδοτικότητα του Ομίλου και της Εταιρείας, αποτυπώνεται με την χρήση χρηματοοικονομικών δεικτών απόδοσης ως κατωτέρω:

				Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
Δείκτες	**Περιγραφή**			**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης	Σύνολο υποχρεώσεων	/	Σύνολο ενεργητικού	99.82%	98.92%	99.89%	98.91%
Δείκτης μόχλευσης	Καθαρές δανειακές υποχρεώσεις	/	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων + Καθαρές δανειακές υποχρεώσεις	99.61%	97.73%	99.76%	97.72%
Κεφάλαιο κίνησης	Κυκλοφορούν ενεργητικό	-	Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	(41,258,908)	(40,511,774)	(41,311,270)	(40,517,567)

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Στις 23 Ιανουαρίου 2017, ανασυγκροτήθηκε το Διοικητικό Συμβούλιο, με θητεία έως τις 30 Ιουνίου 2018. Αντικαταστάθηκαν οι κ.κ. Δαυδίδ Γουάτσον και Ηλίας Τσίγκας (μέλη) από τους κ.κ. Νικόλαο Πλακόπητα και Μιχαήλ Μαδιανό (μέλη).

Στις 13 Φεβρουαρίου 2017, ολοκληρώθηκε η μεταστέγαση και ξεκίνησε η λειτουργία της Ευρωκλινικής Παίδων, στις εγκαταστάσεις της Ευρωκλινικής Αθηνών (Αθανασιάδου 7- 9, Αμπελόκηποι). Η Παιδιατρική Κλινική λειτουργεί σε υπάρχον κτίριο, το οποίο ανακαινίστηκε πλήρως και διαθέτει δυναμικότητα 41 κλινών. Για τον λόγο αυτό, η Διοίκηση της Εταιρείας έλαβε επέκταση της άδειας λειτουργίας της κλινικής Ευρωκλινική Αθηνών, στις 175 κλίνες. Η ενέργεια αυτή εντάσσεται στον ευρύτερο στρατηγικό σχεδιασμό της Διοίκησης της Εταιρείας με στόχο την αύξηση των εσόδων και την περιστολή δαπανών.

Τον Φεβρουάριο 2017 ξεκίνησε επίσημα τη λειτουργία του το Πολυιατρείο της Ευρωκλινικής, Σημείο ΔΥΟ (Διάγνωση – Υγεία – Ομορφιά) σε νέο κτίριο κατάλληλα διαμορφωμένο ώστε να παρέχονται υπηρεσίες πρόληψης και ομορφιάς. Με τη λειτουργία του Σημείου ΔΥΟ, ο Όμιλος Ευρωκλινικής επικεντρώνεται στην φροντίδα του ασθενούς προσφέροντάς ολιστική φροντίδα προς όλους σε ανανεωμένους χώρους στο κέντρο της Αθήνας.

Τον Σεπτέμβριο 2017, η Ευρωκλινική Αθηνών, η πρώτη κλινική στην Ελλάδα και την Ευρώπη πιστοποιημένη ως «Φιλική προς τους ασθενείς» (Patients'Friendly Hospitals) με συνέπεια και προτεραιότητα στο τρίπτυχο Εμπιστοσύνη – Ασφάλεια - Φροντίδα, κέρδισε Χρυσό Βραβείο "Ποιότητας Υπηρεσιών" για την γενική ποιότητα υπηρεσιών της Ευρωκλινικής Αθηνών. Επιπλέον έλαβε Ασημένιο βραβείο Καινοτομίας ως «η πρώτη Κλινική στην Ευρώπη» που πιστοποιήθηκε ως "Patients' Friendly Hospital" από την TUV Austria.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

(α) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς προκύπτει από τις μεταβολές των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού εργαλείου λόγω αλλαγών στις τιμές της αγοράς. Ο κίνδυνος αγοράς για την Εταιρεία προκύπτει κυρίως από τις αλλαγές στις τιμές των ιατρικών πράξεων, καθώς και των Κ.Ε.Ν. (Κλειστά Ενοποιημένα Νοσήλια) και στις καθυστερημένες πληρωμές των Δημόσιων Ταμείων και του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., εξαιτίας της εξαιρετικά αρνητικής συγκυρίας που βρίσκεται η χώρα. Η Εταιρεία δεν κατέχει χρηματοοικονομικά εργαλεία σε ξένο νόμισμα εκτός των λογαριασμών όψεως, ούτε επενδύσεις σε ομόλογα ή μετοχές.

Κίνδυνος τιμής

Η Εταιρεία εκτίθεται σε κίνδυνο τιμής σχετικά με τη μεταβολή της αξίας των οικοπέδων και κτιρίων, τα οποία αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Ο κίνδυνος μεταβολής των επιτοκίων προέρχεται κυρίως από τα μακροπρόθεσμα δάνεια. Δάνεια με μεταβλητό επιτόκιο εκθέτουν την Εταιρεία σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων. Το σύνολο του δανεισμού της Εταιρείας είναι σε Ευρώ και σε κυμαινόμενο επιτόκιο.

Η Εταιρεία διαχειρίζεται εν μέρει την έκθεσή της σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων, χρησιμοποιώντας συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου που αφορούν σε ανταλλαγή επιτοκίου από κυμαινόμενο σε σταθερό. Το οικονομικό αποτέλεσμα που προκύπτει, σχετίζεται με τη μετατροπή των δανείων από κυμαινόμενο σε σταθερό επιτόκιο. Η Εταιρεία αντλεί δανειακά κεφάλαια σε κυμαινόμενο επιτόκιο και τα μετατρέπει μέσω των swaps σε σταθερό επιτόκιο, swaps τα οποία συνάπτονται συνήθως όταν η καμπύλη των επιτοκίων είναι ευνοϊκή για την Εταιρεία.

Κατά την 31/12/2017, οι συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου είχαν λήξει και η Εταιρεία αποπλήρωσε το σύνολο της υποχρέωσης εντός του 2017.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου γίνεται από την Οικονομική Διεύθυνση του Ομίλου. Ο εν λόγω κίνδυνος προκύπτει από την πιστωτική διευκόλυνση στους πελάτες (πιστωτικός κίνδυνος πελατών).

Το πελατολόγιο του Ομίλου αποτελείται από ασφαλιστικά ταμεία και οργανισμούς, ασφαλιστικές εταιρείες και ιδιώτες. Οι πωλήσεις σε ασφαλιστικά ταμεία και ασφαλιστικές εταιρείες συνήθως ενέχουν μικρό κίνδυνο απωλειών. Επιπλέον στην περίπτωση των ασφαλιστικών ταμείων υπάρχουν καθυστερήσεις στις πληρωμές. Ο πιστωτικός κίνδυνος εστιάζεται κυρίως στους ιδιώτες ασθενείς – πελάτες που δεν έχουν κάποιο ασφαλιστικό φορέα αλλά και σε εκείνους των οποίων τα ασφαλιστικά συμβόλαια δεν καλύπτουν το συνολικό κόστος της νοσηλείας τους. Ο Όμιλος έχει θεσπίσει συγκεκριμένες διαδικασίες για την καλύτερη και αμεσότερη είσπραξη των απαιτήσεων του.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στην ικανότητα του Ομίλου και της Εταιρείας να διατηρούν επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των συναλλακτικών τους υποχρεώσεων, η οποία εξασφαλίζεται από τη διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών εισροών και εκροών και την επάρκεια ταμειακών διαθεσίμων.

Η Διοίκηση αναλύει τα εκάστοτε δεδομένα και χρησιμοποιεί όποτε και αν καθίσταται απαραίτητο τις πιστωτικές γραμμές που έχει εξασφαλίσει από τις τράπεζες και τους λοιπούς χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Ειδικότερα, στις τρέχουσες συνθήκες πιστωτικής ασφυξίας, ο Όμιλος και η Εταιρεία καταβάλλουν συνεχή προσπάθεια για μείωση των αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης.

Ο Όμιλος στην προσπάθειά του να μειώσει την έκθεσή του στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. αναπτύσσει περαιτέρω τις συνεργασίες του με ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες μπορούν να παράσχουν την αναγκαία ρευστότητα.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις μη προεξοφλημένες συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, ταξινομημένες σε σχετικές ομαδοποιημένες ημερομηνίες λήξης, οι οποίες υπολογίζονται σύμφωνα με το χρονικό υπόλοιπο από την ημερομηνία ισολογισμού μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης. Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν έχουν υποχρεώσεις με ημερομηνία λήξης μεγαλύτερη του ενός έτους.

Υπόλοιπα με ημερομηνία λήξης μικρότερη του έτους, συμφωνούν με τη λογιστική τους αξία λόγω του ότι η επίδραση της προεξόφλησης δεν είναι σημαντική.

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
31η Δεκεμβρίου	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Δανεισμός (μη συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών μισθώσεων)	31,141,608	31,062,595	31,141,608	31,062,595
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	0	0	0
Καθαρές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις παραγώγων (συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων)	0	307,569	0	307,569
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	26,743,835	25,409,573	26,663,228	25,409,443
	57,885,443	**56,779,737**	**57,804,836**	**56,779,607**

(δ) Κεφαλαιουχικός κίνδυνος

Ο σκοπός του Ομίλου όσον αφορά στη διαχείριση των κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της ικανότητάς του να συνεχίζει απρόσκοπτα τη δραστηριότητά του, ώστε να εξασφαλίζει αποδόσεις για τους μετόχους και οφέλη για τα λοιπά μέρη που έχουν σχέση με αυτόν και να διατηρεί μία βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση ώστε να επιτυγχάνει μείωση του κόστους κεφαλαίου.

Για τη διατήρηση ή μεταβολή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος μπορεί να μεταβάλλει το διανεμόμενο μέρισμα προς τους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαια στους μετόχους, να εκδώσει νέες μετοχές ή να προβεί σε πώληση περιουσιακών στοιχείων, προκειμένου να μειωθούν οι δανειακές υποχρεώσεις.

Συμβαδίζοντας με την κοινή πρακτική του κλάδου, ο Όμιλος παρακολουθεί την κεφαλαιακή διάρθρωση με τον δείκτη μόχλευσης. Οι δείκτες μόχλευσης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Σύνολο δανεισμού	31,141,608	31,062,595	31,141,608	31,062,595
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(930,856)	(550,869)	(866,931)	(540,869)
Καθαρός δανεισμός	**30,210,752**	**30,511,726**	**30,274,677**	**30,521,726**
Ίδια κεφάλαια	118,819	708,467	74,342	712,674
Συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια	**30,329,571**	**31,220,193**	**30,349,018**	**31,234,400**
Συντελεστής μόχλευσης	**99.61%**	**97.73%**	**99.76%**	**97.72%**

Το 2017 καταγράφηκε αύξηση του συντελεστή μόχλευσης και ανήλθε σε 99.61%. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στη μείωση των ιδίων κεφαλαίων.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Το 2018 θα είναι, συνολικά, ένα ιδιαίτερα σημαντικό και κρίσιμο έτος. Στο βαθμό που δεν θα εκδηλωθούν σημαντικές εκπλήξεις, η ανάκαμψη της οικονομίας θα συνεχιστεί και σχετικά θα ενδυναμωθεί, κατά τη νέα χρονιά. Η κεντρική εκτίμηση είναι ότι η μεγέθυνση σε πραγματικούς όρους θα κυμανθεί στο 2.4%. Υπάρχουν επομένως βάσιμες ενδείξεις ότι μετά από μια μακρόχρονη και εξαιρετικά επώδυνη οικονομική προσαρμογή, εμπεδώνεται μια αναπτυξιακή δυναμική, που προσδιορίστηκε τόσο από τις ευνοϊκές εγχώριες εξελίξεις, όσο και από την καλή ευρωπαϊκή συγκυρία. Στις εγχώριες εξελίξεις συγκαταλέγονται η ταχεία ολοκλήρωση της τρίτης αξιολόγησης και οι θετικές επιδράσεις που είχε στην εμπιστοσύνη και τη ρευστότητα, όπως αντικατοπτρίστηκαν στη θετική πορεία του ΑΕΠ και των άλλων δεικτών οικονομικής δραστηριότητας. Η ευνοϊκή ευρωπαϊκή συγκυρία περιγράφεται από το γεγονός ότι η οικονομία της ζώνης του ευρώ και της ΕΕ, μετά από μια πενταετία μέτριας ανάκαμψης, επέστρεψε δυναμικά σε εύρωστη ανάπτυξη, καταγράφοντας εφέτος τον ταχύτερο ρυθμό της τελευταίας δεκαετίας (2.5%).

Ο τομέας της ιδιωτικής υγείας διανύει μια κρίσιμη περίοδο, με αλλαγή στο ιδιοκτησιακό καθεστώς διάφορων εταιρειών του κλάδου, επενδύσεις από ξένα funds και γενικότερη συγκέντρωση του κλάδου. Οι αλλαγές αυτές παρέχουν σημαντικές ευκαιρίες για περαιτέρω ανάπτυξη, αλλά ενέχουν και κινδύνους.

Ο Όμιλος Ευρωκλινικής Αθηνών έχει καταφέρει να διατηρήσει το μερίδιό του στον κλάδο και μετά από την επιτυχημένη χρονιά που ολοκλήρωσε το 2017 στόχος της Διοίκησης είναι να τοποθετηθεί στρατηγικά στο κέντρο των εξελίξεων.

Η στρατηγική επικεντρώνεται:

- στην περαιτέρω ανάπτυξη της λειτουργίας της Παιδιατρικής κλινικής με τη δημιουργία ΜΑΦ για παιδιά
- σε επενδύσεις τεχνολογιών αιχμής (χειρουργικό σύστημα Da Vinci, MRI κ.α.)
- στη δημιουργία ενός πρωτοποριακού προφίλ προσωποποιημένης ποιοτικής εξυπηρέτησης των ασθενών σε τιμές ανταποκρινόμενες στις ανάγκες της εποχής
- στην ισχυροποίηση του brand name της

- στην παροχή εκωνοσοκομειακών υπηρεσιών διάγνωσης και πρόληψης
- στη δημιουργία στρατηγικών συνεργασιών με τις Ιδιωτικές Ασφαλιστικές Εταιρείες και επαγγελματικά ασφαλιστικά ταμεία και την παροχή προϊόντων αποκλειστικής χρήσης στις κλινικές («Κλειστό Δίκτυο»)
- στην ανάπτυξη των τακτικών εξωτερικών ιατρείων και του τμήματος επειγόντων περιστατικών με στόχο την προσέλκυση μεγάλου αριθμού ασθενών, εκμεταλλευόμενη την κεντρική θέση της κλινικής στην Αθήνα
- στη σταδιακή μείωση της εξάρτησης από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.:
    - μέσα από την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που δεν χρηματοδοτούνται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., όπως η αισθητική ιατρική, προληπτική ιατρική, τακτικά εξωτερικά ιατρεία και συνδρομητικά προϊόντα υγείας που απευθύνονται σε μεγάλες πληθυσμιακές ομάδες
    - μέσα από τον περιορισμό των υπηρεσιών υψηλής εξάρτησης από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.
- στη διατήρηση του λειτουργικού κόστους στα ήδη χαμηλά επίπεδα, μέσω αναδιοργάνωσης τμημάτων, outsourcing υπηρεσιών, επαναδιαπραγμάτευσης συμφωνιών και χρήσης νέων τεχνολογιών
- στην αποτελεσματική διαχείριση των χρηματοοικονομικών ροών και την εξασφάλιση κεφαλαίων κίνησης.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Την 31 Δεκεμβρίου 2017, το 99.99% των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας κατέχει η Εταιρεία Hippokrates Holdings BV με έδρα την Ολλανδία.

Οι μετοχές της Εταιρείας ανήκουν κατά 57.89% στην «Hippokrates Holdings B.V.» με έδρα την Ολλανδία, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Gulert Enterprises Limited» με έδρα την Κύπρο και η οποία με την σειρά της ανήκει κατά 100% στην «South Eastern Europe Fund (SEEF)» με έδρα το νησί Τζέρσεϋ. Ποσοστό μετοχών που ανέρχεται σε 42.10% ανήκει στην Εταιρεία «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» με έδρα την Κύπρο, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Hippokrates Holdings B.V.». Το υπόλοιπο 0.01% των μετοχών κατέχουν ιατροί.

Οι λοιπές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη αφορούν σε συναλλαγές με τα μέλη του ΔΣ και τα διευθυντικά στελέχη της Εταιρείας και σε συναλλαγές με την θυγατρική της και διαμορφώνονται ως ακολούθως:

(α) Συναλλαγές με μέλη του ΔΣ και διευθυντικά στελέχη

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου	228,600	280,600	228,600	280,600
Αμοιβές Διευθυντικών Στελεχών	919,564	883,643	919,564	883,643
Σύνολο	**1,148,164**	**1,164,243**	**1,148,164**	**1,164,243**

(β) Συναλλαγές με θυγατρική

Η θυγατρική εταιρεία Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε. συστάθηκε την 07/11/2016 με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται σε 10.000 Ευρώ (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1.000 Ευρώ/μετοχή) και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016.

Οι συναλλαγές με τη θυγατρική, αφορούν ενοίκια για την χρήση των κτιριακών εγκαταστάσεων της θυγατρικής και αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα:

	2017		2016	
	Έσοδα	**Απαιτήσεις**	**Έσοδα**	**Απαιτήσεις**
ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟ Δ.Υ.Ο. ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΪΑΤΡΕΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.	23,609	6,515	3,934	4,076
	23,609	**6,515**	**3,934**	**4,076**

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Η Εταιρεία έχει συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα με έδρα της τους Αμπελόκηπους Αττικής (Αθανασιάδου 7 - 9).

ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Στις 7 Μαρτίου 2018 ολοκληρώθηκε η υπογραφή της σύμβασης κάλυψης του κοινού ομολογιακού δανείου μέσω ιδιωτικής τοποθέτησης με κάλυψη από την «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.» και την «ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS Α.Ε.» με διοργανωτή και πληρεξούσιο καταβολών την τελευταία. Σκοπός του δανείου είναι η αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου δανεισμού της Εταιρείας ύψους 29.71 εκ. Ευρώ. Οι βασικοί όροι της νέας σύμβασης προβλέπουν: α) την παράταση της ημερομηνίας λήξης κατά 2 έτη με δυνατότητα περεταίρω επέκτασης κατά 1 έτος, β) την τρίμηνη περίοδο εκτοκισμού με περιθώριο επιτοκίου 4% ετησίως, γ) πρόγραμμα αποπληρωμής σε τριμηνιαίες δόσεις και δ) την τήρηση χρηματοοικονομικών δεικτών σε εξαμηνιαία και ετήσια βάση.

Στις 17 Μαΐου 2018, εγκρίθηκε η αίτηση τροποποίησης της άδειας λειτουργίας της Ευρωκλινικής Παίδων από παιδιατρική σε γενική κλινική συνολικής δυναμικότητας 77 κλινών. Η άδεια λειτουργίας έχει ισχύ για τέσσερα έτη.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΛΕΤΟΥΡΓΙΑΣ

Η Ευρωκλινική Αθηνών ιδρύθηκε από την Interamerican και ξεκίνησε τη λειτουργία της το 1998 προσφέροντας υπηρεσίες υγείας με κέντρο τον άνθρωπο. Αποτελεί ένα άρτιο διαγνωστικό, χειρουργικό και θεραπευτικό κέντρο ικανό να ανταπεξέλθει στις προσδοκίες των ασθενών της θέτοντας υψηλότατα κριτήρια και αυστηρή πολιτική ποιότητας εφάμιλλη των μεγαλύτερων νοσηλευτικών κέντρων του εξωτερικού.

Με κορυφαίο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, υψηλού επιστημονικού επιπέδου εκπαίδευση, μοναδικές εξειδικεύσεις και διακρίσεις σε πανελλήνιο και ευρωπαϊκό επίπεδο, διαδραματίζει σταθερά πρωταγωνιστικό ρόλο στον χώρο της ιδιωτικής υγείας. Η Ευρωκλινική Αθηνών διαθέτει ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό αιχμής και σύγχρονες εγκαταστάσεις που της επιτρέπουν να αντιμετωπίζει και τα πιο σοβαρά περιστατικά.

Το 2002 ιδρύεται η Ευρωκλινική Παίδων, η οποία λειτουργώντας στο πλαίσιο της Ευρωκλινικής Αθηνών παρέχει εξειδικευμένες υπηρεσίες υγείας υψηλής ποιότητας σε παιδιά.

Το 2008 ολοκληρώνεται μεταβίβαση των μετοχών των δύο κλινικών στο «South Eastern Europe Fund (SEEF)» από την Eureko B.V. (μητρική εταιρεία της Interamerican).

Η θυγατρική εταιρεία Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε. συστάθηκε την 07/11/2016 με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται σε 10.000 Ευρώ (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1.000 Ευρώ/μετοχή) και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Το 2017 είναι ένα σημαντικό έτος για την Ευρωκλινική Αθηνών αφού σε συνεργασία με τον πλέον αξιόπιστο φορέα πιστοποίησης TUV Austria Hellas, έγινε η πρώτη κλινική στην Ελλάδα, στην οποία πιστοποιήθηκε Κέντρο Αριστείας και συγκεκριμένα το *"Κέντρο Αριστείας Χειρουργικής Θυρεοειδούς & Παραθυρεοειδών Αδένων"*. Η διάκριση αυτή

επιβεβαιώνει τόσο την επιστημονική επάρκεια της ιατρικής ομάδας του Κέντρου, όσο και το υψηλό επίπεδο νοσηλευτικού και διοικητικού προσωπικού σε ένα περιβάλλον φιλικό προς τους ασθενείς.

Επιπρόσθετα, το 2017 η Ευρωκλινική Αθηνών (Ενηλίκων και Παίδων) επαναπιστοποιείται σύμφωνα με το πρωτόκολλο «Patients' Friendly Hospital», για την ποιότητα των παρεχόμενων Υπηρεσιών Υγείας σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή προδιαγραφή EN 15224:2012 και το διεθνές πρότυπο ISO 9001:2015 και για την ασφάλεια των γευμάτων που παρασκευάζονται, διακινούνται και διανέμονται εντός της κλινικής, σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 22000:2005.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Στόχος του Ομίλου είναι η διατήρηση και η προστασία του περιβάλλοντος, με την εφαρμογή συγκεκριμένων περιβαλλοντικών πολιτικών, με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και της παραγωγής αποβλήτων. Η χωριστή διαλογή υλικών (χαρτί γραφείου, καθαρές συσκευασίες και περιτυλίγματα υγειονομικού υλικού, πλαστικό, αλουμίνιο) από το κοινό ρεύμα αποβλήτων, αλλά και από τα αμιγώς νοσοκομειακά απόβλητα συμβάλει σημαντικά στην προστασία του περιβάλλοντος. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην καθαριότητα των κτιριακών εγκαταστάσεων, ώστε να διασφαλίζονται οι απαραίτητες συνθήκες υγιεινής και καλής εμφάνισης των χώρων. Ο καθαρισμός πραγματοποιείται από εταιρείες-συνεργεία καθαρισμού, τα οποία αποτελούνται από ειδικευμένο προσωπικό, εκπαιδευμένο στη μεθοδολογία καθαρισμού, με σύγχρονο εξοπλισμό και υλικά φιλικά στο περιβάλλον.

Οι επί μέρους περιβαλλοντικές πολιτικές που στόχο έχουν τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του Ομίλου είναι:

- Χρήση "πράσινης τεχνολογίας" στη λειτουργία των κτιρίων για τη μείωση της ηλεκτρικής ενέργειας:
  - Led φωτισμός
  - Έξυπνα συστήματα θέρμανσης και κλιματισμού νέας τεχνολογίας
  - Μόνωση των κτιρίων
- Ειδική φίλτρανση του αέρα εντός των χώρων της Ευρωκλινικής Αθηνών.
- Ανακύκλωση και μείωση της κατανάλωσης χαρτιού, αλουμινίου και πλαστικού μειώνοντας την παραγωγή οικιακών απορριμμάτων.
- Προσεκτική διαχείριση των μολυσματικών απορριμμάτων. Διάθεση-απόρριψη με ειδική διαδικασία σε εξειδικευμένη εταιρεία διαχείρισης μολυσματικών.
- Αποφυγή και λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για την πρόληψη ρύπανσης του περιβάλλοντος.
- Εξουδετέρωση των υγρών αποβλήτων που προέρχονται από το μικροβιολογικό εργαστήριο σε βαθμό κατάλληλο για να διοχετευθούν στα δημόσια αποχετευτικά δίκτυα.
- Προώθηση και δημιουργία περιβαλλοντικής ευαισθησίας στους προμηθευτές, υπεργολάβους και συνεργάτες με την εφαρμογή λειτουργικών διαδικασιών.
- Συνεχής εκπαίδευση του προσωπικού στις πολιτικές της εταιρείας για την προστασία του περιβάλλοντος.
- Συμμόρφωση με την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία.
- Η πλήρης εφαρμογή των απαιτήσεων του προτύπου ISO 14001 σε όλες τις δραστηριότητες της εταιρείας.
- Η μέτρηση, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση των περιβαλλοντικών στόχων και του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης.

Αξιοσημείωτο είναι ότι η εταιρεία η οποία έχει αναλάβει έως σήμερα, το συντονισμό και τη διεκπεραίωση του έργου της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Ανακυκλώσιμων Υλικών στις εγκαταστάσεις της Εταιρείας, έλαβε το ασημένιο μετάλλιο στην τελετή απονομής των Facilities Management Awards 2015, δεδομένου ότι συλλέχθηκαν 27 τόνοι ανακυκλώσιμων υλικών, κατά το έτος 2015, 34 τόνοι το έτος 2016 και 35.5 τόνοι το 2017.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η διαρκώς ανοδική πορεία και η εδραίωσή του Ομίλου, ως ένα από τους βασικούς παίκτες στην αγορά ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας, οφείλεται πρωτίστως στο ανθρώπινο δυναμικό, καθώς οι άνθρωποι αποτελούν τη σταθερή και διαχρονική αξία, στην οποία ο Όμιλος επενδύει. Το σύνολο του προσωπικού που απασχολούσαν ο Όμιλος και η Εταιρεία

κατά την 31/12/2017 ανερχόταν στα 515 και 514 άτομα αντίστοιχα (31.7% άνδρες και 68.3% γυναίκες). Η κατανομή του προσωπικού ανά κατηγορία και εκπαιδευτική βαθμίδα, διαμορφώθηκαν ως ακολούθως:

Κατηγορία προσωπικού	Ο Όμιλος	Η Εταιρεία
Ιατρικό	26	26
Νοσηλευτικό	247	247
Διοικητικό	179	178
Βοηθητικό	26	26
Παραϊατρικό	37	37
Σύνολο	**515**	**514**

Κατηγορία εκπαίδευσης	Ο Όμιλος	Η Εταιρεία
Διδακτορικό	1	1
Μεταπτυχιακό	56	55
ΑΕΙ	51	51
ΤΕΙ	182	182
ΙΕΚ	130	130
Δευτεροβάθμια	89	89
Βασική	6	6
Σύνολο	**515**	**514**

Για την επίτευξη των στόχων του, ο Όμιλος δίνει έμφαση στην προσέλκυση ιατρικού, νοσηλευτικού και διοικητικού προσωπικού που διακρίνεται για το ήθος και τον επαγγελματισμό του και επενδύει σημαντικά στην εκπαίδευση των εργαζομένων, με τη δια βίου μάθηση και την υλοποίηση προγραμμάτων που καλύπτουν επιχειρησιακές και ατομικές ανάγκες και προτεραιότητες. Στο πλαίσιο αυτό οργανώνει και υλοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα που αφορούν κυρίως στην:

- Ομαλή ένταξη και εκπαίδευση των νεοπροσλαμβανομένων
- Εκμάθηση ή βελτιστοποίηση ατομικών δεξιοτήτων
- Διαρκή εκπαίδευση σε σύγχρονες μεθόδους και νοσηλευτικά πρωτόκολλα
- Πιστοποιήσεις και ενδοκλινικά μαθήματα νοσηλευτικής υπηρεσίας
- Συμμετοχή σε πανελλαδικά ή διεθνή συνέδρια

Όλες οι παραπάνω ενέργειες, σε συνδυασμό με την ετήσια αξιολόγηση της απόδοσης, διασφαλίζουν τη διαρκή ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και τη συνεχή βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Το 2017 πραγματοποιήθηκαν συνολικά 30 σεμινάρια/εκπαιδεύσεις, στα οποία συμμετείχαν 114 άτομα.

Η Ευρωκλινική προσφέρει ίσες ευκαιρίες και ίση μεταχείριση όλου του προσωπικού ανεξαρτήτως φυλετικών ή άλλων χαρακτηριστικών και επιδοτεί την επιμόρφωση των εργαζομένων της χωρίς διακρίσεις, ενώ η πλήρωση των κενών θέσεων γίνεται κυρίως εσωτερικά αναβαθμίζοντας το υπάρχον προσωπικό. Η επιλογή του προσωπικού βασίζεται στην αναγνώριση των ταλέντων και η ανάπτυξή του αποτελεί τον κεντρικό πυρήνα της ολοκληρωμένης στρατηγικής ανθρώπινων πόρων (HRM) που έχει υιοθετήσει η διοίκηση του Ομίλου. Ενθαρρύνεται η δημιουργικότητα, η ευελιξία και ο προσανατολισμός στην εξεύρεση λύσεων για τους ασθενείς. Επιπλέον προάγεται ο ισορροπημένος τρόπος ζωής ανάμεσα σε προσωπική ζωή και εργασία (worklife balance).

ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η Εταιρική Διακυβέρνηση αποτελεί ένα σύστημα αρχών, κανόνων και πρακτικών επί του οποίου οργανώνεται, λειτουργεί και διοικείται η εταιρεία. Στόχος του συστήματος αυτού είναι η προάσπιση των συμφερόντων των μετόχων της εταιρείας, η εξασφάλιση της ίσης μεταχείρισής τους και ο σεβασμός των δικαιωμάτων όλων των εμπλεκόμενων με την εταιρεία μερών.

Η Εταιρεία ως μη εισηγμένη δεν έχει την υποχρέωση να τηρεί Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Ωστόσο, με σκοπό την προαγωγή των συμφερόντων των μετόχων της και των λοιπών εμπλεκόμενων μερών, τη διασφάλιση της διαφάνειας και την καταπολέμηση της διαφθοράς, έχει αυτοβούλως υιοθετήσει κάποιες από τις γενικώς αποδεκτές αρχές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζονται από τις εισηγμένες στο Ελληνικό Χρηματιστήριο εταιρείες. Στο πλαίσιο αυτό υιοθετεί ηθικές επιχειρηματικές πρακτικές με στόχο την πάταξη κάθε μορφής διαφθοράς, δωροδοκίας, ξέπλυμα μαύρου

χρήματος ή άλλης παράνομης δραστηριότητας. Κάθε σχετική καταγγελία εξετάζεται ενδελεχώς, ενώ τα ευρήματά της εάν κρίνεται σκόπιμο κατατίθενται στις αρμόδιες αρχές.

Πέραν των προβλεπόμενων διατάξεων από τον Ν.2190/1920 όπως αυτός ισχύει σήμερα, τα σημαντικότερα σημεία σύμπλευσης με τις αρχές εταιρικής διακυβέρνησης συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται κατά πλειοψηφία από μη – εκτελεστικά μέλη (3 από σύνολο 5).
- Υφίσταται ανεξάρτητη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία αναφέρεται απ' ευθείας στο ΔΣ.
- Έχει συσταθεί Κεντρική Επιτροπή Προμηθειών, με σκοπό την ορθή και διαφανή διαχείριση των προμηθειών της Εταιρείας.

ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο προτείνει τη μη διανομή μερίσματος, λόγω ύπαρξης σωρευμένων ζημιών εις νέον.

Το Διοικητικό Συμβούλιο απευθύνει θερμό «ευχαριστώ» σε όσους συνέβαλαν στην επίτευξη των στόχων και στην πρόοδο της Εταιρείας το 2017, Διοίκηση, Ιατρούς και προσωπικό.

Αθήνα, 11 Ιουνίου 2018

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΟΥΚΛΑΡΗΣ

Β. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ – ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη με επιφύλαξη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ – ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2017, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις του θέματος που μνημονεύεται στην παράγραφο της έκθεσής μας "Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη", οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ενοποιημένες ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση για γνώμη με επιφύλαξη

Από τον έλεγχο μας προέκυψε ότι κατά παρέκκλιση των λογιστικών αρχών που προβλέπονται από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 16 «Ενσώματα Πάγια» δεν διενεργήθηκε επικαιροποίηση της αποτίμησης των κτιρίων και των οικοπέδων του Ομίλου και της Εταιρείας αναπόσβεστης αξίας 30,1 εκ.ευρώ σε εύλογη αξία σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική που έχει επιλέξει ο Όμιλος και η Εταιρεία. Εξαιτίας του γεγονότος αυτού, είναι πιθανό η αξία με την οποία εμφανίζονται τα ανωτέρω ακίνητα στις οικονομικές καταστάσεις να έχει μεταβληθεί. Ως εκ τούτου, δεν κατέστη δυνατό να αποκτήσουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια προκειμένου να επαληθεύσουμε την εύλογη αξία των ακινήτων και συνεπώς διατηρούμε επιφύλαξη για την ορθή αποτίμηση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στα ίδια κεφάλαια και στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος της κλειόμενης χρήσης.

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για γνώμη με επιφύλαξη.

Ουσιώδης αβεβαιότητα που σχετίζεται με τη συνέχιση της δραστηριότητας

Εφιστούμε την προσοχή σας στην επεξηγηματική σημείωση 2.2 των οικονομικών καταστάσεων, όπου γίνεται αναφορά στο γεγονός ότι το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 καθίσταται κατώτερο του ενός δέκατου του μετοχικού κεφαλαίου και συνεπώς συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 48 του κωδ. Ν. 2190/1920 περί συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας. Παράλληλα, στην ανωτέρω σημείωση γίνεται αναφορά στο γεγονός ότι το σύνολο της αξίας των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας υπερβαίνει τη συνολική αξία των κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού κατά ποσό 41.2 εκ. ευρώ και 41.3 εκ. ευρώ αντίστοιχα, με αποτέλεσμα να υπάρχει η πιθανότητα να μην είναι σε θέση να αποπληρώσουν μέρος των συμβατικών τους υποχρεώσεων.

Οι παραπάνω συνθήκες υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας σχετικής με την απρόσκοπτη συνέχιση της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας. Όπως αναλυτικότερα αναφέρεται στην επεξηγηματική σημείωση 2.2 των οικονομικών καταστάσεων, η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας έχει προβεί στον σχεδιασμό κατάλληλων δράσεων για τη βελτίωση της χρηματοοικονομικής θέσης τους και την απρόσκοπτη συνέχιση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, προϋπόθεση η οποία έχει

ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους.

Η γνώμη μας δεν τροποποιείται σε σχέση με το θέμα αυτό.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην "Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων", αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της Διοίκησης επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ 'αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλόλητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συλλέγουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43α και 107α του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2017.

β. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ – ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 11 Ιουνίου 2018

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Ελπίδα Λεωνίδου
ΑΜ. ΣΟΕΛ. 19801

Grant Thornton
An instinct for growth™

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

Γ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2017 (Ενοποιημένη και Εταιρική)

	Σημειώσεις	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
		2017	2016	2017	2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Πάγιο Ενεργητικό					
Ενσώματα Πάγια Στοιχεία	**5**	33,022,362	31,781,073	33,021,144	31,781,073
Λοιπά Αϋλα Περιουσιακά Στοιχεία	**6**	15,859,499	17,759,989	15,859,499	17,759,989
Επενδύσεις σε Θυγατρικές και Συγγενείς Εταιρείες	**10**	0	0	10,000	10,000
Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις	**9**	145,243	175,706	145,243	175,706
Σύνολο Μη Κυκλοφορούντων Στοιχείων Ενεργητικού		**49,027,105**	**49,716,768**	**49,035,886**	**49,726,768**
Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Αποθέματα	**8**	761,947	747,776	753,331	747,776
Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις	**9**	14,933,733	14,661,749	14,873,303	14,665,826
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	**11**	930,856	550,869	866,931	540,869
Σύνολο Κυκλοφορούντων Στοιχείων Ενεργητικού		**16,626,535**	**15,960,395**	**16,493,566**	**15,954,471**
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**65,653,640**	**65,677,162**	**65,529,452**	**65,681,239**
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό Κεφάλαιο	**12**	38,165,002	38,165,002	38,165,002	38,165,002
Διαφορά από Έκδοση Μετοχών υπέρ το Άρτιο	**12**	62,225,811	62,225,811	62,225,811	62,225,811
Λοιπά Αποθεματικά	**13**	7,030,731	6,956,514	7,030,731	6,956,514
Αποτελέσματα εις Νέο		(107,302,725)	(106,638,859)	(107,347,202)	(106,634,652)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		**118,819**	**708,467**	**74,342**	**712,674**
Υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Παράγωγα/Χρηματοοικονομικά Στοιχεία	**15**	0	305,594	0	305,594
Υποχρεώσεις για Παροχές σε Εργαζομένους	**16**	967,970	1,036,927	967,970	1,036,927
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις	**17**	6,033,804	6,518,902	6,034,701	6,518,902
Λοιπές Προβλέψεις	**18**	647,604	525,104	647,604	525,104
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις		0	110,000	0	110,000
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		7,649,378	8,496,527	7,650,275	8,496,527
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δάνεια	**14**	31,141,608	31,062,595	31,141,608	31,062,595
Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις	**19**	26,743,835	25,409,573	26,663,228	25,409,443
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		57,885,443	56,472,168	57,804,836	56,472,038
Σύνολο Υποχρεώσεων		**65,534,821**	**64,968,695**	**65,455,111**	**64,968,565**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**65,653,640**	**65,677,163**	**65,529,452**	**65,681,239**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων χρήσης 2017 (Ενοποιημένη και Εταιρική)

	Σημειώσεις	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
		2017	2016	2017	2016
Πωλήσεις Παροχής Υπηρεσιών	**20**	40,200,136	40,233,459	39,886,089	40,233,459
Κόστος Παροχής Υπηρεσιών	**23, 24**	(35,675,284)	(37,078,638)	(35,476,261)	(37,078,638)
Μικτό Κέρδος		**4,524,852**	**3,154,820**	**4,409,828**	**3,154,820**
Λοιπά Έσοδα	**22**	1,416,728	470,284	1,440,337	474,219
Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	**23, 24**	(5,521,245)	(5,627,121)	(5,501,936)	(5,626,849)
Λοιπά Κέρδη/(Ζημιές) Καθαρά	**21**	(609)	1,302	(609)	1,302
Λειτουργικά Κέρδη/(Ζημίες)		**419,726**	**(2,000,715)**	**347,620**	**(1,996,508)**
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	**25**	1,416	1,270	1,416	1,270
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	**25**	(1,577,909)	(1,593,970)	(1,576,101)	(1,593,970)
Χρηματοοικονομικά Έσοδα/(Έξοδα) Καθαρά	**25**	(1,576,494)	(1,592,700)	(1,574,686)	(1,592,700)
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων		**(1,156,768)**	**(3,593,415)**	**(1,227,066)**	**(3,589,208)**
Φόρος Εισοδήματος	**26**	492,902	1,058,116	514,516	1,058,116
Κέρδη/(Ζημιές) μετά Φόρων		**(663,866)**	**(2,535,298)**	**(712,550)**	**(2,531,092)**
Αποτελέσματα μετά Φόρων		**(663,866)**	**(2,535,298)**	**(712,550)**	**(2,531,092)**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα :					
Ποσά τα οποία μεταφέρονται στα αποτελέσματα:					
Αποθεματικό Αναλογιστικών αποτελεσμάτων		104,532	(21,362)	104,532	(21,362)
Επίδραση φόρου επί του αποθεματικού αναλογιστικών αποτελεσμάτων		(30,314)	6,195	(30,314)	6,195
Λοιπά συνολικά εισοδήματα για τη χρήση μετά από φόρους		**74,218**	**(15,167)**	**74,218**	**(15,167)**
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα για τη χρήση		**(589,648)**	**(2,550,465)**	**(638,332)**	**(2,546,259)**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων χρήσης 2017 (Ενοποιημένη και Εταιρική)

	Ο Όμιλος						Η Εταιρεία					
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Λοιπά Αποθεματικά	Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	Αποτελέσματα εις Νέο	Σύνολο	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Λοιπά Αποθεματικά	Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	Αποτελέσματα εις Νέο	Σύνολο
Υπόλοιπα κατά την 1 Ιανουαρίου 2016	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**36,471**	**(104,102,768)**	**3,258,933**	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**36,471**	**(104,102,768)**	**3,258,933**
Ζημία Χρήσεως 2016 μετά από Φόρους	0	0	0	0	(2,535,298)	(2,535,298)	0	0	0	0	(2,531,092)	(2,531,092)
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχής προσωπικού	0	0	0	(21,362)	0	(21,362)	0	0	0	(21,362)	0	(21,362)
Αναβαλλόμενη υποχρέωση στην επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχής προσωπικού	0	0	0	6,195	0	6,195	0	0	0	6,195	0	6,195
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	**0**	**0**	**0**	**(15,167)**	**(2,535,298)**	**(2,550,465)**	**0**	**0**	**0**	**(15,167)**	**(2,531,092)**	**(2,546,259)**
Υπόλοιπα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**21,304**	**(106,638,066)**	**708,468**	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**21,304**	**(106,633,860)**	**712,674**
Υπόλοιπα κατά την 1 Ιανουαρίου 2017	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**21,304**	**(106,638,066)**	**708,468**	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**21,304**	**(106,633,860)**	**712,674**
Κέρδη/(Ζημιές) Χρήσεως 2017 μετά από Φόρους	0	0	0	0	(663,866)	(663,866)	0	0	0	0	(712,550)	(712,550)
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχής προσωπικού	0	0	0	104,532	0	104,532	0	0	0	104,532	0	104,532
Αναβαλλόμενη υποχρέωση στην επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχής προσωπικού	0	0	0	(30,314)	0	(30,314)	0	0	0	(30,314)	0	(30,314)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	**0**	**0**	**0**	**74,218**	**(663,866)**	**(589,648)**	**0**	**0**	**0**	**74,218**	**(712,550)**	**(638,332)**
Υπόλοιπα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**95,522**	**(107,301,933)**	**118,819**	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**95,522**	**(107,346,410)**	**74,342**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών χρήσης 2017 (Ενοποιημένη και Εταιρική)

		Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Σημειώσεις	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**27**	3,780,687	2,868,166	3,723,715	2,868,166
Καταβληθέντες τόκοι		(1,557,179)	(1,550,783)	(1,555,371)	(1,550,783)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**2,223,507**	**1,317,383**	**2,168,344**	**1,317,383**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορές ενσώματων παγίων		(1,618,352)	(1,413,428)	(1,617,113)	(1,413,428)
Απόκτηση θυγατρικών	**10**	0	0	0	(10,000)
Τόκοι που εισπράχθηκαν		1,416	1,270	1,416	1,270
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		**(1,616,937)**	**(1,412,158)**	**(1,615,697)**	**(1,422,158)**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		15,744,179	18,926,026	15,744,179	18,926,026
Εισπράξεις από αναληφθέντα δάνεια (καθαρά από άμεσα έξοδα συναλλαγών)		(15,970,760)	(18,838,361)	(15,970,760)	(18,838,361)
Αποπληρωμή δανεισμού		0	(79,185)	0	(79,185)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**(226,581)**	**8,481**	**(226,581)**	**8,481**
Καθαρή (μείωση)/ αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		**379,990**	**(86,295)**	**326,065**	**(96,295)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης		550,869	637,164	540,869	637,164
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης	**11**	**930,859**	**550,869**	**866,935**	**540,869**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών οικονομικών καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Η Εταιρεία «Γενική Κλινική, Διαγνωστικό, Θεραπευτικό, Χειρουργικό Κέντρο – Ευρωκλινική Αθηνών Ανώνυμος Εταιρεία» δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών υγείας στην Ελλάδα.

Η Εταιρεία έχει συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα με έδρα της τους Αμπελόκηπους Αττικής (Αθανασιάδου 7 - 9) και η ηλεκτρονική της διεύθυνση είναι www.euroclinic.gr.

Οι μετοχές της Εταιρείας ανήκουν κατά 57.89% στην «Hippokrates Holdings B.V.» με έδρα την Ολλανδία, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Gulert Enterprises Limited» με έδρα την Κύπρο και η οποία με την σειρά της ανήκει κατά 100% στην «South Eastern Europe Fund (SEEF)» με έδρα το νησί Τζέρσεϋ. Ποσοστό μετοχών που ανέρχεται σε 42.10% ανήκει στην εταιρεία «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» με έδρα την Κύπρο, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Hippokrates Holdings B.V.». Το υπόλοιπο 0.01% των μετοχών κατέχουν ιατροί.

Η θυγατρική εταιρεία Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε. συστάθηκε την 07/11/2016 με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται σε 10,000 Ευρώ (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1,000 Ευρώ/μετοχή) και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016.

Στο πλαίσιο κατάρτισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για την χρήση 2017, έχουν ακολουθηθεί οι διατάξεις του ΔΠΧΑ 10 και για την χρήση 2016.

Οι οικονομικές καταστάσεις για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 έχουν εγκριθεί προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 11 Ιουνίου 2018 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

Οι κύριες λογιστικές αρχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη σύνταξη αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων παρουσιάζονται κατωτέρω. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καταρτίστηκαν με βάση τις ίδιες λογιστικές αρχές που ακολουθήθηκαν για την ετοιμασία και παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας για το έτος 2016, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2017 που καλύπτουν την ετήσια περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2017 είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των Διερμηνειών τους που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (IFRIC) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2017. Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες του.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως έχει τροποποιηθεί με την εκτίμηση σε εύλογη αξία των ενσώματων παγίων (οικόπεδα & κτίρια).

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί την χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια της χρήσης υπό

αναφορά. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς. Οι περιοχές που αφορούν περίπλοκες συναλλαγές και εμπεριέχουν μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας, ή οι υποθέσεις και εκτιμήσεις που είναι σημαντικές για τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη Σημείωση 4.

Τυχόν διαφορές σε ποσά των οικονομικών καταστάσεων και αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

2.2 Δήλωση συμμόρφωσης

Οι ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας και δεν περιλαμβάνουν αναπροσαρμογές που να απεικονίζουν τις πιθανές μελλοντικές επιδράσεις που ενδέχεται να επέλθουν στα στοιχεία του Ενεργητικού και Παθητικού αναφορικά με την ανακτησιμότητα και την ανακατάταξή τους στην περίπτωση αδυναμίας της Εταιρείας να συνεχίσει τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες στο μέλλον. Η Διοίκηση δεν έχει πρόθεση ή ανάγκη να προβεί βραχυπρόθεσμα στη ρευστοποίηση περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας.

Όπως προκύπτει από τα Στοιχεία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2017, ο Όμιλος και η Εταιρεία εμφανίζουν αρνητικό κεφάλαιο κίνησης, καθώς οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τους υπερβαίνουν τα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατά ποσό 41.2 εκ. Ευρώ και 41.3 εκ. Ευρώ αντίστοιχα. Παράλληλα, το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 καθίσταται κατώτερο του ενός δέκατου του μετοχικού κεφαλαίου και συνεπώς συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 48 του κωδ. Ν. 2190/1920 περί συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας.

Σημαντικό μέρος των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων αφορά υποχρεώσεις του ομολογιακού δανείου ύψους 29.7 εκ. Ευρώ, το οποίο έχει καταστεί ληξιπρόθεσμο κατά την 31/12/2017. Ωστόσο, εντός του 2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία προχώρησαν στην ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης του ομολογιακού δανείου όπως περιγράφεται στη σημείωση 14 των Οικονομικών Καταστάσεων.

Παράλληλα, ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν λάβει μέτρα για τη βελτίωση της ρευστότητάς τους. Ειδικότερα, η Διοίκηση της Εταιρείας έχει καταρτίσει στρατηγικό σχέδιο για την περίοδο 2018 – 2022, το οποίο προβλέπει ανάπτυξη του κύκλου εργασιών μέσω της παροχής νέων υπηρεσιών, της διεύρυνσης του δικτύου συνεργασιών με ασφαλιστικές εταιρείες και τον σχεδιασμό νέων ασφαλιστικών προϊόντων. Παράλληλα, προβλέπονται δράσεις για την περιστολή των λειτουργικών δαπανών με την ανασυγκρότηση τμημάτων και την εκμετάλλευση συνεργιών, όπου αυτό είναι εφικτό. Στις προτεραιότητες της Διοίκησης περιλαμβάνεται η διασφάλιση της υγειούς χρηματοοικονομικής διάρθρωσης της Εταιρείας και την βέλτιστη χρήση του κεφαλαίου κίνησης.

Ειδικότερα, το Φεβρουάριο 2017, ολοκληρώθηκε η μεταστέγαση και ξεκίνησε η λειτουργία της Ευρωκλινικής Παίδων στις εγκαταστάσεις της Ευρωκλινικής Αθηνών. Η ενέργεια αυτή εντάσσεται στον ευρύτερο στρατηγικό σχεδιασμό της Διοίκησης του Ομίλου και της Εταιρείας με στόχο την αύξηση των εσόδων και την περιστολή δαπανών και αναμένεται ότι θα συνεισφέρει θετικά στα οικονομικά αποτελέσματα της χρήσης του 2018.

Η Διοίκηση αναλύει τα εκάστοτε δεδομένα και χρησιμοποιεί τις πιστωτικές γραμμές που έχει εξασφαλίσει από τις τράπεζες και τους λοιπούς χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Ειδικότερα, στις τρέχουσες συνθήκες πιστωτικής ασφυξίας, η Εταιρεία καταβάλλει συνεχή προσπάθεια για μείωση των αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης και μείωση των λειτουργικών εξόδων.

Η Διοίκηση στην προσπάθειά της να μειώσει την έκθεσή του Ομίλου και της Εταιρείας στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., αναπτύσσει περαιτέρω τις συνεργασίες της με ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες μπορούν να παράσχουν την αναγκαία ρευστότητα.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω και με δεδομένο ότι δεν υφίστανται ενδείξεις ότι οι δράσεις της Διοίκησης δεν θα ολοκληρωθούν επιτυχώς, εκτιμάται ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν θα αντιμετωπίσουν θέματα ρευστότητας εντός των επόμενων 12 μηνών.

2.3 Αλλαγή στις Λογιστικές Πολιτικές

Οι λογιστικές πολιτικές, βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι Οικονομικές Καταστάσεις, είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016, εκτός από τις αλλαγές σε Πρότυπα και Διερμηνείες που ισχύουν από την 1 Ιανουαρίου 2017. Παρουσιάζονται τα πρότυπα, τα οποία έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 1 Ιανουαρίου 2017, καθώς και τα πρότυπα τα οποία είναι μεν υποχρεωτικά από την 1 Ιανουαρίου 2017, ωστόσο δεν έχουν υιοθετεί από την ΕΕ και αναμένεται να υιοθετούν στο μέλλον.

Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2017 ή μεταγενέστερα.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 7. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να καταστεί εφικτό για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις οικονομικές οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις, οι οποίες θα καθιστούν εφικτό στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών που προκύπτουν από ταμειακές ροές, καθώς και των μη ταμειακών μεταβολών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12: «Αναγνώριση Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαίτησης για μη Πραγματοποιηθείσες Ζημιές» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 12. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να αποσαφηνιστεί ο λογιστικός χειρισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για τις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Η τροποποίηση η οποία περιλαμβάνεται στον κύκλο αυτόν και έχει εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 είναι η εξής: ΔΠΧΑ 12: Αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής του Προτύπου. Η τροποποίηση δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

Οι λοιπές τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον εν λόγω κύκλο και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 αναλύονται στην ακόλουθη ενότητα.

Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018 και εκτιμάται ότι κατά την πρώτη εφαρμογή του, η επίδραση για την Εταιρεία και τον Όμιλο δεν θα είναι σημαντική.

Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το καινούργιο Πρότυπο χωρίς αναπροσαρμογή της συγκριτικής πληροφόρησης και προέβη κατά την ημερομηνία αναφοράς σε αξιολόγηση του αντίκτυπου της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9. Ακολούθως παρατίθενται τα συμπεράσματα της Διοίκησης αναφορικά με τους βασικούς τομείς όπου αναμένεται να έχει επίδραση το νέο πρότυπο:

- Το νέο μοντέλο απομείωσης αξίας απαιτεί την αναγνώριση των προβλέψεων απομείωσης βάσει των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών και όχι μόνο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών, όπως ισχύει σύμφωνα με το ΔΛΠ 39. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει την απλοποιημένη προσέγγιση αναφορικά με τις εμπορικές απαιτήσεις. Ο Όμιλος βρίσκεται σε διαδικασία τελικών ελέγχων προκειμένου να προσδιοριστεί ο αντίκτυπος από τη μετάβαση στο νέο πρότυπο. Σημειώνεται ότι με βάση την διενεργηθείσα αξιολόγηση, ο Όμιλος έχει συμπεράνει ότι κατά την υιοθέτηση του νέου προτύπου δεν αναμένεται να υπάρξει σημαντική επίδραση στον Όμιλο και στην Εταιρεία.
- Οι αναμορφωμένοι κανόνες λογιστικής αντιστάθμισης, εναρμονίζουν την λογιστική αντιμετώπιση των σχέσεων αντιστάθμισης με τις πολιτικές και τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου. Ο Όμιλος δεν κατείχε κατά την 31/12/2017 σχέσεις αντιστάθμισης και κατά συνέπεια δεν αναμένεται να υπάρχει επίπτωση στις εταιρικές και στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.
- Δεν αναμένεται επίδραση στην ταξινόμηση και στην επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού λόγω εφαρμογής του νέου προτύπου.

Το νέο Πρότυπο προβλέπει επίσης πρόσθετες γνωστοποιήσεις τροποποιώντας παράλληλα τον τρόπο παρουσίασης των πληροφοριών. Ο Όμιλος θα τροποποιήσει καταλλήλως τη φύση, έκταση και δομή των παρεχόμενων γνωστοποιήσεων αναφορικά με τα χρηματοοικονομικά μέσα, προκειμένου να συμμορφωθεί με το νέο Πρότυπο.

- **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018. Στο πλαίσιο εφαρμογής του Προτύπου, ο Όμιλος πραγματοποίησε αναλυτική αξιολόγηση του λογιστικού χειρισμού για το σύνολο των πηγών εσόδων του. Με βάση την διενεργηθείσα αξιολόγηση, η Διοίκηση δεν εντόπισε

ουσιώδεις διαφορές από τις υφιστάμενες λογιστικές πολιτικές. Ως εκ τούτου, η υιοθέτηση του νέου Προτύπου δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις κατά την εφαρμογή του.

- **Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018. Όπως αναλύεται ανωτέρω, η υιοθέτηση του νέου προτύπου δεν αναμένεται να έχει επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου κατά την εφαρμογή του.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019. Το πρότυπο θα επηρεάσει κυρίως το λογιστικό χειρισμό των λειτουργικών μισθώσεων του Ομίλου. Κατά την ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος διαθέτει μη ακυρώσιμες λειτουργικές μισθώσεις ύψους 1.5 εκ. Ευρώ. Η Διοίκηση βρίσκεται στο στάδιο αξιολόγησης του κατάλληλου λογιστικού χειρισμού ανά λειτουργική μίσθωση και του ποσοτικού προσδιορισμού της επίδρασης από την υιοθέτηση του νέου Προτύπου. Τα τελικά συμπεράσματα από την ως άνω αξιολόγηση, θα οριστικοποιηθούν το προσεχές διάστημα.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία

συγκεκριμένη προϋπόθεση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να είναι σημαντική. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)**

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.4 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Νόμισμα αποτίμησης και νόμισμα παρουσίασης

Η Εταιρεία και η θυγατρική της δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα. Όλα τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων επιμετρούνται σε Ευρώ, το οποίο αποτελεί το νόμισμα του πρωταρχικού οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργούν («λειτουργικό νόμισμα»). Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, νόμισμα το οποίο χρησιμοποιείται για τους λειτουργικούς σκοπούς της Εταιρείας, καθώς και για την απεικόνιση των οικονομικών της στοιχείων.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα αποτιμώνται στο λειτουργικό νόμισμα χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, οι οποίες ίσχυαν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Συναλλαγματικά κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από την τακτοποίηση τέτοιων συναλλαγών και από την αποτίμηση τέλους χρήσης των νομισματικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων που αναφέρονται σε ξένα νομίσματα, αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων. Σημαντικές συναλλαγές ή υπόλοιπα δεν υπάρχουν σε άλλα νομίσματα εκτός του Ευρώ.

2.5 Ενσώματα πάγια

Τα οικόπεδα και τα κτίρια του Ομίλου περιλαμβάνουν τις ιδιόκτητες κλινικές. Τα οικόπεδα και τα κτίρια παρουσιάζονται σε εύλογη αξία, με βάση περιοδικές εκτιμήσεις από τρίτους ανεξάρτητους εγκεκριμένους εκτιμητές, μείον τις μεταγενέστερες αποσβέσεις των κτιρίων. Οποιεσδήποτε συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την ημερομηνία εκτίμησης των κτιρίων, διαγράφονται έναντι της λογιστικής αξίας των κτιρίων και το καθαρό ποσό αναμορφώνεται στην αναπροσαρμοσμένη αξία του κτιρίου.

Τα ενσώματα πάγια που ανήκουν στις υπόλοιπες κατηγορίες επιμετρούνται στο ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον τυχόν συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Το ιστορικό κόστος περιλαμβάνει όλες τις άμεσες δαπάνες που σχετίζονται με την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται αυξητικά της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, ανάλογα με την περίπτωση, μόνον εάν υπάρχει σημαντική πιθανότητα ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη που σχετίζονται με το πάγιο θα εισρεύσουν στην Εταιρεία, και το κόστος του παγίου μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Ο Όμιλος αναγνωρίζει στη λογιστική αξία ενός στοιχείου των ενσώματων παγίων το κόστος αντικατάστασης τέτοιου στοιχείου όταν επιβαρύνεται με αυτό, εφόσον πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισης. Η λογιστική αξία των τμημάτων των ενσώματων παγίων που αντικαθίστανται διαγράφεται. Λοιπές δαπάνες επισκευής και συντήρησης καταχωρούνται στα αποτελέσματα της χρηματοοικονομικής περιόδου, κατά την οποία πραγματοποιούνται.

Η αύξηση στη λογιστική αξία των οικοπέδων και των κτιρίων, η οποία προκύπτει κατά την αναπροσαρμογή των εν λόγω παγίων αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια, σε πίστωση των λοιπών αποθεματικών. Μειώσεις οι οποίες απαλείφουν προηγούμενες αυξήσεις των ιδίων παγίων αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια, σε χρέωση των λοιπών αποθεματικών. Επιπλέον μειώσεις αναγνωρίζονται σε χρέωση των αποτελεσμάτων χρήσης και μειώνουν ή αυξάνουν τα κέρδη ή τις ζημίες αντίστοιχα.

Χρηματοδοτικά έξοδα που προκύπτουν για το σκοπό της απόκτησης, κατασκευής ή παραγωγής ενός ενσώματου παγίου στοιχείου, για το οποίο απαιτείται ένα σημαντικό χρονικό διάστημα προκειμένου να μπορέσει να λειτουργήσει ή να πουληθεί, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους του. Τα χρηματοδοτικά έξοδα κεφαλαιοποιούνται κατά τη διάρκεια της απόκτησης ή ενεργούς κατασκευής ενώ η κεφαλαιοποίησή τους σταματά στην περίπτωση που το πάγιο ολοκληρωθεί. Η κεφαλαιοποίησή των χρηματοδοτικών εξόδων αναστέλλεται στην περίπτωση που η κατασκευή του παγίου ανασταλεί.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των λοιπών ενσώματων παγίων, οι οποίες προσεγγίζονται με βάση τη μέθοδο των επιμέρους συστατικών στοιχείων του εκάστοτε παγίου, υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία έχει ως εξής:

Κατηγορία	Διάρκεια Ωφέλιμης Ζωής (Ετη)
Κτίρια & Κτιριακές εγκαταστάσεις	20 - 40
Μηχανήματα & Μηχανολογικές εγκαταστάσεις	5 – 10
Μεταφορικά Μέσα	9 - 11
Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός	5 - 10

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση και προσαρμόζονται ανάλογα, τουλάχιστον στο τέλος κάθε χρήσης.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα (Σημείωση 2.7 παρακάτω).

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, εκτός των οικοπέδων και των κτιρίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες (καθαρά) στα αποτελέσματα.

Κατά την πώληση οικοπέδων και κτιρίων, το ποσό που εμφανίζεται στα λοιπά αποθεματικά μεταφέρεται στα αποτελέσματα εις νέον.

2.6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Άδειες & Σήματα

Άδειες και σήματα που αποκτήθηκαν αναγνωρίζονται στο ιστορικό κόστος. Άδειες και σήματα που αποκτήθηκαν μέσω επιχειρηματικών συνενώσεων αναγνωρίζονται στην εύλογη τους αξία, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς.

Οι άδειες και τα σήματα έχουν περιορισμένη ωφέλιμη ζωή και επιμετρούνται στο ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον τυχόν συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους (23.5 έτη), η οποία επανεξετάζεται σε περιοδική βάση.

Πελατειακές σχέσεις

Πελατειακές σχέσεις που αποκτήθηκαν μέσω επιχειρηματικών συνενώσεων αναγνωρίζονται στην εύλογη τους αξία, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Οι πελατειακές σχέσεις έχουν περιορισμένη ωφέλιμη ζωή και επιμετρούνται στο ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον τυχόν συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους (3.5-9.6 έτη), η οποία επανεξετάζεται σε περιοδική βάση.

2.7 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Η απομείωση αξίας αναγνωρίζεται κατά το ποσό που η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία, μεταξύ εύλογης αξίας μειωμένης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και αξίας χρήσεως. Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία είναι απομειωμένα επανεξετάζονται για τυχόν αντιστροφή της απομείωσης στο τέλος κάθε χρήσης.

2.8 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

1. Ταξινόμηση
Οι επενδύσεις του Ομίλου ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες με βάση τον σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν. Η Διοίκηση προσδιορίζει την ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση και επανεξετάζει την ταξινόμηση σε κάθε ημερομηνία δημοσίευσης.

(α) Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές και δεν υπάρχει πρόθεση πώλησής τους. Περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό εκτός από εκείνα με λήξη μεγαλύτερη των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία στη κατηγορία «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις».

(β) Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δε μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες. Περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού. Κατά τη διάρκεια του έτους, ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν κατείχαν επενδύσεις αυτής της κατηγορίας.

2. Αναγνώριση και Επιμέτρηση
Οι αγορές και οι πωλήσεις των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που η Εταιρεία δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των δαπανών συναλλαγής για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους. Τυχόν δαπάνες συναλλαγής καταχωρούνται στα

αποτελέσματα χρήσης. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού αναγνωρίζονται όταν το δικαίωμα είσπραξης στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Στη συνέχεια, τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καθώς και τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα αποτιμώνται και παρουσιάζονται στην εύλογη αξία τους. Τα δάνεια και οι απαιτήσεις καθώς και οι επενδύσεις διακρατούμενες ως τη λήξη παρουσιάζονται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου που προκύπτουν ως «Λοιπά κέρδη/(ζημίες)». Έσοδα από μερίσματα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης ως «Λοιπά έσοδα» όταν η Εταιρεία θεμελιώνει το δικαίωμα για την είσπραξή τους.

Ο Όμιλος σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, εξετάζει κατά πόσο υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση. Στον υπολογισμό απομείωσης των επενδύσεων σε μετοχικούς τίτλους που έχουν αναγνωριστεί ως διαθέσιμες προς πώληση, λαμβάνεται υπόψη τυχόν σημαντική και παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας του τίτλου κάτω από το κόστος του. Όπου υπάρχει τέτοια ένδειξη για διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, η συσσωρευμένη ζημία – που υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μείον τις ζημίες απομείωσης του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού που αναγνωρίστηκαν προηγουμένως ως έξοδο στα αποτελέσματα μεταφέρεται από τα ίδια κεφάλαια στα αποτελέσματα. Ζημίες απομείωσης σε μετοχικούς τίτλους που αναγνωρίστηκαν ως έξοδο στα αποτελέσματα, δεν αντιστρέφονται.

2.9 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης, εφόσον υπάρχει ένα έννομο δικαίωμα για συμψηφισμό και η πρόθεση να διακανονιστούν σε καθαρή βάση ή να αναγνωριστεί το στοιχείο του ενεργητικού και να διακανονιστεί το στοιχείο του παθητικού ταυτόχρονα.

2.10 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού εξετάζονται για ενδείξεις απομείωσης της αξίας τους κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Θεωρούνται ότι έχουν απομειωθεί όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα ή περισσότερα γεγονότα επέδρασαν αρνητικά στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές τους.

Η ζημία απομείωσης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού που αποτιμάται στο αναπόσβεστο κόστος υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών του προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Ζημία απομείωσης που έχει αναγνωριστεί κατά τις προηγούμενες περιόδους αναστρέφεται εάν υπάρξει αλλαγή στις εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας που σχετίζονται αντικειμενικά με γεγονότα μεταγενέστερα της περιόδου που αναγνωρίστηκε αρχικά η απομείωση.

Ιδιαίτερα όσον αφορά τις απαιτήσεις από πελάτες, ο Όμιλος και η Εταιρεία σχηματίζουν πρόβλεψη για επισφάλειες, που αντιπροσωπεύει την εκτιμώμενη ζημία από μη είσπραξη απαιτήσεων. Η πρόβλεψη σχηματίζεται για να καλύψει πιθανούς μελλοντικούς κινδύνους, όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι δεν είναι σε θέση να εισπράξουν όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους όρους της εκάστοτε συμφωνίας, με βάση την οποία δημιουργήθηκε η απαίτηση. Η αντικειμενική ένδειξη ότι οι εμπορικές απαιτήσεις έχουν υποστεί απομείωση περιλαμβάνει δεδομένα που περιέρχονται στην προσοχή της Εταιρείας σχετικά με τα ακόλουθα ζημιογόνα γεγονότα: σημαντική οικονομική δυσχέρεια του πελάτη (ασφαλιστική εταιρεία, ασθενής), πιθανότητα να αρχίσει διαδικασία πτώχευσης ή άλλη χρηματοοικονομική αναδιοργάνωση του πελάτη καθώς και δυσμενείς μεταβολές στο καθεστώς αποπληρωμής οφειλών των πελατών. Το

ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης και περιλαμβάνεται στο «Κόστος παροχής υπηρεσιών». Επιπλέον, σε περίπτωση που κάποιες απαιτήσεις, για τις οποίες έχει σχηματιστεί πρόβλεψη εισπραχθούν, μειώνεται ισόποσα η πρόβλεψη.

2.11 Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογή τους αξία, την ημερομηνία συμβάσεως, και μεταγενέστερα επιμετρούνται στην εύλογή τους αξία. Η μέθοδος αναγνώρισης του κέρδους ή ζημιάς που απορρέει από την παραπάνω αποτίμηση εξαρτάται από το κατά πόσον αυτά τα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία έχουν προσδιοριστεί ως εργαλεία αντιστάθμισης κινδύνου και τη φύση του αντικειμένου αντιστάθμισης. Η Εταιρεία δεν ακολουθεί λογιστική αντιστάθμισης.

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα περιλαμβάνουν συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps).

Τα παράγωγα παρουσιάζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν η εύλογη αξία τους είναι θετική και ως υποχρεώσεις όταν η εύλογη αξία τους είναι αρνητική.

Οι αναπροσαρμογές στην εύλογη αξία παραγώγων που αποκτώνται για σκοπούς εμπορίας καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως χρηματοοικονομικό έξοδο (έσοδο).

2.12 Αποθέματα

Ο Όμιλος και η Εταιρεία διατηρούν αποθέματα υγειονομικού υλικού και φαρμάκων. Τα αποθέματα αυτά, αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος του υγειονομικού υλικού προσδιορίζεται με τη μέθοδο του σταθμικού μέσου όρου, ενώ των φαρμάκων με την τελευταία τιμή κτήσεως λόγω του υφιστάμενου καθεστώτος διατιμήσεων.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση το εκτιμώμενο κόστος αντικατάστασης στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων της Εταιρείας μείον τα εκτιμώμενα αναγκαία κόστη για την πώληση τους.

Διαγραφές και ζημίες απομείωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης που προκύπτουν.

2.13 Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες προκύπτουν από τις συνήθεις δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας. Εάν η είσπραξη των απαιτήσεων αναμένεται να πραγματοποιηθεί εντός 12 μηνών από το τέλος της χρήσης καταχωρούνται στα Στοιχεία Κυκλοφορούντος Ενεργητικού. Εάν ισχύει διαφορετικά καταχωρούνται στα Στοιχεία μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού.

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου μείον την πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης καταχωρείται ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Οι λοιπές απαιτήσεις, μη συμπεριλαμβανομένων των προκαταβολών καταχωρούνται πρωταρχικά στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αναπόσβεστο κόστος μείον τυχόν προβλέψεων απομείωσης.

Οι προκαταβολές αναγνωρίζονται στο κόστος μείον τυχόν προβλέψεις απομείωσης.

2.14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα μετρητών

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα μετρητών περιλαμβάνουν τα μετρητά στο ταμείο, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού κινδύνου. Οι τραπεζικοί λογαριασμοί υπεραναλήψεων εμφανίζονται στο δανεισμό ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

2.15 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας. Οι κοινές μετοχές περιλαμβάνονται στα ίδια κεφάλαια.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης.

2.16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές αφορούν υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας που πηγάζουν από την αγορά αγαθών και υπηρεσιών στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς της.

Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές και οι λοιπές υποχρεώσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογή τους αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αναπόσβεστο κόστος, βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Οι ανωτέρω υποχρεώσεις καταχωρούνται ως βραχυπρόθεσμες εάν λήγουν εντός 12 μηνών από το τέλος της χρήσης. Εάν ισχύει διαφορετικά καταχωρούνται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

2.17 Διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων (Factoring)

Οι διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων με δικαίωμα αναγωγής καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους ως υποχρέωση προς την εταιρεία πρακτόρευσης. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων κατά τη διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα ποσά που έχουν προεισπραχθεί από εταιρείες πρακτόρευσης, χωρίς δικαίωμα αναγωγής, μειώνουν τις απαιτήσεις από πελάτες.

2.18 Δανεισμός

Τα δάνεια αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (αφού αφαιρεθούν τα σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Αμοιβές που έχουν πληρωθεί για τη δημιουργία δανειακών ορίων αναγνωρίζονται ως έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής, κατά το μέρος που είναι πιθανό ότι μέρος ή όλα τα όρια αυτά θα χρησιμοποιηθούν. Στην περίπτωση αυτή οι αμοιβές αναβάλλονται μέχρι τα όρια αυτά να χρησιμοποιηθούν. Σε περίπτωση που δεν είναι βέβαιο ότι μέρος ή όλα τα όρια αυτά θα χρησιμοποιηθούν, οι αμοιβές κεφαλαιοποιούνται ως προκαταβολές και αποσβένονται με βάση την περίοδο παροχής χρήσης των ορίων που αφορούν.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν η Εταιρεία έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.19 Φορολογία

Η φορολογία της χρήσης περιλαμβάνει φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενο φόρο. Η φορολογία αναγνωρίζεται ως έξοδο στη κατάσταση συνολικού εισοδήματος εκτός του μέρους που αφορά κονδύλια τα οποία έχουν αναγνωρισθεί άμεσα στην καθαρή θέση ή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Στην περίπτωση αυτή, φορολογία αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση ή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Η φορολογία εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία και τους φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στην Ελλάδα και καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα εισοδήματα. Η διοίκηση της Εταιρείας σε τακτά χρονικά διαστήματα αξιολογεί τη θέση της Εταιρείας όσον αφορά τους φορολογικούς νόμους

και αναγνωρίζει προβλέψεις για ποσά που πιθανόν να προκύψουν για πληρωμή προς τις φορολογικές αρχές. Τα ποσά αυτά αναγνωρίζονται ως «Προβλέψεις» στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τη μέθοδο της υποχρέωσης, σε όλες τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται, εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογητέο κέρδος ή ζημία. Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές (και νόμους) που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού ή που αναμένεται ότι θα εφαρμόζονται όταν πραγματοποιηθεί το έσοδο από την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ή όταν τακτοποιηθεί η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό που θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από την Εταιρεία και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά κατοχυρωμένο δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

2.20 Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος ή η Εταιρεία θα συμμορφωθούν με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, καταχωρούνται σε μεταβατικούς λογαριασμούς και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

2.21 Παροχές στο προσωπικό

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Ο Όμιλος και η Εταιρεία συμμετέχουν σε διάφορα προγράμματα καθορισμένων παροχών, τα οποία χρηματοδοτούνται μέσω πληρωμών σε ταμεία. Οι πληρωμές αυτές καθορίζονται από την ελληνική νομοθεσία και τους κανονισμούς των ταμείων. Ένα σύστημα παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα, το οποίο καθορίζει το ποσό το οποίο ο υπάλληλος θα εισπράξει κατά τη συνταξιοδότησή του, και το οποίο συνήθως εξαρτάται από παράγοντες όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και η αμοιβή. Οι παροχές, οι οποίες πληρώνονται σε όλους τους εργαζομένους της χώρας προέλευσης της Εταιρείας, θεωρούνται ότι αποτελούν συνταξιοδοτικό πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή κατά το τέλος της χρήσης μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος και τις μεταβολές που προκύπτουν από τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με την χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Η παρούσα αξία των καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις προϋπολογισθείσες μελλοντικές ταμειακές εκροές, χρησιμοποιώντας το επιτόκιο των μακροπροθέσμων ομολόγων του χρησιμοποιήθηκε ο δείκτης των ευρωπαϊκών ομολόγων iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, στο νόμισμα στο οποίο οι παροχές θα πληρωθούν και με όρους έως τη λήξη τους κατά προσέγγιση ίδιους με τους όρους της δέσμευσης καθορισμένης παροχής.

Τα αναλογιστικά κέρδη αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα με εξαίρεση την περίπτωση που οι μεταβολές του προγράμματος εξαρτώνται από τον εναπομένοντα χρόνο υπηρεσίας των εργαζομένων. Στην περίπτωση αυτή το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται στα αποτελέσματα με την σταθερή μέθοδο μέσα στην περίοδο ωρίμανσης.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδοτήσεως ή σε περίπτωση εθελουσίας αποχώρησης με αντάλλαγμα τις εν λόγω παροχές. Ο Όμιλος και η Εταιρεία καταχωρούν αυτές τις παροχές όταν έχει αποδεδειγμένα δεσμευθεί, είτε να τερματίσει την απασχόληση υπαρχόντων εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές πρόγραμμα για το οποίο δεν υπάρχει πιθανότητα απόσυρσης, είτε όταν προσφέρει αυτές τις παροχές ως κίνητρο για εθελουσία αποχώρηση. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

(γ) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

2.22 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις για επίδικες αγωγές αναγνωρίζονται όταν υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, όταν είναι πολύ πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης και όταν το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όπου υπάρχουν διάφορες παρόμοιες υποχρεώσεις, η πιθανότητα ότι θα απαιτηθεί εκροή κατά την εκκαθάριση προσδιορίζεται με την εξέταση της κατηγορίας υποχρεώσεων συνολικά. Πρόβλεψη αναγνωρίζεται ακόμα κι αν η πιθανότητα εκροής σχετικά με οποιοδήποτε στοιχείο που περιλαμβάνεται στην ίδια κατηγορία υποχρεώσεων μπορεί να είναι μικρή.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται στην παρούσα αξία των εξόδων τα οποία απαιτούνται να καλύψουν την παρούσα υποχρέωση την ημερομηνία του ισολογισμού. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες αγοραίες εκτιμήσεις για την χρονική αξία του χρήματος και αυξήσεις που αφορούν τη συγκεκριμένη υποχρέωση.

Σε περιπτώσεις όπου η εκροή οικονομικών πόρων ως αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη.

Η αύξηση της πρόβλεψης η οποία σχετίζεται με την πάροδο του χρόνου αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό κόστος.

2.23 Αναγνώριση εσόδων

(α) Έσοδα παροχής υπηρεσιών υγείας

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων παροχής υπηρεσιών, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εκπτώσεων και ακυρωτικών. Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν έσοδα όταν αυτά μπορούν να επιμετρηθούν αξιόπιστα, ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι έχουν αναληφθεί από τον αγοραστή και τα μελλοντικά οφέλη που απορρέουν από τις συναλλαγές της είναι βέβαια.

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

(β) Λοιπά έσοδα

Τα λοιπά έσοδα περιλαμβάνουν διάφορα έσοδα μη λειτουργικά, όπως έσοδα ενοικίων και επιχορηγήσεις.

Όλα τα παραπάνω αναγνωρίζονται ως έσοδο στα αποτελέσματα της περιόδου που αφορούν.

2.24 Έσοδα από τόκους / Έξοδα τόκων

Τα έσοδα από τόκους και τα έξοδα τόκων αναγνωρίζονται στα χρηματοοικονομικά έσοδα και στα χρηματοοικονομικά έξοδα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου εξαιρουμένων των χρηματοδοτικών εξόδων που σχετίζονται με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου, για το οποίο απαιτείται ένα σημαντικό χρονικό διάστημα προκειμένου να μπορέσει να λειτουργήσει ή να πουληθεί, τα οποία, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους του περιουσιακού στοιχείου.

Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι μία μέθοδος υπολογισμού του αποσβεσμένου κόστους ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και ταξινόμησης του εσόδου από τόκους ή του εξόδου τόκων στην σχετιζόμενη περίοδο. Το πραγματικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί ακριβώς τις μελλοντικές ταμειακές πληρωμές ή εισπράξεις κατά τη διάρκεια της προσδοκώμενης ζωής του χρηματοοικονομικού εργαλείου ή μιας συντομότερης περιόδου όπου εφαρμόζεται στην καθαρή αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Στον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου, η Εταιρεία εκτιμά τις ταμειακές ροές λαμβάνοντας υπόψη όλους τους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού εργαλείου (για παράδειγμα επιλογές προπληρωμής) αλλά δεν λαμβάνει υπόψη όλες τις μελλοντικές πιστωτικές ζημίες. Ο υπολογισμός περιλαμβάνει όλες τις αμοιβές που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν μεταξύ των μερών του συμβολαίου οι οποίες είναι αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου, τα έξοδα των συναλλαγών και όλες τις άλλες υπεραξίες ή εκπτώσεις.

Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στην συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

2.25 Μισθώσεις

(α) Εταιρεία ως μισθωτής

Λειτουργική μίσθωση

Μισθώσεις, όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τρίτο, δηλαδή τον εκμισθωτή, ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται, περιλαμβανομένων και των προκαταβολών, για λειτουργικές μισθώσεις (αφού αφαιρεθούν τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Χρηματοδοτική μίσθωση

Οι μισθώσεις μεταφορικών μέσων και μηχανολογικού εξοπλισμού, όπου η Εταιρεία διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας, ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται σταθερότητα στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, αφού αφαιρεθούν τα χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε τόκους αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, έτσι ώστε να υπάρχει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του εναπομένοντος υπολοίπου της υποχρέωσης για κάθε περίοδο.

(β) Εταιρεία ως εκμισθωτής

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκμισθώνουν ακίνητα μόνο με τη μορφή λειτουργικής μίσθωσης.

2.26 Διανομή μερισμάτων

Διανομή μερίσματος αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.27 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις

Τυχόν διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις, καθώς και σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

2.28 Επενδύσεις σε θυγατρικές

Θυγατρικές θεωρούνται όλες οι εταιρείες στις οποίες η μητρική εταιρεία έχει τη δυνατότητα να ασκεί τον έλεγχο, άμεσα ή έμμεσα, μέσω άλλων θυγατρικών εταιριών. Η Εταιρεία αποκτά και ασκεί έλεγχο κυρίως μέσω της κατοχής της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου των θυγατρικών επιχειρήσεων. Θυγατρικές θεωρούνται επίσης και οι επιχειρήσεις στις οποίες η Εταιρεία, αποτελώντας το σημαντικότερο και μοναδικό μεγάλο μέτοχο, έχει τη δυνατότητα να ορίζει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού συμβουλίου τους. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι εξασκήσιμα κατά τον χρόνο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η Εταιρεία ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών.

Στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας οι επενδύσεις σε θυγατρικές εμφανίζονται στο κόστος κτήσεως μειωμένο με την τυχόν ζημία απομείωσης. Σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης η Εταιρεία εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι επενδύσεις έχουν υποστεί απομείωση. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) με τη μέθοδο της απόκτησης από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος σε αυτές και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού.

Οι εταιρείες του Ομίλου που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις την 31/12/2017, είναι οι εξής:

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Έδρα	Δραστηριότητα	% Συμμετοχής	Μέθοδος ενοποίησης
1	ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ - ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.	Ελλάδα	Παροχή υπηρεσιών υγείας		Μητρική
Θυγατρικές εταιρείες					
1	ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟ Δ.Υ.Ο. ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΪΑΤΡΕΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.	Ελλάδα	Παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας	100%	Ολική ενοποίηση

3. Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Από 1η Ιανουαρίου 2010, η Εταιρεία εφαρμόζει το αναθεωρημένο ΔΠΧΑ 7 σχετικά με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που εμφανίζονται σε εύλογη αξία στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Απαιτείται ταξινόμηση της εύλογης αξίας ανά επίπεδο:

Πρώτο Επίπεδο: Περιλαμβάνει εισηγμένες τιμές που αναφέρονται σε ενεργές αγορές για τη συγκεκριμένη απαίτηση και υποχρέωση.

Δεύτερο Επίπεδο: Περιλαμβάνει τη συλλογή αποτιμήσεων, εκτός των εισηγμένων τιμών που ανήκουν στο πρώτο επίπεδο και θεωρούνται άμεσα ή έμμεσα αντικειμενικές.

Τρίτο Επίπεδο: Περιλαμβάνει τη συλλογή αποτιμήσεων, οι οποίες δεν βασίζονται σε αντικειμενικά δεδομένα της αγοράς.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές (χρηματιστήρια) (π.χ. παράγωγα, μετοχές, ομόλογα, αμοιβαία κεφάλαια), προσδιορίζεται από τις εισηγμένες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Μια αγορά θεωρείται ενεργή εάν οι εισηγμένες τιμές είναι διαθέσιμες και εύκολα προσβάσιμες από μεσίτη, βιομηχανικό κλάδο, υπηρεσία αναμετάδοσης τιμών, ρυθμιστική αρχή, και οι τιμές αυτές αντιπροσωπεύουν πραγματικές και τακτικά ασκούμενες εμπορικές συναλλαγές που πραγματοποιούνται με συνήθεις εμπορικούς όρους και συνθήκες. Οι ενδεικτικές τιμές που χρησιμοποιούνται για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού από τον Όμιλο είναι η τρέχουσα τιμή αγοράς. Αυτά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενσωματώνονται στο πρώτο επίπεδο.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές (π.χ. over-the-counter derivatives) προσδιορίζεται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης. Οι τεχνικές αυτές, μεγιστοποιούν την χρήση αντικειμενικών δεδομένων της αγοράς στην οποία διατίθενται και βασίζονται το λιγότερο δυνατόν σε συγκεκριμένες εκτιμήσεις της Διοίκησης του Ομίλου. Εάν όλα τα σημαντικά δεδομένα που απαιτεί η εκτίμηση της εύλογης αξίας ενός στοιχείου είναι ορατά, το στοιχείο εντάσσεται στο δεύτερο επίπεδο.

Εάν μία ή περισσότερες μεταβλητές δεν βασίζονται σε αντικειμενικά δεδομένα της αγοράς, το στοιχείο εντάσσεται στο τρίτο επίπεδο.

Οι τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων είναι:

- Εισηγμένες τιμές αγοράς ή τιμές εφάμιλλων στοιχείων από brokers,
- Η εύλογη αξία των πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου επιτοκίων ορίζεται ως η παρούσα αξία των μελλοντικών χρηματοροών, όπως προκύπτει από αντικειμενικές καμπύλες επιτοκίων.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της Διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, και κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

Ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

(α) Εκτίμηση της «εύλογης αξίας» των κτιρίων και οικοπέδων

Η πλέον κατάλληλη ένδειξη της «εύλογης αξίας» είναι οι τρέχουσες αξίες που ισχύουν σε μια ενεργή αγορά συναφών ακινήτων. Εάν δεν είναι εφικτή η εξεύρεση τέτοιων πληροφοριών, ο Όμιλος προσδιορίζει την αξία μέσα σε ένα εύρος λογικών εκτιμήσεων των «ευλόγων αξιών». Για να πάρει μια τέτοια απόφαση, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη του δεδομένα από μια πληθώρα πηγών, που περιλαμβάνουν:

i) Τρέχουσες τιμές σε μια ενεργή αγορά ακινήτων διαφορετικής φύσεως, κατάστασης ή τοποθεσίας, οι οποίες έχουν αναπροσαρμοστεί ώστε να απεικονίζουν αυτές τις διαφορές.

ii) Πρόσφατες τιμές παρόμοιων ακινήτων σε λιγότερο ενεργές αγορές, αναπροσαρμοσμένες έτσι ώστε να απεικονίζονται οποιεσδήποτε μεταβολές στις οικονομικές συνθήκες που έλαβαν χώρα από την ημερομηνία που έγιναν οι αντίστοιχες συναλλαγές σε εκείνες τις τιμές, και

iii) Προεξοφλημένες μελλοντικές ταμειακές ροές, βασισμένες σε αξιόπιστες εκτιμήσεις μελλοντικών ταμειακών ροών, από εξωτερικά στοιχεία όπως, τρέχουσες τιμές ακινήτων στην ίδια τοποθεσία και κατάσταση, με χρήση προεξοφλητικών επιτοκίων που απεικονίζουν την τρέχουσα αξιολόγηση της αγοράς αναφορικά με την αβεβαιότητα για το ύψος και την χρονική στιγμή εμφάνισης αυτών των ταμειακών ροών.

Εάν δεν είναι εφικτή η ανεύρεση τρεχουσών ή προσφάτων τιμών, οι «εύλογες αξίες» προσδιορίζονται με την εφαρμογή τεχνικών αποτίμησης προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παραδοχές, οι οποίες κατά κύριο λόγο βασίζονται στις συνθήκες της αγοράς που επικρατούν, κατά την ημερομηνία κατάρτισης του εκάστοτε ισολογισμού (δείκτης ανάπτυξης της αγοράς, προεξοφλητικό επιτόκιο).

Τα οικόπεδα και κτίρια του Ομίλου αποτιμήθηκαν από ανεξάρτητους εκτιμητές την 31 Δεκεμβρίου 2010. Η αποτίμηση έγινε βάσει πρόσφατων συναλλαγών κάτω από συνήθεις εμπορικούς όρους και συνθήκες της αγοράς.

(β) Απομείωση απαιτήσεων από πελάτες

Ο Όμιλος διενεργεί προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις όταν υπάρχουν δεδομένα ή ενδείξεις οι οποίες καταδεικνύουν ότι η είσπραξη της σχετικής απαίτησης στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος δεν είναι πιθανή. Η Διοίκηση αξιολογεί στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων του Ομίλου προκειμένου αυτές να απεικονίζονται στο ανακτήσιμο ποσό τους. Η απομείωση απαιτήσεων από πελάτες περιλαμβάνει τη διενέργεια συγκεκριμένης πρόβλεψης για όσους πελάτες έχουν χαρακτηριστεί επισφαλείς, αλλά και τη διενέργεια πρόβλεψης με βάση την ενηλικίωση των ανοικτών υπολοίπων πελατών. Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν επιβαρυνθεί με απομείωση πελατών ποσού 883.95 χιλ. Ευρώ (31 Δεκεμβρίου 2016: 383.60 χιλ. Ευρώ).

Από τον Ιούλιο 2013 τέθηκαν σε εφαρμογή, σύμφωνα με το άρθρο 100 του ν.4172/2013, τα εξής:

α) ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (Clawback) δαπανών νοσηλείας, διαγνωστικών εξετάσεων και φυσικοθεραπείας. Βάσει του μηχανισμού, η μηνιαία δαπάνη του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) για διαγνωστικές εξετάσεις, νοσηλεία και φυσικοθεραπείες που παρέχονται από συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/12 των εγκεκριμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Ως βάση υπολογισμού του ποσού επιστροφής που αντιστοιχεί, ανά μήνα, σε κάθε συμβαλλόμενο πάροχο χρησιμοποιείται ο μηνιαίος λογαριασμός που αυτός υποβάλλει στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., έναντι των παρεχόμενων για τον αντίστοιχο χρονικό διάστημα υπηρεσιών υγείας στους ασφαλισμένους του. Δεν αναγνωρίζονται και δεν αποζημιώνονται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. δαπάνες που υποβάλλονται σε αυτόν μετά την πάροδο είκοσι (20) ημερών από τη λήξη εκάστου ημερολογιακού μήνα. Το συνολικό ποσό της επιστροφής (clawback) υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση, υπολογίζοντας τη διαφορά ανάμεσα στην προϋπολογισμένη και την πραγματική δαπάνη, που προκύπτει από την αιτούμενη από τους παρόχους δαπάνη, αφού αφαιρεθούν τυχόν επιστροφές rebate και λοιπές μη αποδεκτές δαπάνες κατά το χρόνο υπολογισμού.

β) η καθιέρωση κλιμακούμενου ποσοστού επί των οφειλών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για νοσηλεία, διαγνωστικές εξετάσεις και φυσικοθεραπείες των ασφαλισμένων του προς τους συμβεβλημένους με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ιδιώτες παρόχους των ως άνω υπηρεσιών υγείας, υπέρ του Οργανισμού ως επιστροφή (Rebate) για κάθε μήνα. Το ποσό επιστροφής (rebate) υπολογίζεται σε μηνιαία βάση, και αποδίδεται από τους υπόχρεους παρόχους υπηρεσιών υγείας, εντός μηνός από την έγγραφη ή ηλεκτρονική ατομική ειδοποίησή τους, σε λογαριασμό τραπέζης που θα υποδείξει ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. επιπλέον δύναται να συμψηφίζει τα παραπάνω ποσά επιστροφής (rebate) με ισόποσες οφειλές του προς τους παρόχους εντός του ίδιου ή/και του προηγούμενου έτους, όπως αυτές προκύπτουν από τα νόμιμα παραστατικά τους.

Οι διατάξεις των ανωτέρω περιπτώσεων (α) και (β) έχουν αναδρομική ισχύ από 01.01.2013 και διάρκεια έως 31.12.2018 σύμφωνα με τη σχετική νομοθετική ρύθμιση του Ν.4336/2015-ΦΕΚ 94^{Α}/14-08-2015. Η ανωτέρω νομοθετική ρύθμιση προκάλεσε τη προσφυγή των φορέων των ιδιωτικών κλινικών στο ΣτΕ, υποστηρίζοντας ουσιαστικά ότι πρόκειται για συμψηφισμό και ματαίωση της είσπραξης των οφειλομένων ποσών, ενώ ταυτόχρονα επιβάλλεται δωρεάν παροχή υπηρεσιών υγείας κατά το μέρος που υπερβαίνει το μηνιαίο πλαφόν δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ..

Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. την 24^{η} και 27^{η} Μαρτίου 2017, την 6^{η} Απριλίου 2017 και την 20^{η} Ιουνίου 2017 κοινοποίησε με την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων στην Εταιρεία τα ποσά του rebate και clawback που αντιστοιχούν στα νοσήλια και τις διαγνωστικές εξετάσεις του έτους 2016. Στις 23 Αυγούστου 2017 κοινοποιήθηκε με επιστολή το ποσό του rebate και clawback για το δεύτερο εξάμηνο του 2014. Σε ό,τι αφορά στην χρήση του 2017, η μηνιαία υποβολή του κόστους των νοσηλίων και των διαγνωστικών εξετάσεων προς τον ΕΟΠΥΥ είναι μειωμένη κατά το αντίστοιχο ποσό που αφορά στο rebate. Στις 18 και τις 21 Μαΐου 2018, ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. κοινοποίησε αποφάσεις σχετικά με το ύψος του clawback για το πρώτο και δεύτερο εξάμηνο του 2017 αντίστοιχα.

Ο Όμιλος έχει προβεί σε υπολογισμό του Clawback και του Rebate από την έναρξη ισχύος των αποφάσεων επιβαρύνοντας αντίστοιχα τα οικονομικά της αποτελέσματα. Συγκεκριμένα, έχει απομειώσει τις απαιτήσεις από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για την περίοδο 01/01/2013 – 31/12/2017 με το ποσό των 20.49 εκ. Ευρώ, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής το άρθρου 100 παρ.5 του Ν.4172/2013 και των μεταγενέστερων σχετικών υπουργικών αποφάσεων.

(γ) Προβλέψεις για δικαστικές υποθέσεις

Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη για επίδικες ιατρικές και λοιπές υποθέσεις, βάσει στοιχείων από τη Νομική Υπηρεσία του και τους συνεργαζόμενους Νομικούς Συμβούλους. Οι προβλέψεις, όπου απαιτούνται, υπολογίζονται με βάση τις εκτιμήσεις της Διοίκησης για τη δαπάνη που θα χρειαστεί για τη διευθέτηση των αναμενόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που απαιτεί την άσκηση κρίσης. Εάν το τελικό ποσό που θα εκδικαστεί είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τα αποτελέσματα της χρήσης που θα πραγματοποιηθεί το γεγονός.

(δ) Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος

Η Ελληνική φορολογική νομοθεσία και οι σχετικές διατάξεις υπόκεινται σε ερμηνείες από τις φορολογικές αρχές. Υπάρχουν συναλλαγές και υπολογισμοί, για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Οι δηλώσεις φόρου εισοδήματος κατατίθενται στις φορολογικές αρχές σε ετήσια βάση, αλλά τα κέρδη ή οι ζημιές που δηλώνονται, για φορολογικούς σκοπούς, παραμένουν προσωρινά εκκρεμή, έως ότου οι φορολογικές αρχές ελέγξουν τις φορολογικές δηλώσεις και τα βιβλία του φορολογούμενου και με βάση τους ελέγχους αυτούς να οριστικοποιηθούν και οι σχετικές φορολογικές υποχρεώσεις. Εάν ο τελικός φόρος είναι διαφορετικός από τον αρχικώς αναγνωρισθέντα, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος της χρήσης που θα πραγματοποιηθεί το γεγονός.

(ε) Παροχές προσωπικού

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων για παροχές προσωπικού βασίζεται σε διάφορους παράγοντες, οι οποίοι προσδιορίζονται αναλογιστικά χρησιμοποιώντας κάποιες παραδοχές. Οι παραδοχές που έχουν χρησιμοποιηθεί για τον προσδιορισμό του καθαρού εξόδου παροχών προσωπικού περιλαμβάνουν το προεξοφλητικό επιτόκιο, τις μελλοντικές αυξήσεις μισθών, καθώς και τα επίπεδα πληθωρισμού. Τυχόν αλλαγές στις παραδοχές αυτές θα επηρεάσουν τη λογιστική αξία της υποχρέωσης.

Η παρούσα αξία των καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο. Ειδικότερα χρησιμοποιήθηκε ο δείκτης των ευρωπαϊκών ομολόγων iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, στο νόμισμα στο οποίο οι παροχές θα πληρωθούν και με όρους ως τη λήξη τους κατά προσέγγιση ίδιους με τους όρους της δέσμευσης καθορισμένης παροχής. Επιπλέον, άλλη βασική οικονομική υπόθεση σχετίζεται με τις αυξήσεις των αποδοχών του προσωπικού.

Αναλυτικότερα, οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν παρουσιάζονται στη σημείωση 16.

(στ) Εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές (π.χ. over-the-counter derivatives) προσδιορίζεται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης. Οι τεχνικές αυτές, μεγιστοποιούν την χρήση αντικειμενικών δεδομένων της αγοράς στην οποία διατίθενται και βασίζονται το λιγότερο δυνατόν σε συγκεκριμένες εκτιμήσεις της διοίκησης του Ομίλου.

(ζ) Ωφέλιμη Ζωή Αποσβέσιμων Στοιχείων

Η Διοίκηση εξετάζει περιοδικά τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων του ενεργητικού, προκειμένου να εκτιμήσει την καταλληλότητα των αρχικών εκτιμήσεων. Την 31/12/2017 η Διοίκηση εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού.

(η) Απομείωση στοιχείων του ενεργητικού με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή

Τα στοιχεία του ενεργητικού με περιορισμένη ωφελιμη ζωή ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης η Διοίκηση εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή τη μονάδα ταμειακής ροής και επιλέγει τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης για να υπολογίσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών.

5. Ενσώματα Πάγια

	Ο Όμιλος							
	Γήπεδα & Οικόπεδα	**Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις**	**Βελτιώσεις σε Ακίνητα Τρίτων**	**Πάγια υπό Κατασκευή**	**Μηχανήματα & Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις**	**Μεταφορικά Μέσα**	**Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός**	**Σύνολο**
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1η Ιανουαρίου 2016	**7,552,150**	**24,563,874**	**1,476,591**	**0**	**17,980,645**	**60,604**	**9,191,945**	**60,825,809**
Προσθήκες	0	0	44,725	897,167	92,707	0	378,829	**1,413,428**
Εκποιήσεις/Διαγραφές	0	0	0	0	(37,541)	0	(172,088)	**(209,629)**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2016	**7,552,150**	**24,563,874**	**1,521,316**	**897,167**	**18,035,811**	**60,604**	**9,398,685**	**62,029,608**
Σωρευμένες Αποσβέσεις κατά την 1η Ιανουαρίου 2016	**0**	**(3,027,489)**	**(839,612)**	**0**	**(16,973,901)**	**(59,486)**	**(8,139,096)**	**(29,039,584)**
Αποσβέσεις	0	(529,231)	(402,583)	0	(287,364)	(970)	(197,212)	**(1,417,361)**
Αποσβέσεις Εκποιηθέντων/Διαγραφθέντων	0	0	0	0	36,821	0	171,590	**208,411**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2016	**0**	**(3,556,720)**	**(1,242,195)**	**0**	**(17,224,444)**	**(60,457)**	**(8,164,718)**	**(30,248,534)**
Αναπόσβεστη Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016	**7,552,150**	**21,007,154**	**279,121**	**897,167**	**811,367**	**148**	**1,233,967**	**31,781,074**
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1η Ιανουαρίου 2017	**7,552,150**	**24,563,874**	**1,521,316**	**897,167**	**18,035,811**	**60,604**	**9,398,685**	**62,029,608**
Προσθήκες	0	991,045	0	637,871	67,829	0	483,539	**2,180,285**
Εκποιήσεις/Διαγραφές	0	0	0	0	(111,231)	0	(6,991)	**(118,222)**
Λοιπές Μεταφορές	0	1,081,239	453,800	(1,535,039)	0	0	0	**0**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2017	**7,552,150**	**26,636,158**	**1,975,116**	**0**	**17,992,409**	**60,604**	**9,875,233**	**64,091,671**
Σωρευμένες Αποσβέσεις κατά την 1η Ιανουαρίου 2017	**0**	**(3,556,720)**	**(1,242,195)**	**0**	**(17,224,444)**	**(60,457)**	**(8,164,718)**	**(30,248,534)**
Αποσβέσεις	0	(484,140)	(37,552)	0	(184,418)	(148)	(230,703)	**(936,960)**
Αποσβέσεις Εκποιηθέντων/Διαγραφθέντων	0	0	0	0	111,091	0	5,091	**116,182**
Αποσβέσεις από Λοιπές Μεταφορές	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2017	**0**	**(4,040,860)**	**(1,279,747)**	**0**	**(17,297,770)**	**(60,604)**	**(8,390,330)**	**(31,069,312)**
Αναπόσβεστη Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017	**7,552,150**	**22,595,298**	**695,369**	**0**	**694,639**	**0**	**1,484,903**	**33,022,359**

	Η Εταιρεία							
	Γήπεδα & Οικόπεδα	**Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις**	**Βελτιώσεις σε Ακίνητα Τρίτων**	**Πάγια υπό Κατασκευή**	**Μηχανήματα & Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις**	**Μεταφορικά Μέσα**	**Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός**	**Σύνολο**
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1η Ιανουαρίου 2016	**7,552,150**	**24,563,874**	**1,476,591**	**0**	**17,980,645**	**60,604**	**9,191,945**	**60,825,809**
Προσθήκες	0	0	44,725	897,167	92,707	0	378,829	**1,413,428**
Εκποιήσεις/Διαγραφές	0	0	0	0	(37,541)	0	(172,088)	**(209,629)**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2016	**7,552,150**	**24,563,874**	**1,521,316**	**897,167**	**18,035,811**	**60,604**	**9,398,685**	**62,029,608**
Σωρευμένες Αποσβέσεις κατά την 1η Ιανουαρίου 2016	**0**	**(3,027,489)**	**(839,612)**	**0**	**(16,973,901)**	**(59,486)**	**(8,139,096)**	**(29,039,584)**
Αποσβέσεις	0	(529,231)	(402,583)	0	(287,364)	(970)	(197,212)	**(1,417,361)**
Αποσβέσεις Εκποιηθέντων/Διαγραφθέντων	0	0	0	0	36,821	0	171,590	**208,411**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2016	**0**	**(3,556,720)**	**(1,242,195)**	**0**	**(17,224,444)**	**(60,457)**	**(8,164,718)**	**(30,248,534)**
Αναπόσβεστη Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016	**7,552,150**	**21,007,154**	**279,121**	**897,167**	**811,367**	**148**	**1,233,967**	**31,781,074**
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1η Ιανουαρίου 2017	**7,552,150**	**24,563,874**	**1,521,316**	**897,167**	**18,035,811**	**60,604**	**9,398,685**	**62,029,608**
Προσθήκες	0	991,045	0	637,871	67,829	0	482,299	**2,179,045**
Εκποιήσεις/Διαγραφές	0	0	0	0	(111,231)	0	(6,991)	**(118,222)**
Λοιπές Μεταφορές	0	1,081,239	453,800	(1,535,039)	0	0	0	**0**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2017	**7,552,150**	**26,636,158**	**1,975,116**	**0**	**17,992,409**	**60,604**	**9,873,994**	**64,090,431**
Σωρευμένες Αποσβέσεις κατά την 1η Ιανουαρίου 2017	**0**	**(3,556,720)**	**(1,242,195)**	**0**	**(17,224,444)**	**(60,457)**	**(8,164,718)**	**(30,248,534)**
Αποσβέσεις	0	(484,140)	(37,552)	0	(184,418)	(148)	(230,682)	**(936,939)**
Αποσβέσεις Εκποιηθέντων/Διαγραφθέντων	0	0	0	0	111,091	0	5,091	**116,182**
Αποσβέσεις από Λοιπές Μεταφορές	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2017	**0**	**(4,040,860)**	**(1,279,747)**	**0**	**(17,297,770)**	**(60,604)**	**(8,390,309)**	**(31,069,291)**
Αναπόσβεστη Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017	**7,552,150**	**22,595,298**	**695,369**	**0**	**694,639**	**0**	**1,483,685**	**33,021,141**

Η δαπάνη για αποσβέσεις του Ομίλου 936.96 χιλ. Ευρώ (2016: 1.42 εκ. Ευρώ) και της Εταιρείας 936.94 χιλ. Ευρώ (2016: 1.42 εκ. Ευρώ) έχει καταχωρηθεί στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων ως εξής: 637.13 χιλ. Ευρώ (2016: 963.81 χιλ. Ευρώ) στο κόστος παροχής υπηρεσιών και 299.83 χιλ. Ευρώ (2016: 453.56 χιλ. Ευρώ) στα έξοδα διοίκησης για τον Όμιλο και 637.12 χιλ. Ευρώ (2016: 963.81 χιλ. Ευρώ) στο κόστος παροχής υπηρεσιών και 299.82 χιλ. Ευρώ (2016: 453.56 χιλ. Ευρώ) στα έξοδα διοίκησης για την Εταιρεία.

Σε περίπτωση που τα οικόπεδα και τα κτίρια λογιστικοποιούνταν σε ιστορικό κόστος, τα αντίστοιχα ποσά τους θα ήταν ως ακολούθως:

	Ο Όμιλος			
	2017		**2016**	
	Γήπεδα & Οικόπεδα	**Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις**	**Γήπεδα & Οικόπεδα**	**Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις**
Κόστος	3,446,439	25,185,361	3,446,439	23,113,077
Συσσωρευμένες αποσβέσεις		(7,120,085)	0	(6,490,451)
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου	**3,446,439**	**18,065,276**	**3,446,439**	**16,622,626**

	Η Εταιρεία			
	2017		**2016**	
	Γήπεδα & Οικόπεδα	**Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις**	**Γήπεδα & Οικόπεδα**	**Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις**
Κόστος	3,446,439	25,185,361	3,446,439	23,113,077
Συσσωρευμένες αποσβέσεις		(7,120,085)	0	(6,490,451)
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου	**3,446,439**	**18,065,276**	**3,446,439**	**16,622,626**

Επί των ενσώματων παγίων στοιχείων του Ομίλου και της Εταιρείας υφίστανται εμπράγματα βάρη υπέρ τραπεζών συνολικού ύψους 94.8 εκ. Ευρώ για οικόπεδα & κτίρια.

6. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις 2017 και 2016 αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος			Η Εταιρεία		
	Άδειες & Σήματα	Πελατειακές σχέσεις	Σύνολο	Άδειες & Σήματα	Πελατειακές σχέσεις	Σύνολο
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1η Ιανουαρίου 2016	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2016	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**
Σωρευμένες Αποσβέσεις κατά την 1η Ιανουαρίου 2016	**(2,164,254)**	**(4,117,268)**	**(6,281,522)**	**(2,164,254)**	**(4,117,268)**	**(6,281,522)**
Αποσβέσεις	(1,082,127)	(818,362)	**(1,900,489)**	(1,082,127)	(818,362)	**(1,900,489)**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2016	**(3,246,381)**	**(4,935,630)**	**(8,182,012)**	**(3,246,381)**	**(4,935,630)**	**(8,182,012)**
Αναπόσβεστη Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016	**16,532,446**	**1,227,543**	**17,759,989**	**16,532,446**	**1,227,543**	**17,759,989**
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1η Ιανουαρίου 2017	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2017	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**
Σωρευμένες Αποσβέσεις με 1 Ιανουαρίου 2017	**(3,246,381)**	**(4,935,630)**	**(8,182,012)**	**(3,246,381)**	**(4,935,630)**	**(8,182,012)**
Αποσβέσεις	(1,082,127)	(818,362)	**(1,900,489)**	(1,082,127)	(818,362)	**(1,900,489)**
Αναπροσαρμογή αξίας Αποσβέσεων	0	0	**0**	0	0	**0**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2017	**(4,328,509)**	**(5,753,992)**	**(10,082,501)**	**(4,328,509)**	**(5,753,992)**	**(10,082,501)**
Αναπόσβεστη Αξία με 31 Δεκεμβρίου 2017	**15,450,318**	**409,181**	**15,859,499**	**15,450,318**	**409,181**	**15,859,499**

Η δαπάνη για αποσβέσεις του Ομίλου και της Εταιρείας 1.90 εκ. Ευρώ (2016: 1.90 εκ. Ευρώ) έχει καταχωρηθεί στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων ως εξής: 1.29 εκ. Ευρώ (2016: 1.29 εκ. Ευρώ) στο κόστος παροχής υπηρεσιών και 608.16 χιλ. Ευρώ (2016: 608.16 χιλ. Ευρώ) στα έξοδα διοίκησης.

Έλεγχος απομείωσης

Ο Όμιλος διενεργεί έλεγχο απομείωσης στα άυλα περιουσιακά του στοιχεία σύμφωνα με το ΔΠΛ 36 "Απομείωση Περιουσιακών Στοιχείων", όποτε υπάρχει ένδειξη για απομείωση.

Για σκοπούς διενέργειας του ελέγχου απομείωσης των άυλων περιουσιακών στοιχείων, η Εταιρεία θεωρείται ως μια μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, όπου και χρησιμοποιούνται εκτιμήσεις ταμειακών ροών, προ φόρων, που βασίζονται σε εγκεκριμένους από το Διοικητικό Συμβούλιο χρηματοοικονομικούς προϋπολογισμούς. Η διοίκηση καθορίζει το μικτό περιθώριο κέρδους με βάση αποδόσεις του παρελθόντος και προσδοκίες για την ανάπτυξη της αγοράς. Ο ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές αντανακλά τις εκτιμήσεις της διοίκησης. Η διοίκηση εκτιμά τα επιτόκια προεξόφλησης χρησιμοποιώντας επιτόκια που αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς για την τρέχουσα αξία του χρήματος και τους συγκεκριμένους κινδύνους της Ελλάδας. Η Εταιρεία θεωρεί ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης κατά την 31/12/2017.

Επί των άυλων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας υφίστανται εμπράγματα βάρη υπέρ τραπεζών συνολικού ύψους 25.1 εκ. Ευρώ.

7. Χρηματοοικονομικά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ανά κατηγορία

Οι λογιστικές αρχές για χρηματοοικονομικά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις έχουν εφαρμογή στις παρακάτω κατηγορίες:

(α) Χρηματοοικονομικά Στοιχεία ανά Κατηγορία

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
Κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικού	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις	14,933,733	14,661,749	14,873,303	14,665,826
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	930,856	550,869	866,931	540,869
Σύνολο	**15,864,588**	**15,212,619**	**15,740,235**	**15,206,695**

	Ο Όμιλος					
	2017			2016		
Υποχρεώσεις	**Υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων**	**Λοιπές χρημ/κες υποχρεώσεις**	**Σύνολο**	**Υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων**	**Λοιπές χρημ/κες υποχρεώσεις**	**Σύνολο**
Δανεισμός (μη συμ. χρηματοδοτικών μισθώσεων)	0	31,141,608	31,141,608	0	31,062,595	31,062,595
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	0	0	0	0	0
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία	0	0	0	305,594	0	305,594
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	0	26,743,835	26,743,835	0	25,409,573	25,409,573
Σύνολο	**0**	**57,885,443**	**57,885,443**	**305,594**	**56,472,168**	**56,777,762**

	Η Εταιρεία					
	2017			2016		
Υποχρεώσεις	**Υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων**	**Λοιπές χρημ/κες υποχρεώσεις**	**Σύνολο**	**Υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων**	**Λοιπές χρημ/κες υποχρεώσεις**	**Σύνολο**
Δανεισμός (μη συμ. χρηματοδοτικών μισθώσεων)	0	31,141,608	31,141,608	0	31,062,595	31,062,595
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	0	0	0	0	0
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία	0	0	0	305,594	0	305,594
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	0	26,663,228	26,663,228	0	25,409,443	25,409,443
Σύνολο	**0**	**57,804,836**	**57,804,836**	**305,594**	**56,472,038**	**56,777,632**

8. Αποθέματα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Πρώτες και Βοηθητικές Ύλες - Αναλώσιμα Υλικά	480,787	480,409	472,642	480,409
Φάρμακα	281,160	267,367	280,689	267,367
Σύνολο	**761,947**	**747,776**	**753,331**	**747,776**

Το κόστος των αποθεμάτων που καταχωρήθηκε ως έξοδο στο κόστος παροχής υπηρεσιών ανέρχεται σε 10.85 εκ. Ευρώ (2016: 11.47 εκ. Ευρώ) για τον Όμιλο και 10.82 εκ. Ευρώ (2016: 11.47 εκ. Ευρώ) για την Εταιρεία. Τα αποθέματα δεν περιλαμβάνουν απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία.

9. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Απαιτήσεις από πελάτες	44,626,432	39,050,968	44,560,354	39,050,968
Μείον: Rebate & Clawback	(20,491,771)	(16,552,867)	(20,485,522)	(16,552,867)
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(10,751,431)	(9,950,067)	(10,751,431)	(9,950,067)
Καθαρές απαιτήσεις από πελάτες	**13,383,229**	**12,548,034**	**13,323,401**	**12,548,034**
Προκαταβολές	238,461	256,334	237,202	256,334
Έσοδα Χρήσεως Εισπρακτέα	71,647	234,513	71,647	234,513
Εκπτώσεις αγορών	56,836	52,983	56,836	52,983
Απαιτήσεις από λοιπούς φόρους	659,694	1,242,511	659,672	1,242,511
Χρεώστες διάφοροι	669,108	503,081	669,788	507,157
	15,078,976	**14,837,455**	**15,018,546**	**14,841,531**
Μείον: Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις - προκαταβολές	(145,243)	(175,706)	(145,243)	(175,706)
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	**14,933,733**	**14,661,749**	**14,873,303**	**14,665,826**

Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό, αφορούν δοσμένες εγγυήσεις σε τρίτους στο πλαίσιο της δραστηριότητας της Εταιρείας και δεν έχουν συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης.

Οι εύλογες αξίες των απαιτήσεων από πελάτες και λοιπών απαιτήσεων είναι περίπου ίσες με τις λογιστικές αξίες τους.

Το σύνολο των ανωτέρω απαιτήσεων αφορά άτοκα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας αντίστοιχα.

Ο Όμιλος έχει προβεί σε υπολογισμό του Clawback και του Rebate από την έναρξη ισχύος των αποφάσεων επιβαρύνοντας αντίστοιχα τα οικονομικά της αποτελέσματα. Συγκεκριμένα, έχει απομειώσει τις απαιτήσεις από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. περιόδου 01.01.2013-31.12.2017 με το ποσό των 20.49 εκ. Ευρώ ως αποτέλεσμα της εφαρμογής το άρθρου 100 παρ.5 του Ν.4172/2014 και των μεταγενέστερων σχετικών υπουργικών αποφάσεων.

Εκτός του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και ασφαλιστικής εταιρείας, δεν υπάρχει συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με τις απαιτήσεις από πελάτες, καθώς ο Όμιλος έχει μεγάλο αριθμό πελατών κυρίως στην Ελλάδα, αλλά και συνεργασία με ασφαλιστικές του εξωτερικού.

Η ενηλικίωση των απαιτήσεων από πελάτες σε καθυστέρηση που δεν έχουν απομειωθεί εμφανίζεται κατωτέρω:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
< 3 μήνες	2,932,058	2,760,568	2,931,148	2,760,568
3 - 6 μήνες	4,270,984	4,015,371	4,263,488	4,015,371
> 6 μήνες	6,180,187	5,772,096	6,128,764	5,772,096
Σύνολο	**13,383,229**	**12,548,034**	**13,323,401**	**12,548,034**

Την 31/12/2017 οι απαιτήσεις από πελάτες ποσού 10.75 εκ. Ευρώ (2016: 9.95 εκ. Ευρώ) θεωρούνται απομειωμένες και για το λόγο αυτό έχει σχηματισθεί σχετική πρόβλεψη.

Η κίνηση της πρόβλεψης για απομείωση των απαιτήσεων από πελάτες έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	9,950,067	9,569,759	9,950,067	9,569,759
Προβλέψεις για απομείωση	883,951	383,598	883,951	383,598
Διαγραφές	(82,586)	(3,290)	(82,586)	(3,290)
Σύνολο	**10,751,431**	**9,950,067**	**10,751,431**	**9,950,067**

Οι προβλέψεις για απομείωση έχουν καταχωρηθεί στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων, στο κόστος παροχής υπηρεσιών.

Τα ποσά που αναγνωρίζονται ως πρόβλεψη, συνήθως διαγράφονται εφόσον δεν αναμένεται να εισπραχθούν από τους συγκεκριμένους πελάτες.

Ο μέγιστος πιστωτικός κίνδυνος για τον Όμιλο κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού είναι η λογιστική αξία των πελατών και λοιπών απαιτήσεων η οποία είναι περίπου ίση με την εύλογη τους αξία.

Ο Όμιλος κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού δεν έχει στην κατοχή του εξασφαλίσεις έναντι πελατών.

10. Επενδύσεις σε Θυγατρικές και Συγγενείς Εταιρείες

Η Εταιρεία κατά την 31/12/2017 κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρείας «Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε.». Η θυγατρική εταιρεία συστάθηκε την 07/11/2016 με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται σε 10.0 χιλ. ευρώ (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1,000 €/μετοχή) και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016.

11. Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Ταμείο	25,132	34,932	22,110	24,932
Καταθέσεις όψεως	905,724	515,938	844,821	515,938
Σύνολο	**930,856**	**550,869**	**866,931**	**540,869**

Το ποσό των ταμειακών διαθεσίμων, το οποίο είναι προσωρινά δεσμευμένο την 31/12/2017 ανέρχεται σε ποσό 21.5 χιλ. Ευρώ (31/12/2016: 24.31 χιλ. Ευρώ) και αφορά κατά κύριο λόγο την παροχή, από τις συνεργαζόμενες τράπεζες, εγγυητικών επιστολών της Εταιρείας. Το μέσο επιτόκιο των καταθέσεων όψεως για το 2017 ήταν 0.2% (2016: 0.2%).

12. Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικό υπέρ το άρτιο

	Η Εταιρεία			
	Αριθμός μετοχών	**Κοινές Μετοχές**	**Υπέρ το άρτιο**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2017	8,673,864	38,165,002	62,225,811	**100,390,812**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2016	8,673,864	38,165,002	62,225,811	**100,390,812**

Ο συνολικός αριθμός των εγκεκριμένων κοινών μετοχών είναι 8.673.864 μετοχές (2016: 8.673.864 μετοχές) με ονομαστική αξία 4.40 Ευρώ για κάθε μετοχή (2014: 4.40 Ευρώ για κάθε μετοχή). Όλες οι εκδοθείσες μετοχές έχουν πλήρως εξοφληθεί.

Η μετοχική σύνθεση της εταιρείας έχει ως εξής:

ΜΕΤΟΧΟΣ	**ΑΡ.ΜΕΤΟΧΩΝ**
HIPPOKRATES HOLDING B.V.	5,020,455
AKKADIA HOLDINGS LIMITED	3,652,330
ΛΟΙΠΟΙ ΜΕΤΟΧΟΙ	1,079
ΣΥΝΟΛΟ	**8,673,864**

Η «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» ανήκει κατά 100% στην «Hippokrates Holdings B.V.».

13. Λοιπά αποθεματικά

	Ο Όμιλος			
	Τακτικό αποθεματικό	**Αποθεματικά αναλογιστικής υποχρέωσης**	**Αποθεματικό Αναπ/ρμογής αξίας ακινήτων**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	**23,875**	**36,471**	**6,911,335**	**6,971,681**
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού	0	(21,362)	0	(21,362)
Αναβαλλόμενη φορολογία (σημ. 17)	0	6,195	0	6,195
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2016	**23,875**	**21,304**	**6,911,335**	**6,956,514**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2017	**23,875**	**21,304**	**6,911,335**	**6,956,514**
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού	0	104,532	0	104,532
Αναβαλλόμενη φορολογία (σημ. 17)	0	(30,314)	0	(30,314)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2017	**23,875**	**95,522**	**6,911,335**	**7,030,732**

	Η Εταιρεία			
	Τακτικό αποθεματικό	**Αποθεματικά αναλογιστικής υποχρέωσης**	**Αποθεματικό Αναπ/ρμογής αξίας ακινήτων**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	**23,875**	**36,471**	**6,911,335**	**6,971,681**
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού	0	(21,362)	0	(21,362)
Αναβαλλόμενη φορολογία (σημ. 17)	0	6,195	0	6,195
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2016	**23,875**	**21,304**	**6,911,335**	**6,956,514**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2017	**23,875**	**21,304**	**6,911,335**	**6,956,514**
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού	0	104,532	0	104,532
Αναβαλλόμενη φορολογία (σημ. 17)	0	(30,314)	0	(30,314)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2017	**23,875**	**95,522**	**6,911,335**	**7,030,732**

(α) Τακτικό αποθεματικό

Βάσει των διατάξεων του Κ.Ν. 2190/1920 κάθε επιχείρηση οφείλει να μεταφέρει τουλάχιστον το 5% των μετά φόρων κερδών της στο Τακτικό Αποθεματικό. Η υποχρέωση αυτή παύει να ισχύει όταν το Αποθεματικό ισούται με το 1/3 (33.33%) του μετοχικού κεφαλαίου. Το Αποθεματικό δεν μπορεί να διανεμηθεί, αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την απορρόφηση ζημιών.

14. Δανεισμός

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια				
Ομολογιακά δάνεια	29,710,000	29,710,000	29,710,000	29,710,000
Τραπεζικός δανεισμός	1,431,608	1,352,595	1,431,608	1,352,595
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Δανείων	**31,141,608**	**31,062,595**	**31,141,608**	**31,062,595**
Σύνολο Δανείων	**31,141,608**	**31,062,595**	**31,141,608**	**31,062,595**

Ό Όμιλος και η Εταιρεία δεν έχουν δάνεια αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες ωστόσο εκτιμάται ότι η λογιστική αξία των δανειακών υποχρεώσεων προσεγγίζει την εύλογη αξία τους. Το μέσο πραγματικό επιτόκιο των ομολογιακών δανείων για το 2017 ήταν 3.63% (2016: 3.56%).

Κατά την 31/12/2017, το σύνολο του Ομολογιακού δανείου της Εταιρείας είχε καταστεί ληξιπρόθεσμο και ως εκ τούτου, δανειακές υποχρεώσεις ποσού 29.7εκ. Ευρώ έχουν ταξινομηθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Εντός του 2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία προχώρησαν στην ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης του ομολογιακού δανείου.

Ειδικότερα, την 07/03/2018 υπεγράφη η Σύμβαση Κάλυψης Κοινού Ομολογιακού Δανείου («ΚΟΔ») βάσει των διατάξεων του ν. 3156/2003 με κάλυψη από τις «ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.» με εκπρόσωπο και πληρεξούσιο καταβολών την πρώτη, συνολικού ύψους 29.7 εκ. Ευρώ.

Οι βασικοί όροι της Σύμβασης Κάλυψης του ΚΟΔ προβλέπουν α) την αποπληρωμή του συνολικού κεφαλαίου του δανείου σε επτά (7) τριμηνιαίες δόσεις ποσού 75 χιλ. Ευρώ και τελική ημερομηνία αποπληρωμής την 07/03/2020 ποσού 29.2 εκ. Ευρώ, β) τη δυνατότητα παράτασης για 1 έτος υπό την έγκριση των ομολογιούχων γ) την τρίμηνη περίοδο εκτοκισμού με επιτόκιο Euribor και περιθώριο επιτοκίου 4% σε ετήσια βάση γ) την τήρηση χρηματοοικονομικών δεικτών επί των εξαμηνιαίων και ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Προς εξασφάλιση των ομολογιούχων, έχουν παρασχεθεί εξασφαλίσεις από την Εταιρεία οι οποίες περιλαμβάνουν την εγγραφή υποθήκης επί ενσώματων παγίων (ακινήτων) ποσού 35.7 εκ. Ευρώ, σύσταση πλασματικού ενεχύρου επί εξοπλισμού ύψους 38.6 εκ. Ευρώ, ενέχυρα επί απαιτήσεων από ασφαλιστικές εταιρείες, ενέχυρα επί των μετοχών και σήματος της Εταιρείας. Εγγυητές του δανείου έχουν οριστεί οι εταιρείες «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» και «HIPPOKRATES HOLDING B.V.» για τη διασφάλιση της εμπρόθεσμης και προσήκουσας εξόφλησης του ΚΟΔ.

15. Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίου	0	305,594	0	305,594
	0	**305,594**	**0**	**305,594**

Κατά την 31/12/2017, οι συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου είχαν λήξει και η Εταιρεία αποπλήρωσε το σύνολο της υποχρέωσης εντός του 2017.

16. Υποχρεώσεις για παροχές σε εργαζομένους

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Υποχρεώσεις στη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης				
Συνταξιοδοτικές παροχές	967,970	1,036,927	967,970	1,036,927
Χρεώσεις στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων				
Συνταξιοδοτικές παροχές	490,042	361,260	490,042	361,260

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	967,970	1,036,927	967,970	1,036,927
Υποχρέωση στον ισολογισμό	**967,970**	**1,036,927**	**967,970**	**1,036,927**

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	87,947	74,777	87,947	74,777
Τόκος στην υποχρέωση	18,665	21,626	18,665	21,626
Καθαρά (κέρδη)/ ζημιές που καταχωρήθηκαν στην				
Ζημίες/ (Κέρδη) περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού	383,430	264,857	383,430	264,857
Καθαρά (κέρδη)/ ζημιές	**490,042**	**361,260**	**490,042**	**361,260**

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Παρούσα αξία της υποχρέωσης στην αρχή της χρήσης	**1,036,927**	**982,998**	**1,036,927**	**982,998**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	87,947	74,777	87,947	74,777
Χρηματοοικονομικό κόστος	18,665	21,626	18,665	21,626
Κόστος περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού υπηρεσίας	383,430	264,857	383,430	264,857
Αναλογιστικές ζημιές / (κέρδη)	(104,532)	21,362	(104,532)	21,362
Παροχές που εξοφλήθηκαν	(454,467)	(328,694)	(454,467)	(328,694)
Παρούσα αξία της υποχρέωσης στο τέλος της χρήσης	**967,970**	**1,036,927**	**967,970**	**1,036,927**

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

	2017	2016
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1.7%	1.8%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2.0%	2.0%
Πληθωρισμός	2.0%	2.0%

Ρυθμός θνησιμότητας και νοσηρότητας

Όσον αφορά στις παραδοχές σχετικά με τον ρυθμό θνησιμότητας και νοσηρότητας έχει χρησιμοποιηθεί ο πίνακας θνησιμότητας ΕΥΚ 2000 για άντρες και γυναίκες.

Ανάλυση ευαισθησίας αποτελεσμάτων

Η ευαισθησία που παρουσιάζεται στην παρούσα αξία της αναλογιστικής υποχρέωσης σε ενδεχόμενη διαφοροποίηση των βασικών παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν, αποτυπώνεται ως εξής:

	2017	2016
Αύξηση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	870,035	951,417
Μείωση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	1,079,110	1,132,243
Αύξηση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	1,075,197	1,130,068
Μείωση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	871,076	952,421

17. Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης είναι οι παρακάτω:

	Ο Όμιλος									
Αναβαλλόμενη Φορολογία	**Υποχρεώσεις για Παροχές σε Εργαζομένους**	**Απομείωση απαιτήσεων**	**Μη αναγνωρίσιμα άυλα στοιχεία**	**Προβλέψεις**	**Χρηματοδοτικές μισθώσεις**	**Κέρδη Εύλογης Αξίας**	**Αποσβέσεις Ενσώματων Παγίων**	**Άδειες & Σήματα**	**Πελατειακές Σχέσεις**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	**(272,530)**	**(2,086,753)**	**(20,583)**	**(609,653)**	**12,235**	**1,054,818**	**3,804,141**	**5,108,226**	**593,312**	**7,583,213**
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης συνολικού εισοδήματος	(9,445)	(824,058)	5,126	195,357	(12,235)	163,972	(25,692)	(313,817)	(237,325)	(1,058,116)
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(6,195)	0	0	0	0	0	0	0	0	(6,195)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2016	**(288,170)**	**(2,910,811)**	**(15,457)**	**(414,296)**	**0**	**1,218,790**	**3,778,449**	**4,794,409**	**355,987**	**6,518,902**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2017	**(288,170)**	**(2,910,811)**	**(15,457)**	**(414,296)**	**0**	**1,218,790**	**3,778,449**	**4,794,409**	**355,987**	**6,518,902**
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης συνολικού εισοδήματος	(10,317)	(72,263)	5,126	(59,724)	0	88,622	84,284	(313,817)	(237,325)	(515,413)
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εισοδημάτων	30,314	0	0	0	0	0	0	0	0	30,314
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2017	**(268,172)**	**(2,983,075)**	**(10,330)**	**(474,020)**	**0**	**1,307,412**	**3,862,734**	**4,480,592**	**118,662**	**6,033,804**

	Η Εταιρεία									
Αναβαλλόμενη Φορολογία	**Υποχρεώσεις για Παροχές σε Εργαζομένους**	**Απομείωση απαιτήσεων**	**Μη αναγνωρίσιμα άυλα στοιχεία**	**Προβλέψεις**	**Χρηματοδοτικές μισθώσεις**	**Κέρδη Εύλογης Αξίας**	**Αποσβέσεις Ενσώματων Παγίων**	**Άδειες & Σήματα**	**Πελατειακές Σχέσεις**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	**(272,530)**	**(2,086,753)**	**(20,583)**	**(609,653)**	**12,235**	**1,054,818**	**3,804,141**	**5,108,226**	**593,312**	**7,583,213**
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης συνολικού εισοδήματος	(9,445)	(824,058)	5,126	195,357	(12,235)	163,972	(25,692)	(313,817)	(237,325)	(1,058,116)
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(6,195)	0	0	0	0	0	0	0	0	(6,195)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2016	**(288,170)**	**(2,910,811)**	**(15,457)**	**(414,296)**	**0**	**1,218,790**	**3,778,449**	**4,794,409**	**355,987**	**6,518,902**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2017	**(288,170)**	**(2,910,811)**	**(15,457)**	**(414,296)**	**0**	**1,218,790**	**3,778,449**	**4,794,409**	**355,987**	**6,518,902**
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης συνολικού εισοδήματος	(10,317)	(71,679)	5,126	(59,412)	0	88,622	84,284	(313,817)	(237,325)	(514,516)
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εισοδημάτων	30,314	0	0	0	0	0	0	0	0	30,314
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2017	**(268,172)**	**(2,982,490)**	**(10,330)**	**(473,708)**	**0**	**1,307,412**	**3,862,734**	**4,480,592**	**118,662**	**6,034,701**

18. Λοιπές προβλέψεις

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	Σύνολο	Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	**463,500**	**463,500**	**463,500**	**463,500**
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	61,604	61,604	61,604	61,604
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2016	**525,104**	**525,104**	**525,104**	**525,104**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2017	**525,104**	**525,104**	**525,104**	**525,104**
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	122,500	122,500	122,500	122,500
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2017	**647,604**	**647,604**	**647,604**	**647,604**

(α) Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις

Το ποσό της πρόβλεψης βασίζεται σε εκτιμήσεις των νομικών συμβούλων του Ομίλου.

Η διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι το ποσό της πρόβλεψης που έχει σχηματισθεί κρίνεται επαρκές και δεν αναμένεται να προκύψουν επιπλέον επιβαρύνσεις πέραν των ποσών που αναφέρονται την 31/12/2017.

Οι πρόσθετες προβλέψεις ποσού 122.5 χιλ. Ευρώ (2016: 61.60 χιλ. Ευρώ) έχουν καταχωρηθεί στο κόστος παροχής υπηρεσιών.

(β) Φορολογικές υποχρεώσεις

Ο Όμιλος προχωράει σε ετήσια εκτίμηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αναμένεται να προκύψουν από τον έλεγχο παρελθουσών χρήσεων λαμβάνοντας τις αντίστοιχες προβλέψεις όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Η Διοίκηση θεωρεί ότι τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στην καθαρή θέση, στα αποτελέσματα χρήσης και στις ταμειακές ροές του Ομίλου.

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις της Εταιρείας αναφέρονται αναλυτικά στη Σημείωση 26.

19. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Προμηθευτές	16,805,086	16,867,232	16,789,097	16,867,232
Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	228,530	228,360	212,477	228,360
Υποχρεώσεις προς επιστημονικό προσωπικό (ιατροί)	3,656,948	3,654,923	3,655,872	3,654,923
Πιστωτές διάφοροι	3,615,686	2,589,472	3,604,764	2,589,342
Υποχρεώσεις από λοιπούς φόρους και τέλη	1,488,550	1,028,586	1,456,504	1,028,586
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	654,880	755,602	650,358	755,602
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	294,156	285,399	294,156	285,399
Σύνολο Προμηθευτών και Λοιπών Υποχρεώσεων	**26,743,835**	**25,409,573**	**26,663,228**	**25,409,443**

Το υπόλοιπο των ανωτέρω λογαριασμών αφορούν άτοκες υποχρεώσεις βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα.

20. Πωλήσεις παροχής υπηρεσιών

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Παροχή Υπηρεσιών σε:				
Ιδιώτες	14,257,087	13,881,196	13,997,926	13,881,196
Ασφαλιστικές εταιρείες	19,279,782	19,358,211	19,277,991	19,358,211
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	8,588,357	9,537,591	8,529,011	9,537,591
Ιδιωτικές εταιρείες	564,388	887,981	564,388	887,981
Rebate & Clawback	(2,489,476)	(3,431,521)	(2,483,227)	(3,431,521)
Σύνολο Παροχής Υπηρεσιών	**40,200,136**	**40,233,459**	**39,886,089**	**40,233,459**

21. Λοιπά κέρδη/ (ζημιές) καθαρά

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Ζημιές από πώληση παγίων	(809)	0	(809)	0
Κέρδη από πώληση παγίων	200	1,302	200	1,302
Σύνολο	**(609)**	**1,302**	**(609)**	**1,302**

22. Λοιπά έσοδα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Έσοδα ενοικίων	64,980	77,170	88,589	81,104
Έσοδα παρεπομένων ασχολιών	489,567	92,886	489,567	92,886
Λοιπά έσοδα	862,181	300,228	862,181	300,228
Σύνολο Λοιπών Εσόδων	**1,416,728**	**470,284**	**1,440,337**	**474,219**

23. Παροχές σε εργαζομένους

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Μισθοί και ημερομίσθια	9,710,353	10,393,193	9,695,379	10,393,193
Εργοδοτικές εισφορές	2,490,751	2,650,562	2,487,057	2,650,562
Έξοδα Προγραμμάτων Καθορισμένων Παροχών	16,910	7,584	16,910	7,584
Αποζημιώσεις απολυόμενων	454,467	332,051	454,467	332,051
Λοιπές παροχές	68,443	103,513	68,443	103,513
Σύνολο Αμοιβών και Εξόδων Προσωπικού	**12,740,924**	**13,486,902**	**12,722,256**	**13,486,902**

Στις 31/12/2017 το σύνολο του απασχολούμενου προσωπικού στον Όμιλο και την Εταιρεία ανήλθε στα 515 και 514 άτομα αντίστοιχα, ενώ για το 2016 ήταν 535.

24. Έξοδα ανά κατηγορία

	2017			2016		
Ο Όμιλος	**Κόστος παροχής υπηρεσιών**	**Έξοδα διοικητικής λειτουργίας**	**Σύνολο**	**Κόστος παροχής υπηρεσιών**	**Έξοδα διοικητικής λειτουργίας**	**Σύνολο**
Αναλώσιμα	10,849,905	0	10,849,905	11,468,613	0	11,468,613
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	10,287,014	2,453,909	12,740,924	10,857,449	2,629,454	13,486,902
Αμοιβές τρίτων	6,200,883	258,370	6,459,253	7,316,891	304,870	7,621,762
Παροχές τρίτων	3,755,655	197,666	3,953,321	3,344,563	176,030	3,520,593
Φόροι / Τέλη	0	587,286	587,286	0	514,734	514,734
Διάφορα έξοδα	1,768,411	1,116,029	2,884,440	1,451,386	940,322	2,391,708
Αποσβέσεις	1,929,466	907,984	2,837,449	2,256,138	1,061,712	3,317,850
Απομείωση απαιτήσεων	883,951	0	883,951	383,598	0	383,598
Σύνολο Κόστους	**35,675,284**	**5,521,245**	**41,196,529**	**37,078,638**	**5,627,121**	**42,705,759**

Η Εταιρεία	2017			2016		
	Κόστος παροχής υπηρεσιών	Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	Σύνολο	Κόστος παροχής υπηρεσιών	Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	Σύνολο
Αναλώσιμα	10,817,198	0	10,817,198	11,468,613	0	11,468,613
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	10,272,080	2,450,176	12,722,256	10,857,449	2,629,454	13,486,902
Αμοιβές τρίτων	6,060,496	252,521	6,313,016	7,316,891	304,870	7,621,762
Παροχές τρίτων	3,752,810	197,516	3,950,326	3,344,563	176,030	3,520,593
Φόροι / Τέλη	0	580,637	580,637	0	514,734	514,734
Διάφορα έξοδα	1,760,275	1,113,109	2,873,384	1,451,386	940,050	2,391,436
Αποσβέσεις	1,929,451	907,977	2,837,428	2,256,138	1,061,712	3,317,850
Απομείωση απαιτήσεων	883,951	0	883,951	383,598	0	383,598
Σύνολο Κόστους	**35,476,261**	**5,501,936**	**40,978,197**	**37,078,638**	**5,626,849**	**42,705,487**

25. Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) καθαρά

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	2016	2017	2016
Τόκοι Δανείων	(1,131,054)	(1,056,478)	(1,131,054)	(1,056,478)
Τόκοι Χρηματοδοτικών Μισθώσεων	0	(2,647)	0	(2,647)
Τόκοι Συνταξιοδοτικών Προγραμμάτων	(18,665)	(21,626)	(18,665)	(21,626)
Λοιπά έξοδα τραπεζών	(426,125)	(491,658)	(424,317)	(491,658)
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	(307,659)	(586,983)	(307,659)	(586,983)
Κέρδη εύλογης αξίας συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων	305,594	565,422	305,594	565,422
Σύνολο Χρηματοοικονομικών Εξόδων	**(1,577,909)**	**(1,593,970)**	**(1,576,101)**	**(1,593,970)**
Τόκοι καταθέσεων	1,266	1,233	1,266	1,233
Λοιπά έσοδα από τόκους	149	37	149	37
Σύνολο Χρηματοοικονομικών Εσόδων	**1,416**	**1,270**	**1,416**	**1,270**
Χρηματοοικονομικά 'Εσοδα/ ('Εξοδα) (Καθαρά)	**(1,576,494)**	**(1,592,700)**	**(1,574,686)**	**(1,592,700)**

26. Φορολογία

Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της Εταιρείας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον σταθμισμένο μέσο συντελεστή φόρου, επί των αποτελεσμάτων της Εταιρείας. Η διαφορά έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Ζημίες προ Φόρων	(1,156,768)	(3,593,415)	(1,227,066)	(3,589,208)
Φόρος υπολογισμένος με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές της Εταιρείας (2016: 29%, 2017: 29%)	(335,463)	(1,040,870)	(355,849)	(1,040,870)
Φορολογικές ζημιές χρήσης για τις οποίες δεν έχει αναγνωρισθεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	(418,837)	(939,030)	(418,837)	(939,030)
Δαπάνες μη εκπιπτόμενες από τη φορολογία εισοδήματος	260,170	921,784	260,170	921,784
Λοιπά	1,228	0	0	0
Σύνολο	**(492,902)**	**(1,058,116)**	**(514,516)**	**(1,058,116)**

Σύμφωνα με την φορολογική νομοθεσία, ο φορολογικός συντελεστής που εφαρμόζεται στις ελληνικές επιχειρήσεις ορίστηκε στο 29% για το 2015 και έπειτα.

Η Εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και την χρήση 2010.

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2016, η Εταιρεία έλαβε Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν. 2238/1994 και του άρθρου 65Α παρ.1 του Ν.4174/2013, χωρίς να προκύψουν ουσιώδεις διαφορές. Σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ. 1006/2016, η Εταιρεία αν και έχει υπαχθεί στον ως άνω ειδικό φορολογικό έλεγχο δεν εξαιρείται από τη διενέργεια τακτικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι σε ενδεχόμενους μελλοντικούς επανελέγχους από τις φορολογικές αρχές, εάν τελικά διενεργηθούν, δεν θα προκύψουν επιπρόσθετες φορολογικές διαφορές με σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Για τη χρήση 2017, ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2017. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμάται ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την πρόσφατη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής σε προαιρετική βάση.

Σημειώνεται ότι, την 31/12/2017 παραγράφηκαν οι χρήσεις έως την 31/12/2011 σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 36 Ν.4174/2013.

27. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
(Ζημίες) προ Φόρων	(1,156,768)	(3,593,415)	(1,227,066)	(3,589,208)
Προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	936,960	1,417,362	936,939	1,417,362
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	1,900,489	1,900,489	1,900,489	1,900,489
(Κέρδη) / ζημιές από πώληση ενσώματων παγίων (όπως απεικονίζονται κατωτέρω)	2,040	1,218	2,040	1,218
(Κέρδος) εύλογης αξίας (συμπεριλαμβανομένων και των κερδών από την πώληση) χρηματοϊκονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	0	(565,422)	0	(565,422)
Έσοδα τόκων	(1,416)	(1,270)	(1,416)	(1,270)
Έξοδα τόκων	1,557,179	1,550,783	1,555,371	1,550,783
Απομείωση απαιτήσεων	883,951	383,598	883,951	383,598
Παροχές σε εργαζομένους	106,612	382,622	106,612	382,622
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	0	0	0	0
Λοιπές προβλέψεις (έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις)	122,500	61,604	122,500	61,604
Απόσβεση εξόδων δανείων	0	0	0	0
	4,351,547	**1,537,570**	**4,279,421**	**1,541,776**
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(14,171)	139,830	(5,555)	139,830
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	(1,127,909)	900,423	(1,060,965)	900,423
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων (πλην τραπεζικων)	642,257	640,399	581,852	636,192
Αύξηση / (μείωση) προβλέψεων	0	0	0	0
Αύξηση / (μείωση) υποχρέωσης για παροχές σε εργαζομένους	(71,037)	(350,056)	(71,037)	(350,056)
	(570,861)	**1,330,596**	**(555,706)**	**1,326,390**
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**3,780,687**	**2,868,166**	**3,723,715**	**2,868,166**
Τα κέρδη από την πώληση ενσώματων παγίων περιλαμβάνουν:				
Καθαρή λογιστική αξία	-	-	-	-
Κέρδη / (ζημιές) από την πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων	(609)	1,302	(609)	1,302
Έσοδα από την πώληση ενσώματων παγίων	**(609)**	**1,302**	**(609)**	**1,302**

28. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

(α) Εγγυήσεις

Η Εταιρεία έχει παράσχει εγγυήσεις σε τρίτους, στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς της, συνολικού ύψους 89.32 χιλ. Ευρώ (2016: 99.16 χιλ. Ευρώ) σχετικά με εξασφάλιση υποχρεώσεων και καλής εκτέλεσης.

(β) Νομικές υποθέσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εμπλέκονται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε διάφορες εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις στο πλαίσιο της κανονικής λειτουργίας τους, μεταξύ αυτών και υποθέσεις ιατρικής ευθύνης. Για τις υποθέσεις αυτές ο Όμιλος και η Εταιρεία διαθέτουν κάλυψη επαγγελματικής αστικής ευθύνης βάσει συμβολαίων ασφάλισης που έχουν συνάψει. Ο Όμιλος σχηματίζει προβλέψεις στις οικονομικές καταστάσεις σχετικά με τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, στις περιπτώσεις εκείνες που θεωρείται πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία την 31/12/2017 έχουν διενεργήσει προβλέψεις ύψους 647 χιλ. Ευρώ. Η Διοίκηση και οι νομικοί σύμβουλοι της Εταιρείας εκτιμούν ότι οι εκκρεμείς, πέραν της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης επίδικων υποθέσεων, υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου, ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας του.

(γ) Εμπράγματα βάρη

Τα εμπράγματα βάρη υπέρ τραπεζών για τα ενσώματα πάγια και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας αναφέρονται στις σημειώσεις 5 και 6 αντίστοιχα.

(γ) Φορολογικές υποχρεώσεις

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της Εταιρείας αναφέρονται στη σημείωση 26.

29. Ανειλημμένες υποχρεώσεις

(α) Κεφαλαιουχικές υποχρεώσεις

Δεν υπάρχουν σημαντικές κεφαλαιουχικές δαπάνες που έχουν αναληφθεί αλλά δεν έχουν εκτελεσθεί κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού.

(β) Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων

Ο Όμιλος μισθώνει μεταφορικά μέσα και κτίρια με λειτουργικές μισθώσεις. Οι μισθώσεις για κτίρια έχουν διάφορους όρους σχετικά με την αναπροσαρμογή του μισθώματος, τα δικαιώματα ανανέωσης και λοιπές ρήτρες και έχουν συνήθως διάρκεια μεταξύ 2 - 5 ετών.

Οι μισθώσεις μεταφορικών μέσων έχουν διάρκεια μεταξύ 1 – 2 ετών. Τα έξοδα λειτουργικών μισθώσεων για μεταφορικά μέσα για το έτος 2017 ανέρχονται σε 71.1 χιλ. Ευρώ (2016: 73.1 χιλ. Ευρώ).

Τα ελάχιστα μελλοντικά πληρωτέα μισθώματα σύμφωνα με τις λειτουργικές μισθώσεις κτιρίων, έχουν ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Μέχρι ένα έτος	336,225	317,190	312,616	317,190
Από 2 έως 5 έτη	965,061	1,094,755	870,625	1,094,755
Πάνω από 5 έτη	215,627	135,449	192,018	135,449
Σύνολο	**1,516,913**	**1,547,394**	**1,375,259**	**1,547,394**

30. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Οι μετοχές της Εταιρείας ανήκουν κατά 57.89% στην «Hippokrates Holdings B.V.» με έδρα την Ολλανδία, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Gulert Enterprises Limited» με έδρα την Κύπρο και η οποία με την σειρά της ανήκει κατά 100% στην «South Eastern Europe Fund (SEEF)» με έδρα το νησί Τζέρσεϋ. Ποσοστό μετοχών που ανέρχεται σε 42.10% ανήκει στην εταιρεία «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» με έδρα την Κύπρο η οποία ανήκει κατά 100% στην «Hippokrates Holdings B.V.». Το υπόλοιπο 0.01% των μετοχών κατέχουν ιατροί.

Οι λοιπές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη αφορούν σε συναλλαγές με τα μέλη του ΔΣ και τα διευθυντικά στελέχη της Εταιρείας και σε συναλλαγές με την θυγατρική της και διαμορφώνονται ως ακολούθως:

(α) Συναλλαγές με μέλη του ΔΣ και διευθυντικά στελέχη

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου	228,600	280,600	228,600	280,600
Αμοιβές Διευθυντικών Στελεχών	919,564	883,643	919,564	883,643
Σύνολο	**1,148,164**	**1,164,243**	**1,148,164**	**1,164,243**

(**β) Συναλλαγές με θυγατρική**

Η θυγατρική εταιρεία Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε. συστάθηκε την 07/11/2016 με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται σε 10.00 χιλ. Ευρώ (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1,000 €/μετοχή) και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016.

Οι λοιπές συναλλαγές με τη θυγατρική, αφορούν ενοίκια για την χρήση των κτιριακών εγκαταστάσεων της θυγατρικής και αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα:

	2017		2016	
	Έσοδα	**Απαιτήσεις**	**Έσοδα**	**Απαιτήσεις**
ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟ Δ.Υ.Ο. ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΪΑΤΡΕΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.	23,609	6,515	3,934	4,076
	23,609	**6,515**	**3,934**	**4,076**

31. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτίθενται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κινδύνους αγοράς (κίνδυνο τιμής, κίνδυνο ταμειακών ροών από μεταβολές επιτοκίων), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων που διαθέτουν εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση τους.

Η διαχείριση κινδύνων διεκπεραιώνεται από την κεντρική Οικονομική Υπηρεσία, η οποία λειτουργεί με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Κεντρική Οικονομική Υπηρεσία προσδιορίζει και εκτιμά τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε συνεργασία με τις υπηρεσίες που αντιμετωπίζουν αυτούς τους κινδύνους. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει γραπτές οδηγίες και κατευθύνσεις για τη γενική διαχείριση του κινδύνου, καθώς και ειδικές οδηγίες για τη διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων όπως ο κίνδυνος επιτοκίου, ο πιστωτικός κίνδυνος, η χρήση παραγώγων και μη-παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων, καθώς και οδηγίες σχετικά με την επένδυση των διαθεσίμων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς προκύπτει από τις μεταβολές των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού εργαλείου λόγω αλλαγών στις τιμές της αγοράς. Ο κίνδυνος αγοράς για την Εταιρεία προκύπτει από τις δανειακές υποχρεώσεις. Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν κατέχουν χρηματοοικονομικά εργαλεία σε ξένο νόμισμα, καθώς και επενδύσεις σε ομόλογα ή μετοχές.

Επιπλέον, ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτίθενται σε κίνδυνο από τη μεταβολή της αξίας των οικοπέδων και κτιρίων, τα οποία αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία.

(β) Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος μεταβολής των επιτοκίων προέρχεται κυρίως από τα μακροπρόθεσμα δάνεια. Δάνεια με μεταβλητό επιτόκιο εκθέτουν την Εταιρεία σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων. Το σύνολο του δανεισμού της Εταιρείας είναι σε Ευρώ και σε κυμαινόμενο επιτόκιο.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία διαχειρίζονται εν μέρει την έκθεση τους σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων, χρησιμοποιώντας συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου που αφορούν σε ανταλλαγή επιτοκίου από κυμαινόμενο σε σταθερό. Το οικονομικό αποτέλεσμα που προκύπτει σχετίζεται με τη μετατροπή των δανείων από κυμαινόμενο σε σταθερό επιτόκιο. Ο Όμιλος και η Εταιρεία αντλούν δανειακά κεφάλαια σε κυμαινόμενο επιτόκιο και τα μετατρέπουν μέσω των swaps σε σταθερό επιτόκιο, swaps τα οποία συνάπτονται συνήθως όταν η καμπύλη των επιτοκίων είναι ευνοϊκή για την Εταιρεία.

Τα μέσα πραγματικά επιτόκια των χρηματοοικονομικών εργαλείων την 31/12/2017 αναλύονται στις σημειώσεις 11 (Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα) και 14 (Δανεισμός).

Εάν την 31 Δεκεμβρίου 2017 τα επιτόκια δανεισμού ήταν αυξημένα / μειωμένα κατά 0.1% (2016: 0.1%), ενώ οι λοιπές μεταβλητές παρέμεναν σταθερές, τα αποτελέσματα χρήσης του Ομίλου και της Εταιρείας θα ήταν αυξημένα / μειωμένα

κατά 30.123 ευρώ (2016: 14.320 ευρώ) κυρίως λόγω του αυξημένου / μειωμένου χρηματοοικονομικού κόστους των δανείων με κυμαινόμενο επιτόκιο. Αναλογικά θα επηρεαζόταν και η καθαρή θέση της Εταιρείας.

(γ) Πιστωτικός κίνδυνος

Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου γίνεται από την Οικονομική Διεύθυνση του Ομίλου. Ο εν λόγω κίνδυνος προκύπτει από την πιστωτική διευκόλυνση στους πελάτες (πιστωτικός κίνδυνος πελατών).

Το πελατολόγιο του Ομίλου αποτελείται από ασφαλιστικά ταμεία και οργανισμούς, ασφαλιστικές εταιρείες και ιδιώτες. Οι πωλήσεις σε ασφαλιστικά ταμεία και ασφαλιστικές εταιρείες συνήθως ενέχουν μικρό κίνδυνο απωλειών. Επιπλέον στην περίπτωση των ασφαλιστικών ταμείων υπάρχουν καθυστερήσεις στις πληρωμές. Ο πιστωτικός κίνδυνος εστιάζεται κυρίως στους ιδιώτες ασθενείς – πελάτες που δεν έχουν κάποιο ασφαλιστικό φορέα αλλά και σε εκείνους των οποίων τα ασφαλιστικά συμβόλαια δεν καλύπτουν το συνολικό κόστος της νοσηλείας τους. Ο Όμιλος έχει θεσπίσει συγκεκριμένες διαδικασίες για την καλύτερη και αμεσότερη είσπραξη των απαιτήσεων του.

Κατά το τέλος της χρήσης οι απαιτήσεις από πελάτες, οι οποίες έχουν λήξει και δεν έχουν απομειωθεί, καθώς και η πιστωτική διαβάθμισή τους, αναφέρονται στη Σημείωση 9.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στην ικανότητα του Ομίλου και της Εταιρείας να διατηρούν επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των συναλλακτικών τους υποχρεώσεων, η οποία εξασφαλίζεται από τη διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών εισροών και εκροών και την επάρκεια ταμειακών διαθεσίμων.

Η Διοίκηση αναλύει τα εκάστοτε δεδομένα και χρησιμοποιεί όποτε και αν καθίσταται απαραίτητο τις πιστωτικές γραμμές που έχει εξασφαλίσει από τις τράπεζες και τους λοιπούς χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Ειδικότερα, στις τρέχουσες συνθήκες πιστωτικής ασφυξίας, ο Όμιλος και η Εταιρεία καταβάλλουν συνεχή προσπάθεια για μείωση των αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης.

Ο Όμιλος στην προσπάθειά του να μειώσει την έκθεσή του στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. αναπτύσσει περαιτέρω τις συνεργασίες του με ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες μπορούν να παράσχουν την αναγκαία ρευστότητα.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις μη προεξοφλημένες συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, ταξινομημένες σε σχετικές ομαδοποιημένες ημερομηνίες λήξης, οι οποίες υπολογίζονται σύμφωνα με το χρονικό υπόλοιπο από την ημερομηνία ισολογισμού μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης. Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν έχουν υποχρεώσεις με ημερομηνία λήξης μεγαλύτερη του ενός έτους.

Υπόλοιπα με ημερομηνία λήξης μικρότερη του έτους, συμφωνούν με τη λογιστική τους αξία λόγω του ότι η επίδραση της προεξόφλησης δεν είναι σημαντική.

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
31η Δεκεμβρίου	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Δανεισμός (μη συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών μισθώσεων)	31,141,608	31,062,595	31,141,608	31,062,595
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	0	0	0
Καθαρές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις παραγώγων (συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων)	0	307,569	0	307,569
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	26,743,835	25,409,573	26,663,228	25,409,443
	57,885,443	**56,779,737**	**57,804,836**	**56,779,607**

(δ) Κεφαλαιουχικός κίνδυνος

Ο σκοπός του Ομίλου όσον αφορά στη διαχείριση των κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της ικανότητάς του να συνεχίζει απρόσκοπτα τη δραστηριότητά του, ώστε να εξασφαλίζει αποδόσεις για τους μετόχους και οφέλη για τα λοιπά μέρη που έχουν σχέση με αυτόν και να διατηρεί μία βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση ώστε να επιτυγχάνει μείωση του κόστους κεφαλαίου.

Για τη διατήρηση ή μεταβολή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος μπορεί να μεταβάλλει το διανεμόμενο μέρισμα προς τους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαια στους μετόχους, να εκδώσει νέες μετοχές ή να προβεί σε πώληση περιουσιακών στοιχείων, προκειμένου να μειωθούν οι δανειακές υποχρεώσεις.

Συμβαδίζοντας με την κοινή πρακτική του κλάδου, ο Όμιλος παρακολουθεί την κεφαλαιακή διάρθρωση με τον δείκτη μόχλευσης. Οι δείκτες μόχλευσης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Σύνολο δανεισμού	31,141,608	31,062,595	31,141,608	31,062,595
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(930,856)	(550,869)	(866,931)	(540,869)
Καθαρός δανεισμός	**30,210,752**	**30,511,726**	**30,274,677**	**30,521,726**
Ίδια κεφάλαια	118,819	708,467	74,342	712,674
Συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια	**30,329,571**	**31,220,193**	**30,349,018**	**31,234,400**
Συντελεστής μόχλευσης	**99.61%**	**97.73%**	**99.76%**	**97.72%**

Το 2017 καταγράφηκε αύξηση του συντελεστή μόχλευσης και ανήλθε σε 99.61%. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στη μείωση των ιδίων κεφαλαίων.

32. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Στις 7 Μαρτίου 2018 ολοκληρώθηκε η υπογραφή της σύμβασης κάλυψης του κοινού ομολογιακού δανείου μέσω ιδιωτικής τοποθέτησης με κάλυψη από την «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.» και την «ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS Α.Ε.» με διοργανωτή και πληρεξούσιο καταβολών την τελευταία. Σκοπός του δανείου είναι η αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου δανεισμού της Εταιρείας ύψους 29.71 εκ. Ευρώ. Οι βασικοί όροι της νέας σύμβασης προβλέπουν: α) την παράταση της ημερομηνίας λήξης κατά 2 έτη με δυνατότητα περεταίρω επέκτασης κατά 1 έτος, β) την τρίμηνη περίοδο εκτοκισμού με περιθώριο επιτοκίου 4% ετησίως, γ) πρόγραμμα αποπληρωμής σε τριμηνιαίες δόσεις και δ) την τήρηση χρηματοοικονομικών δεικτών σε κάθε εξαμηνιαία και ετήσια βάση.

Στις 17 Μαΐου 2018, εγκρίθηκε η αίτηση τροποποίησης της άδειας λειτουργίας της Ευρωκλινικής Παίδων από παιδιατρική σε γενική κλινική συνολικής δυναμικότητας 77 κλινών. Η άδεια λειτουργίας ισχύει για τέσσερα έτη.

Αθήνα, 11 Ιουνίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ	Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΣΠΥΡΟΣ ΚΑΠΡΑΛΟΣ	ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΟΥΚΛΑΡΗΣ	ΜΑΡΙΝΑ ΜΑΖΑΡΑΚΗ	ΚΥΡΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 597179	Α.Δ.Τ. Φ 000370	Α.Δ.Τ. Χ 547493	Α.Δ.Τ. Χ 614651